Európai Parlament
2024-2029

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P10_TA(2026)0125

2024. évi mentesítés: Az EU általános költségvetése – Bizottság

1. Az Európai Parlament 2026. április 29-i határozata az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről, III. szakasz – Bizottság, végrehajtó ügynökségek és a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap (2025/2145(DEC))

Az Európai Parlament,

– tekintettel az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó általános költségvetésére[1],

– tekintettel az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó összevont éves beszámolójára (COM(2025)0359 – C10-0145/2025)[2],

– tekintettel a Bizottság által benyújtott, a 2023. évi mentesítés nyomon követéséről szóló jelentésre (COM(2025)0373) és az Európai Parlament konkrét kérdéseire adott részletes válaszokra,

– tekintettel a Bizottságnak az uniós költségvetésről szóló 2024. évi éves gazdálkodási és teljesítményjelentésére (COM(2025)0824),

– tekintettel a Bizottságnak a 2024-ben elvégzett belső ellenőrzésekről szóló, a mentesítésért felelős hatóság számára készített éves jelentésére (COM(2025)0314) és az ahhoz csatolt bizottsági belső munkadokumentumra (SWD(2025)0159),

– tekintettel a Számvevőszéknek a 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó költségvetés végrehajtásáról szóló éves jelentésére, az intézmények válaszaival együtt[3], valamint a Számvevőszék különjelentéseire,

– tekintettel a Számvevőszéknek a 2024. évi pénzügyi évre

---

1 HL L, 2024/207, 2024.2.22., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
2 HL C, C/2025/4944, 2025.10.13., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj.
3 HL C, C/2025/5409, 2025.10.8., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.

vonatkozóan az elszámolás megbízhatóságát, valamint az alapjául szolgáló ügyletek jogszerűségét és szabályszerűségét igazoló, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 287. cikke szerinti megbízhatósági nyilatkozatára[4],

– tekintettel a 2024. évi pénzügyi évre szóló költségvetés végrehajtására vonatkozóan a Bizottságnak adandó mentesítésről szóló, 2026. február 17-i tanácsi ajánlásra (05749/2026 – C10-0037/2026),

– tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 317., 318. és 319. cikkére,

– tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 106a. cikkére,

– tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. július 18-i (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[5] és különösen annak 69., 260., 261. és 262. cikkére,

– tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló, 2024. szeptember 23-i (EU, Euratom) 2024/2509 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[6] és különösen annak 69., 266., 267. és 268. cikkére,

– tekintettel eljárási szabályzata 101. cikkére és V. mellékletére,

– tekintettel a Külügyi Bizottság, a Fejlesztési Bizottság, a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság, a Környezetvédelmi, Éghajlatváltozási és Élelmiszer-biztonsági Bizottság, a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság, a Regionális Fejlesztési Bizottság, a Kulturális és Oktatási Bizottság, az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság, valamint a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére,

– tekintettel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság levelére,

– tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A10-0085/2026),

---

4 HL C, C/2025/5407, 2025.10.13., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.

5 HL L 193., 2018.7.30., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

6 HL L, 2024/2509, 2024.9.26., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

1. mentesítést ad a Bizottság számára az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására vonatkozóan;

2. ismerteti észrevételeit az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására (III. szakasz – Bizottság és végrehajtó ügynökségek és a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap) vonatkozó mentesítésről szóló határozatok szerves részét képező állásfoglalásban;

3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot, valamint az annak szerves részét képező állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Számvevőszéknek, valamint a tagállamok parlamentjeinek és nemzeti és regionális ellenőrző szerveinek, és gondoskodjon az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* (L sorozat) való közzétételükről.

2. Az Európai Parlament 2026. április 29-i határozata az Európai Éghajlat-politikai, Környezetvédelmi és Infrastrukturális Végrehajtó Ügynökség 2024. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről (2025/2145(DEC))

Az Európai Parlament,

– tekintettel az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó általános költségvetésére[1],

– tekintettel az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó összevont éves beszámolójára (COM(2025)0359 – C10-0145/2025)[2],

– tekintettel az Európai Éghajlat-politikai, Környezetvédelmi és Infrastrukturális Végrehajtó Ügynökség 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó végleges éves beszámolójára[3],

– tekintettel a Bizottság által benyújtott, a 2023. évi mentesítés nyomon követéséről szóló jelentésre (COM(2025)0373) és az Európai Parlament konkrét kérdéseire adott részletes válaszokra,

– tekintettel a Bizottságnak a 2024-ben elvégzett belső ellenőrzésekről szóló, a mentesítésért felelős hatóság számára készített éves jelentésére (COM(2025)0314) és az ahhoz csatolt bizottsági belső munkadokumentumra (SWD(2025)0159),

– tekintettel a Számvevőszéknek az uniós ügynökségekről szóló, a 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó éves jelentésére, az ügynökségek válaszaival együtt[4],

– tekintettel a Számvevőszéknek a 2024. évi pénzügyi évre vonatkozóan az elszámolás megbízhatóságát, valamint az alapjául szolgáló ügyletek jogszerűségét és szabályszerűségét igazoló, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 287. cikke szerinti megbízhatósági nyilatkozatára[5],

– tekintettel a 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó költségvetés végrehajtása tekintetében a végrehajtó ügynökségek számára adandó mentesítésről szóló, 2026. február 17-i tanácsi ajánlásra

---

1 HL L, 2024/207, 2024.2.22., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
2 HL C, C/2025/4944, 2025.10.13., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj.
3 HL C, C/2025/6001, 2025.11.18., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/6001/oj.
4 HL C, C/2025/5409, 2025.10.8., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
5 HL C, C/2025/5407, 2025.10.13., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.

(05752/2026 – C10-0050/2026),

– tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 317., 318. és 319. cikkére,

– tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 106a. cikkére,

– tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. július 18-i (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[6] és különösen annak 69., 260., 261. és 262. cikkére,

– tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló, 2024. szeptember 23-i (EU, Euratom) 2024/2509 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[7] és különösen annak 69., 266., 267. és 268. cikkére,

– tekintettel a közösségi programok igazgatásában bizonyos feladatokkal megbízott végrehajtó hivatalokra vonatkozó alapszabály megállapításáról szóló, 2002. december 19-i 58/2003/EK tanácsi rendeletre[8] és különösen annak 14. cikke (3) bekezdésére,

– tekintettel a közösségi programok igazgatásában bizonyos feladatokkal megbízott végrehajtó hivatalokra vonatkozó alapszabály megállapításáról szóló 58/2003/EK tanácsi rendelet alkalmazásában a végrehajtó hivatalok pénzügyi szabályzásáról szóló, 2004. szeptember 21-i 1653/2004/EK bizottsági rendeletre[9] és különösen annak 66. cikke első és második bekezdésére,

– tekintettel az Európai Éghajlat-politikai, Környezetvédelmi és Infrastrukturális Végrehajtó Ügynökség, az Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség, az Európai Kutatási Végrehajtó Ügynökség, az Európai Innovációs Tanács és Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség, Az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynöksége és az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség létrehozásáról és a 2013/801/EU, a 2013/771/EU, a 2013/778/EU, a 2013/779/EU, a 2013/776/EU és a 2013/770/EU végrehajtási határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. február 12-i (EU)

---

6 HL L 193., 2018.7.30., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

7 HL L, 2024/2509, 2024.9.26., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

8 HL L 11., 2003.1.16., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

9 HL L 297., 2004.9.22., 6. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

2021/173 bizottsági végrehajtási határozatra[10],

– tekintettel eljárási szabályzata 101. cikkére és V. mellékletére,

– tekintettel a Külügyi Bizottság, a Fejlesztési Bizottság, a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság, a Környezetvédelmi, Éghajlatváltozási és Élelmiszer-biztonsági Bizottság, a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság, a Regionális Fejlesztési Bizottság, a Kulturális és Oktatási Bizottság, az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság, valamint a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére,

– tekintettel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság levelére,

– tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A10-0085/2026),

1. mentesítést ad az Európai Éghajlat-politikai, Környezetvédelmi és Infrastrukturális Végrehajtó Ügynökség igazgatója számára a végrehajtó ügynökség 2024. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozóan;

2. ismerteti észrevételeit az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására (III. szakasz – Bizottság és végrehajtó ügynökségek és a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap) vonatkozó mentesítésről szóló határozatok szerves részét képező állásfoglalásban;

3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot, az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására (III. szakasz – Bizottság) vonatkozó mentesítésről szóló határozatot és az e határozatok szerves részét képező állásfoglalást az Európai Éghajlat-politikai, Környezetvédelmi és Infrastrukturális Végrehajtó Ügynökség igazgatójának, a Tanácsnak, a Bizottságnak és a Számvevőszéknek, és gondoskodjon az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* (L sorozat) való közzétételükről.

---

10 HL L 50., 2021.2.15., 9. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

3. Az Európai Parlament 2026. április 29-i határozata az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség 2024. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről (2025/2145(DEC))

Az Európai Parlament,

– tekintettel az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó általános költségvetésére[1],

– tekintettel az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó összevont éves beszámolójára (COM(2025)0359 – C10-0145/2025)[2],

– tekintettel az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó végleges éves beszámolójára[3],

– tekintettel a Bizottság által benyújtott, a 2023. évi mentesítés nyomon követéséről szóló jelentésre (COM(2025)0373) és az Európai Parlament konkrét kérdéseire adott részletes válaszokra,

– tekintettel a Bizottságnak a 2024-ben elvégzett belső ellenőrzésekről szóló, a mentesítésért felelős hatóság számára készített éves jelentésére (COM(2025)0314) és az ahhoz csatolt bizottsági belső munkadokumentumra (SWD(2025)0159),

– tekintettel a Számvevőszéknek az uniós ügynökségekről szóló, a 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó éves jelentésére, az ügynökségek válaszaival együtt[4],

– tekintettel a Számvevőszéknek a 2024. évi pénzügyi évre vonatkozóan az elszámolás megbízhatóságát, valamint az alapjául szolgáló ügyletek jogszerűségét és szabályszerűségét igazoló, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 287. cikke szerinti megbízhatósági nyilatkozatára[5],

– tekintettel a 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó költségvetés végrehajtása tekintetében a végrehajtó ügynökségek számára adandó mentesítésről szóló, 2026. február 17-i tanácsi ajánlásra (05752/2026 – C10-0050/2026),

– tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 317., 318.

---

1 HL L, 2024/207, 2024.2.22., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
2 HL C, C/2025/4944, 2025.10.13., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj.
3 HL C, C/2025/6003, 2025.11.18., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/6003/oj.
4 HL C, C/2025/5409, 2025.10.8., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
5 HL C, C/2025/5407, 2025.10.13., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.

és 319. cikkére,

– tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 106a. cikkére,

– tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. július 18-i (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[6] és különösen annak 69., 260., 261. és 262. cikkére,

– tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló, 2024. szeptember 23-i (EU, Euratom) 2024/2509 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[7] és különösen annak 69., 266., 267. és 268. cikkére,

– tekintettel a közösségi programok igazgatásában bizonyos feladatokkal megbízott végrehajtó hivatalokra vonatkozó alapszabály megállapításáról szóló, 2002. december 19-i 58/2003/EK tanácsi rendeletre[8] és különösen annak 14. cikke (3) bekezdésére,

– tekintettel a közösségi programok igazgatásában bizonyos feladatokkal megbízott végrehajtó hivatalokra vonatkozó alapszabály megállapításáról szóló 58/2003/EK tanácsi rendelet alkalmazásában a végrehajtó hivatalok pénzügyi szabályzásáról szóló, 2004. szeptember 21-i 1653/2004/EK bizottsági rendeletre[9] és különösen annak 66. cikke első és második bekezdésére,

– tekintettel az Európai Éghajlat-politikai, Környezetvédelmi és Infrastrukturális Végrehajtó Ügynökség, az Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség, az Európai Kutatási Végrehajtó Ügynökség, az Európai Innovációs Tanács és Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség, Az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynöksége és az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség létrehozásáról és a 2013/801/EU, a 2013/771/EU, a 2013/778/EU, a 2013/779/EU, a 2013/776/EU és a 2013/770/EU végrehajtási határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. február 12-i (EU)

---

6 HL L 193., 2018.7.30., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

7 HL L, 2024/2509, 2024.9.26., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

8 HL L 11., 2003.1.16., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

9 HL L 297., 2004.9.22., 6. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

2021/173 bizottsági végrehajtási határozatra[10],

– tekintettel eljárási szabályzata 101. cikkére és V. mellékletére,

– tekintettel a Külügyi Bizottság, a Fejlesztési Bizottság, a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság, a Környezetvédelmi, Éghajlatváltozási és Élelmiszer-biztonsági Bizottság, a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság, a Regionális Fejlesztési Bizottság, a Kulturális és Oktatási Bizottság, az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság, valamint a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére,

– tekintettel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság levelére,

– tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A10-0085/2026),

1. mentesítést ad az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség igazgatója számára a végrehajtó ügynökség 2024. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozóan;

2. ismerteti észrevételeit az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására (III. szakasz – Bizottság és végrehajtó ügynökségek és a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap) vonatkozó mentesítésről szóló határozatok szerves részét képező állásfoglalásban;

3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot, az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására (III. szakasz – Bizottság) vonatkozó mentesítésről szóló határozatot és az e határozatok szerves részét képező állásfoglalást az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség igazgatójának, a Tanácsnak, a Bizottságnak és a Számvevőszéknek, és gondoskodjon az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* (L sorozat) való közzétételükről.

---

10 HL L 50., 2021.2.15., 9. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

4. Az Európai Parlament 2026. április 29-i határozata az Európai Innovációs Tanács és Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség 2024. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről (2025/2145(DEC))

Az Európai Parlament,

– tekintettel az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó általános költségvetésére[1],

– tekintettel az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó összevont éves beszámolójára (COM(2025)0359 – C10-0145/2025)[2],

– tekintettel az Európai Innovációs Tanács és Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó végleges éves beszámolójára[3],

– tekintettel a Bizottság által benyújtott, a 2023. évi mentesítés nyomon követéséről szóló jelentésre (COM(2025)0373) és az Európai Parlament konkrét kérdéseire adott részletes válaszokra,

– tekintettel a Bizottságnak a 2024-ben elvégzett belső ellenőrzésekről szóló, a mentesítésért felelős hatóság számára készített éves jelentésére (COM(2025)0314) és az ahhoz csatolt bizottsági belső munkadokumentumra (SWD(2025)0159),

– tekintettel a Számvevőszéknek az uniós ügynökségekről szóló, a 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó éves jelentésére, az ügynökségek válaszaival együtt[4],

– tekintettel a Számvevőszéknek a 2024. évi pénzügyi évre vonatkozóan az elszámolás megbízhatóságát, valamint az alapjául szolgáló ügyletek jogszerűségét és szabályszerűségét igazoló, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 287. cikke szerinti megbízhatósági nyilatkozatára[5],

– tekintettel a 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó költségvetés végrehajtása tekintetében a végrehajtó ügynökségek számára adandó mentesítésről szóló, 2026. február 17-i tanácsi ajánlásra (05752/2026 – C10-0050/2026),

---

1 HL L, 2024/207, 2024.2.22., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
2 HL C, C/2025/4944, 2025.10.13., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj.
3 HL C, C/2025/6015, 2025.11.18., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/6015/oj.
4 HL C, C/2025/5409, 2025.10.8., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
5 HL C, C/2025/5407, 2025.10.13., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.

– tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 317., 318. és 319. cikkére,

– tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 106a. cikkére,

– tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. július 18-i (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[6] és különösen annak 69., 260., 261. és 262. cikkére,

– tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló, 2024. szeptember 23-i (EU, Euratom) 2024/2509 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[7] és különösen annak 69., 266., 267. és 268. cikkére,

– tekintettel a közösségi programok igazgatásában bizonyos feladatokkal megbízott végrehajtó hivatalokra vonatkozó alapszabály megállapításáról szóló, 2002. december 19-i 58/2003/EK tanácsi rendeletre[8] és különösen annak 14. cikke (3) bekezdésére,

– tekintettel a közösségi programok igazgatásában bizonyos feladatokkal megbízott végrehajtó hivatalokra vonatkozó alapszabály megállapításáról szóló 58/2003/EK tanácsi rendelet alkalmazásában a végrehajtó hivatalok pénzügyi szabályzásáról szóló, 2004. szeptember 21-i 1653/2004/EK bizottsági rendeletre[9] és különösen annak 66. cikke első és második bekezdésére,

– tekintettel az Európai Éghajlat-politikai, Környezetvédelmi és Infrastrukturális Végrehajtó Ügynökség, az Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség, az Európai Kutatási Végrehajtó Ügynökség, az Európai Innovációs Tanács és Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség, Az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynöksége és az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség létrehozásáról és a 2013/801/EU, a 2013/771/EU, a 2013/778/EU, a 2013/779/EU, a 2013/776/EU és a 2013/770/EU végrehajtási határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. február 12-i (EU)

---

6 HL L 193., 2018.7.30., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

7 HL L, 2024/2509, 2024.9.26., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

8 HL L 11., 2003.1.16., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

9 HL L 297., 2004.9.22., 6. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

2021/173 bizottsági végrehajtási határozatra[10],

– tekintettel eljárási szabályzata 101. cikkére és V. mellékletére,

– tekintettel a Külügyi Bizottság, a Fejlesztési Bizottság, a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság, a Környezetvédelmi, Éghajlatváltozási és Élelmiszer-biztonsági Bizottság, a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság, a Regionális Fejlesztési Bizottság, a Kulturális és Oktatási Bizottság, az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság, valamint a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére,

– tekintettel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság levelére,

– tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A10-0085/2026),

1. mentesítést ad az Európai Innovációs Tanács és Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség igazgatója számára a végrehajtó ügynökség 2024. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozóan;

2. ismerteti észrevételeit az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására (III. szakasz – Bizottság és végrehajtó ügynökségek és a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap) vonatkozó mentesítésről szóló határozatok szerves részét képező állásfoglalásban;

3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot, az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására (III. szakasz – Bizottság) vonatkozó mentesítésről szóló határozatot és az e határozatok szerves részét képező állásfoglalást az Európai Innovációs Tanács és Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség igazgatójának, a Tanácsnak, a Bizottságnak és a Számvevőszéknek, és gondoskodjon az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* (L sorozat) való közzétételükről.

---

10 HL L 50., 2021.2.15., 9. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

5. Az Európai Parlament 2026. április 29-i határozata az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynöksége 2024. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről (2025/2145(DEC))

Az Európai Parlament,

– tekintettel az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó általános költségvetésére[1],

– tekintettel az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó összevont éves beszámolójára (COM(2025)0359 – C10-0145/2025)[2],

– tekintettel az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynöksége 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó végleges éves beszámolójára[3],

– tekintettel a Bizottság által benyújtott, a 2023. évi mentesítés nyomon követéséről szóló jelentésre (COM(2025)0373) és az Európai Parlament konkrét kérdéseire adott részletes válaszokra,

– tekintettel a Bizottságnak a 2024-ben elvégzett belső ellenőrzésekről szóló, a mentesítésért felelős hatóság számára készített éves jelentésére (COM(2025)0314) és az ahhoz csatolt bizottsági belső munkadokumentumra (SWD(2025)0159),

– tekintettel a Számvevőszéknek az uniós ügynökségekről szóló, a 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó éves jelentésére, az ügynökségek válaszaival együtt[4],

– tekintettel a Számvevőszéknek a 2024. évi pénzügyi évre vonatkozóan az elszámolás megbízhatóságát, valamint az alapjául szolgáló ügyletek jogszerűségét és szabályszerűségét igazoló, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 287. cikke szerinti megbízhatósági nyilatkozatára[5],

– tekintettel a 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó költségvetés végrehajtása tekintetében a végrehajtó ügynökségek számára adandó mentesítésről szóló, 2026. február 17-i tanácsi ajánlásra (05752/2026 – C10-0050/2026),

---

1 HL L, 2024/207, 2024.2.22., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
2 HL C, C/2025/4944, 2025.10.13., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj.
3 HL C, C/2025/6023, 2025.11.18., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/6023/oj.
4 HL C, C/2025/5409, 2025.10.8., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
5 HL C, C/2025/5407, 2025.10.13., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.

– tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 317., 318. és 319. cikkére,

– tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 106a. cikkére,

– tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. július 18-i (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[6] és különösen annak 69., 260., 261. és 262. cikkére,

– tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló, 2024. szeptember 23-i (EU, Euratom) 2024/2509 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[7] és különösen annak 69., 266., 267. és 268. cikkére,

– tekintettel a közösségi programok igazgatásában bizonyos feladatokkal megbízott végrehajtó hivatalokra vonatkozó alapszabály megállapításáról szóló, 2002. december 19-i 58/2003/EK tanácsi rendeletre[8] és különösen annak 14. cikke (3) bekezdésére,

– tekintettel a közösségi programok igazgatásában bizonyos feladatokkal megbízott végrehajtó hivatalokra vonatkozó alapszabály megállapításáról szóló 58/2003/EK tanácsi rendelet alkalmazásában a végrehajtó hivatalok pénzügyi szabályzásáról szóló, 2004. szeptember 21-i 1653/2004/EK bizottsági rendeletre[9] és különösen annak 66. cikke első és második bekezdésére,

– tekintettel az Európai Éghajlat-politikai, Környezetvédelmi és Infrastrukturális Végrehajtó Ügynökség, az Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség, az Európai Kutatási Végrehajtó Ügynökség, az Európai Innovációs Tanács és Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség, Az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynöksége és az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség létrehozásáról és a 2013/801/EU, a 2013/771/EU, a 2013/778/EU, a 2013/779/EU, a 2013/776/EU és a 2013/770/EU végrehajtási határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. február 12-i (EU)

---

6 HL L 193., 2018.7.30., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

7 HL L, 2024/2509, 2024.9.26., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

8 HL L 11., 2003.1.16., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

9 HL L 297., 2004.9.22., 6. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

2021/173 bizottsági végrehajtási határozatra[10],

– tekintettel eljárási szabályzata 101. cikkére és V. mellékletére,

– tekintettel a Külügyi Bizottság, a Fejlesztési Bizottság, a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság, a Környezetvédelmi, Éghajlatváltozási és Élelmiszer-biztonsági Bizottság, a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság, a Regionális Fejlesztési Bizottság, a Kulturális és Oktatási Bizottság, az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság, valamint a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére,

– tekintettel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság levelére,

– tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A10-0085/2026),

1. mentesítést ad az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynökségének igazgatója számára a végrehajtó ügynökség 2024. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozóan;

2. ismerteti észrevételeit az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására (III. szakasz – Bizottság és végrehajtó ügynökségek és a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap) vonatkozó mentesítésről szóló határozatok szerves részét képező állásfoglalásban;

3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot, az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására (III. szakasz – Bizottság) vonatkozó mentesítésről szóló határozatot és az e határozatok szerves részét képező állásfoglalást az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynöksége igazgatójának, a Tanácsnak, a Bizottságnak és a Számvevőszéknek, és gondoskodjon az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* (L sorozat) való közzétételükről.

---

10 HL L 50., 2021.2.15., 9. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

6. Az Európai Parlament 2026. április 29-i határozata az Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség 2024. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről (2025/2145(DEC))

Az Európai Parlament,

– tekintettel az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó általános költségvetésére[1],

– tekintettel az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó összevont éves beszámolójára (COM(2025)0359 – C10-0145/2025)[2],

– tekintettel az Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó végleges éves beszámolójára[3],

– tekintettel a Bizottság által benyújtott, a 2023. évi mentesítés nyomon követéséről szóló jelentésre (COM(2025)0373) és az Európai Parlament konkrét kérdéseire adott részletes válaszokra,

– tekintettel a Bizottságnak a 2024-ben elvégzett belső ellenőrzésekről szóló, a mentesítésért felelős hatóság számára készített éves jelentésére (COM(2025)0314) és az ahhoz csatolt bizottsági belső munkadokumentumra (SWD(2025)0159),

– tekintettel a Számvevőszéknek az uniós ügynökségekről szóló, a 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó éves jelentésére, az ügynökségek válaszaival együtt[4],

– tekintettel a Számvevőszéknek a 2024. évi pénzügyi évre vonatkozóan az elszámolás megbízhatóságát, valamint az alapjául szolgáló ügyletek jogszerűségét és szabályszerűségét igazoló, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 287. cikke szerinti megbízhatósági nyilatkozatára[5],

– tekintettel a 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó költségvetés végrehajtása tekintetében a végrehajtó ügynökségek számára adandó mentesítésről szóló, 2026. február 17-i tanácsi ajánlásra (05752/2026 – C10-0050/2026),

---

1 HL L, 2024/207, 2024.2.22., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
2 HL C, C/2025/4944, 2025.10.13., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj.
3 HL C, C/2025/6041, 2025.11.18., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/6041/oj.
4 HL C, C/2025/5409, 2025.10.8., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
5 HL C, C/2025/5407, 2025.10.13., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.

– tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 317., 318. és 319. cikkére,

– tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 106a. cikkére,

– tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. július 18-i (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[6] és különösen annak 69., 260., 261. és 262. cikkére,

– tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló, 2024. szeptember 23-i (EU, Euratom) 2024/2509 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[7] és különösen annak 69., 266., 267. és 268. cikkére,

– tekintettel a közösségi programok igazgatásában bizonyos feladatokkal megbízott végrehajtó hivatalokra vonatkozó alapszabály megállapításáról szóló, 2002. december 19-i 58/2003/EK tanácsi rendeletre[8] és különösen annak 14. cikke (3) bekezdésére,

– tekintettel a közösségi programok igazgatásában bizonyos feladatokkal megbízott végrehajtó hivatalokra vonatkozó alapszabály megállapításáról szóló 58/2003/EK tanácsi rendelet alkalmazásában a végrehajtó hivatalok pénzügyi szabályzásáról szóló, 2004. szeptember 21-i 1653/2004/EK bizottsági rendeletre[9] és különösen annak 66. cikke első és második bekezdésére,

– tekintettel az Európai Éghajlat-politikai, Környezetvédelmi és Infrastrukturális Végrehajtó Ügynökség, az Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség, az Európai Kutatási Végrehajtó Ügynökség, az Európai Innovációs Tanács és Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség, Az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynöksége és az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség létrehozásáról és a 2013/801/EU, a 2013/771/EU, a 2013/778/EU, a 2013/779/EU, a 2013/776/EU és a 2013/770/EU végrehajtási határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. február 12-i (EU)

---

6 HL L 193., 2018.7.30., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

7 HL L, 2024/2509, 2024.9.26., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

8 HL L 11., 2003.1.16., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

9 HL L 297., 2004.9.22., 6. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

2021/173 bizottsági végrehajtási határozatra[10],

– tekintettel eljárási szabályzata 101. cikkére és V. mellékletére,

– tekintettel a Külügyi Bizottság, a Fejlesztési Bizottság, a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság, a Környezetvédelmi, Éghajlatváltozási és Élelmiszer-biztonsági Bizottság, a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság, a Regionális Fejlesztési Bizottság, a Kulturális és Oktatási Bizottság, az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság, valamint a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére,

– tekintettel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság levelére,

– tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A10-0085/2026),

1. mentesítést ad az Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség igazgatója számára a végrehajtó ügynökség 2024. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozóan;

2. ismerteti észrevételeit az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására (III. szakasz – Bizottság és végrehajtó ügynökségek és a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap) vonatkozó mentesítésről szóló határozatok szerves részét képező állásfoglalásban;

3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot, az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására (III. szakasz – Bizottság) vonatkozó mentesítésről szóló határozatot és az e határozatok szerves részét képező állásfoglalást az Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség igazgatójának, a Tanácsnak, a Bizottságnak és a Számvevőszéknek, és gondoskodjon az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* (L sorozat) való közzétételükről.

---

10 HL L 50., 2021.2.15., 9. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

7. Az Európai Parlament 2026. április 29-i határozata az Európai Kutatási Végrehajtó Ügynökség 2024. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről (2025/2145(DEC))

Az Európai Parlament,

– tekintettel az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó általános költségvetésére[1],

– tekintettel az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó összevont éves beszámolójára (COM(2025)0359 – C10-0145/2025)[2],

– tekintettel az Európai Kutatási Végrehajtó Ügynökség 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó végleges éves beszámolójára[3],

– tekintettel a Bizottság által benyújtott, a 2023. évi mentesítés nyomon követéséről szóló jelentésre (COM(2025)0373) és az Európai Parlament konkrét kérdéseire adott részletes válaszokra,

– tekintettel a Bizottságnak a 2024-ben elvégzett belső ellenőrzésekről szóló, a mentesítésért felelős hatóság számára készített éves jelentésére (COM(2025)0314) és az ahhoz csatolt bizottsági belső munkadokumentumra (SWD(2025)0159),

– tekintettel a Számvevőszéknek az uniós ügynökségekről szóló, a 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó éves jelentésére, az ügynökségek válaszaival együtt[4],

– tekintettel a Számvevőszéknek a 2024. évi pénzügyi évre vonatkozóan az elszámolás megbízhatóságát, valamint az alapjául szolgáló ügyletek jogszerűségét és szabályszerűségét igazoló, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 287. cikke szerinti megbízhatósági nyilatkozatára[5],

– tekintettel a 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó költségvetés végrehajtása tekintetében a végrehajtó ügynökségek számára adandó mentesítésről szóló, 2026. február 17-i tanácsi ajánlásra (05752/2026 – C10-0050/2026),

– tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 317., 318.

---

1 HL L, 2024/207, 2024.2.22., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
2 HL C, C/2025/4944, 2025.10.13., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj.
3 HL C, C/2025/6023, 2025.11.18., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/6023/oj.
4 HL C, C/2025/5409, 2025.10.8., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
5 HL C, C/2025/5407, 2025.10.13., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.

és 319. cikkére,

– tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 106a. cikkére,

– tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. július 18-i (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[6] és különösen annak 69., 260., 261. és 262. cikkére,

– tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló, 2024. szeptember 23-i (EU, Euratom) 2024/2509 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[7] és különösen annak 69., 266., 267. és 268. cikkére,

– tekintettel a közösségi programok igazgatásában bizonyos feladatokkal megbízott végrehajtó hivatalokra vonatkozó alapszabály megállapításáról szóló, 2002. december 19-i 58/2003/EK tanácsi rendeletre[8] és különösen annak 14. cikke (3) bekezdésére,

– tekintettel a közösségi programok igazgatásában bizonyos feladatokkal megbízott végrehajtó hivatalokra vonatkozó alapszabály megállapításáról szóló 58/2003/EK tanácsi rendelet alkalmazásában a végrehajtó hivatalok pénzügyi szabályzásáról szóló, 2004. szeptember 21-i 1653/2004/EK bizottsági rendeletre[9] és különösen annak 66. cikke első és második bekezdésére,

– tekintettel az Európai Éghajlat-politikai, Környezetvédelmi és Infrastrukturális Végrehajtó Ügynökség, az Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség, az Európai Kutatási Végrehajtó Ügynökség, az Európai Innovációs Tanács és Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség, Az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynöksége és az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség létrehozásáról és a 2013/801/EU, a 2013/771/EU, a 2013/778/EU, a 2013/779/EU, a 2013/776/EU és a 2013/770/EU végrehajtási határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2021. február 12-i (EU)

---

6 HL L 193., 2018.7.30., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

7 HL L, 2024/2509, 2024.9.26., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

8 HL L 11., 2003.1.16., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

9 HL L 297., 2004.9.22., 6. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

2021/173 bizottsági végrehajtási határozatra[10],

– tekintettel eljárási szabályzata 101. cikkére és V. mellékletére,

– tekintettel a Külügyi Bizottság, a Fejlesztési Bizottság, a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság, a Környezetvédelmi, Éghajlatváltozási és Élelmiszer-biztonsági Bizottság, a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság, a Regionális Fejlesztési Bizottság, a Kulturális és Oktatási Bizottság, az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság, valamint a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére,

– tekintettel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság levelére,

– tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A10-0085/2026),

1. mentesítést ad az Európai Kutatási Végrehajtó Ügynökség megbízott igazgatója számára a végrehajtó ügynökség 2024. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozóan;

2. ismerteti észrevételeit az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására (III. szakasz – Bizottság és végrehajtó ügynökségek és a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap) vonatkozó mentesítésről szóló határozatok szerves részét képező állásfoglalásban;

3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot, az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására (III. szakasz – Bizottság) vonatkozó mentesítésről szóló határozatot és az e határozatok szerves részét képező állásfoglalást az Európai Kutatási Végrehajtó Ügynökség megbízott igazgatójának, a Tanácsnak, a Bizottságnak és a Számvevőszéknek, és gondoskodjon az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* (L sorozat) való közzétételükről.

---

10 HL L 50., 2021.2.15., 9. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

8. Az Európai Parlament 2026. április 29-i határozata a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap 2024. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről (2025/2145(DEC))

Az Európai Parlament,

– tekintettel a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó pénzügyi kimutatásaira, valamint bevételi és kiadási kimutatásaira (COM(2025)0354 – C10-0158/2025),

– tekintettel az Európai Fejlesztési Alapokkal kapcsolatos pénzügyi információkra (COM(2025)0354),

– tekintettel a Számvevőszéknek a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap által támogatott tevékenységekről szóló, a 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó éves jelentésére, a Bizottság válaszaival együtt[1],

– tekintettel a Számvevőszéknek a 2024. évi pénzügyi évre vonatkozóan az elszámolás megbízhatóságát, valamint az alapjául szolgáló ügyletek jogszerűségét és szabályszerűségét igazoló, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 287. cikke szerinti megbízhatósági nyilatkozatára[2],

– tekintettel az Európai Fejlesztési Alap 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó tevékenységeinek végrehajtására vonatkozóan a Bizottságnak adandó mentesítésről szóló, 2026. február 17-i tanácsi ajánlásokra (05886/2026 – C10-0051/2026),

– tekintettel a Bizottság által benyújtott, a 2023. évi mentesítés nyomon követéséről szóló jelentésre (COM(2025)0373) és az Európai Parlament konkrét kérdéseire adott részletes válaszokra,

– tekintettel az egyrészről az afrikai, karib-tengeri és csendes-óceáni államok (AKCS), másrészről az Európai Közösség és tagállamai közötti, 2000. június 23-án Cotonouban (Benin) aláírt[3] és 2010. június 22-én Ouagadougouban (Burkina Faso) módosított partnerségi megállapodásra[4],

– tekintettel az Európai Unió és a tengerentúli országok és területek közötti, az egyrészről az Európai Unió, másrészről Grönland és a Dán Királyság közötti kapcsolatokat is magában foglaló társulásról szóló,

---

1 HL C, C/2025/5409, 2025.10.8., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
2 HL C, C/2025/5405, 2025.10.13., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5405/oj.
3 HL L 317., 2000.12.15., 3. o.
4 HL L 287., 2010.11.4., 3. o.

2021. október 5-i (EU) 2021/1764 tanácsi határozatra („a Grönlandra is kiterjedő tengerentúli társulásról szóló határozat”)[5],

– tekintettel a negyedik AKCS–EK egyezmény második pénzügyi jegyzőkönyve keretében nyújtott közösségi támogatás finanszírozásáról és igazgatásáról szóló, a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői között, 1995. december 20-án létrejött belső megállapodás[6] 33. cikkére,

– tekintettel a 2000. június 23-án Cotonouban (Benin) aláírt, az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok, illetve az Európai Közösség és tagállamai között létrejött partnerségi megállapodás pénzügyi jegyzőkönyvén alapuló közösségi támogatás finanszírozásáról és igazgatásáról, illetve az EK-Szerződés negyedik részében foglalt tengerentúli országok és területek számára nyújtott támogatás elosztásáról a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői között, 2000. szeptember 18-án létrejött belső megállapodás[7] 32. cikkére,

– tekintettel az Európai Unió tagállamai kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői között az AKCS–EU partnerségi megállapodással összhangban a 2014–2020 közötti időtartamra szóló többéves pénzügyi keret értelmében nyújtandó európai uniós támogatás finanszírozásáról, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés negyedik részének hatálya alá tartozó tengerentúli országok és területek számára nyújtandó pénzügyi támogatás elosztásáról szóló, 2013. június 24-i és 2013. június 26-i belső megállapodás[8] 11. cikkére,

– tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 319. cikkére,

– tekintettel a negyedik AKCS–EK egyezmény értelmében folytatott fejlesztési finanszírozási együttműködésre vonatkozó, 1998. június 16-i pénzügyi szabályzat[9] 74. cikkére,

– tekintettel a kilencedik Európai Fejlesztési Alapra vonatkozó, 2003. március 27-i pénzügyi szabályzat[10] 119. cikkére,

– tekintettel a 10. Európai Fejlesztési Alapra alkalmazandó pénzügyi szabályzatról szóló, 2008. február 18-i 215/2008/EK tanácsi

---

5 HL L 355., 2021.10.7., 6. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj.
6 HL L 156., 1998.5.29., 108. o.
7 HL L 317., 2000.12.15., 355. o.
8 HL L 210., 2013.8.6., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_eums/2013/806/oj.
9 HL L 191., 1998.7.7., 53. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_financ/1998/430/oj.
10 HL L 83., 2003.4.1., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_financ/2003/401/oj.

rendelet[11] 50. cikkére,

– tekintettel a 11. Európai Fejlesztési Alapra alkalmazandó pénzügyi szabályzatról és az (EU) 2015/323 rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. november 26-i (EU) 2018/1877 tanácsi rendelet[12] 44. cikkére,

– tekintettel eljárási szabályzata 101. cikkére és 102. cikke harmadik franciabekezdésére, valamint V. mellékletére,

– tekintettel a Fejlesztési Bizottság véleményére,

– tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A10-0085/2026),

1. mentesítést ad a Bizottság számára a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap 2024. évi pénzügyi évre szóló költségvetésének végrehajtására vonatkozóan;

2. ismerteti észrevételeit az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására (III. szakasz – Bizottság és végrehajtó ügynökségek és a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap) vonatkozó mentesítésről szóló határozatok szerves részét képező állásfoglalásban;

3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot, valamint az annak szerves részét képező állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Számvevőszéknek és az Európai Beruházási Banknak, és gondoskodjon az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* (L sorozat) való közzétételükről.

---

11 HL L 78., 2008.3.19., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/215/oj.

12 HL L 307., 2018.12.3., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1877/oj.

9. Az Európai Parlament 2026. április 29-i határozata az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására vonatkozó elszámolás lezárásáról, III. szakasz – Bizottság (2025/2145(DEC))

Az Európai Parlament,

– tekintettel az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó általános költségvetésére[1],

– tekintettel az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó összevont éves beszámolójára (COM(2025)0359 – C10-0145/2025)[2],

– tekintettel a Bizottság által benyújtott, a 2023. évi mentesítés nyomon követéséről szóló jelentésre (COM(2025)0373) és az Európai Parlament konkrét kérdéseire adott részletes válaszokra,

– tekintettel a Bizottságnak az uniós költségvetésről szóló 2024. évi éves gazdálkodási és teljesítményjelentésére (COM(2025)0824),

– tekintettel a Bizottságnak a 2024-ben elvégzett belső ellenőrzésekről szóló, a mentesítésért felelős hatóság számára készített éves jelentésére (COM(2025)0314) és az ahhoz csatolt bizottsági belső munkadokumentumra (SWD(2025)0159),

– tekintettel a Számvevőszéknek a 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó költségvetés végrehajtásáról szóló éves jelentésére, az intézmények válaszaival együtt[3], valamint a Számvevőszék különjelentéseire,

– tekintettel a Számvevőszéknek a 2024. évi pénzügyi évre vonatkozóan az elszámolás megbízhatóságát, valamint az alapjául szolgáló ügyletek jogszerűségét és szabályszerűségét igazoló, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 287. cikke szerinti megbízhatósági nyilatkozatára[4],

– tekintettel a 2024. évi pénzügyi évre szóló költségvetés végrehajtására vonatkozóan a Bizottságnak adandó mentesítésről szóló 2026. február 17-i tanácsi ajánlásra (05749/2026 – C10-0037/2026),

– tekintettel a 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó költségvetés végrehajtása tekintetében a végrehajtó ügynökségek számára adandó mentesítésről szóló, 2026. február 17-i tanácsi ajánlásra

---

1 HL L, 2024/207, 2024.2.22., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
2 HL C, C/2025/4944, 2025.10.13., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj.
3 HL C, C/2025/5409, 2025.10.8., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
4 HL C, C/2025/5407, 2025.10.13., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.

(05752/2026 – C10-0050/2026),

– tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 317., 318. és 319. cikkére,

– tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 106a. cikkére,

– tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. július 18-i (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[5] és különösen annak 69., 260., 261. és 262. cikkére,

– tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló, 2024. szeptember 23-i (EU, Euratom) 2024/2509 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[6] és különösen annak 69., 266., 267. és 268. cikkére,

– tekintettel a közösségi programok igazgatásában bizonyos feladatokkal megbízott végrehajtó hivatalokra vonatkozó alapszabály megállapításáról szóló, 2002. december 19-i 58/2003/EK tanácsi rendeletre[7] és különösen annak 14. cikke (2) és (3) bekezdésére,

– tekintettel eljárási szabályzata 101. cikkére és V. mellékletére,

– tekintettel a Külügyi Bizottság, a Fejlesztési Bizottság, a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság, a Környezetvédelmi, Éghajlatváltozási és Élelmiszer-biztonsági Bizottság, a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság, a Regionális Fejlesztési Bizottság, a Kulturális és Oktatási Bizottság, az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság, valamint a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére,

– tekintettel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság levelére,

– tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A10-0085/2026),

1. jóváhagyja az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésére vonatkozó elszámolás lezárását;

2. ismerteti észrevételeit az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre szóló

---

5 HL L 193., 2018.7.30., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

6 HL L, 2024/2509, 2024.9.26., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

7 HL L 11., 2003.1.16., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

általános költségvetésének végrehajtására (III. szakasz – Bizottság és végrehajtó ügynökségek és a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap) vonatkozó mentesítésről szóló határozatok szerves részét képező állásfoglalásban;

3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot a Tanácsnak, a Bizottságnak és a Számvevőszéknek, valamint a tagállamok nemzeti parlamentjeinek és nemzeti és regionális ellenőrző szerveinek, és gondoskodjon az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* (L sorozat) való közzétételéről.

10. Az Európai Parlament 2026. április 29-i határozata a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó elszámolásának lezárásáról (2025/2145(DEC))

Az Európai Parlament,

– tekintettel a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó pénzügyi kimutatásaira, valamint bevételi és kiadási kimutatásaira (COM(2025)0354 – C10-0158/2025),

– tekintettel az Európai Fejlesztési Alapokkal kapcsolatos pénzügyi információkra (COM(2025)0354),

– tekintettel a Számvevőszéknek a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap által támogatott tevékenységekről szóló, a 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó éves jelentésére, a Bizottság válaszaival együtt[1],

– tekintettel a Számvevőszéknek a 2024. évi pénzügyi évre vonatkozóan az elszámolás megbízhatóságát, valamint az alapjául szolgáló ügyletek jogszerűségét és szabályszerűségét igazoló, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 287. cikke szerinti megbízhatósági nyilatkozatára[2],

– tekintettel az Európai Fejlesztési Alap 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó tevékenységeinek végrehajtására vonatkozóan a Bizottságnak adandó mentesítésről szóló, 2026. február 17-i tanácsi ajánlásokra (05886/2026 – C10-0051/2026),

– tekintettel az egyrészről az afrikai, karib-tengeri és csendes-óceáni államok (AKCS), másrészről az Európai Közösség és tagállamai közötti, 2000. június 23-án Cotonouban (Benin) aláírt[3] és 2010. június 22-én Ouagadougouban (Burkina Faso) módosított partnerségi megállapodásra[4],

– tekintettel az Európai Unió és a tengerentúli országok és területek közötti, az egyrészről az Európai Unió, másrészről Grönland és a Dán Királyság közötti kapcsolatokat is magában foglaló társulásról szóló, 2021. október 5-i (EU) 2021/1764 tanácsi határozatra („a Grönlandra is kiterjedő tengerentúli társulásról szóló határozat”)[5],

---

1 HL C, C/2025/5409, 2025.10.8., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
2 HL C, C/2025/5407, 2025.10.13., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.
3 HL L 317., 2000.12.15., 3. o.
4 HL L 287., 2010.11.4., 3. o.
5 HL L 355., 2021.10.7., 6. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj.

– tekintettel a negyedik AKCS–EK egyezmény második pénzügyi jegyzőkönyve keretében nyújtott közösségi támogatás finanszírozásáról és igazgatásáról szóló, a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői között, 1995. december 20-án létrejött belső megállapodás[6] 33. cikkére,

– tekintettel a 2000. június 23-án Cotonouban (Benin) aláírt, az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok, illetve az Európai Közösség és tagállamai között létrejött partnerségi megállapodás pénzügyi jegyzőkönyvén alapuló közösségi támogatás finanszírozásáról és igazgatásáról, illetve az EK-Szerződés negyedik részében foglalt tengerentúli országok és területek számára nyújtott támogatás elosztásáról a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői között, 2000. szeptember 18-án létrejött belső megállapodás[7] 32. cikkére,

– tekintettel az Európai Unió tagállamai kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői között az AKCS–EU partnerségi megállapodással összhangban a 2014–2020 közötti időtartamra szóló többéves pénzügyi keret értelmében nyújtandó európai uniós támogatás finanszírozásáról, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés negyedik részének hatálya alá tartozó tengerentúli országok és területek számára nyújtandó pénzügyi támogatás elosztásáról szóló, 2013. június 24-i és 2013. június 26-i belső megállapodás[8] 11. cikkére,

– tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 319. cikkére,

– tekintettel a negyedik AKCS–EK egyezmény értelmében folytatott fejlesztési finanszírozási együttműködésre vonatkozó, 1998. június 16-i pénzügyi szabályzat[9] 74. cikkére,

– tekintettel a kilencedik Európai Fejlesztési Alapra vonatkozó, 2003. március 27-i pénzügyi szabályzat[10] 119. cikkére,

– tekintettel a 10. Európai Fejlesztési Alapra alkalmazandó pénzügyi szabályzatról szóló, 2008. február 18-i 215/2008/EK tanácsi rendelet[11] 50. cikkére,

– tekintettel a 11. Európai Fejlesztési Alapra alkalmazandó pénzügyi

---

6 HL L 156., 1998.5.29., 108. o.
7 HL L 317., 2000.12.15., 355. o.
8 HL L 210., 2013.8.6., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_eums/2013/806/oj.
9 HL L 191., 1998.7.7., 53. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_financ/1998/430/oj.
10 HL L 83., 2003.4.1., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_financ/2003/401/oj.
11 HL L 78., 2008.3.19., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/215/oj.

szabályzatról és az (EU) 2015/323 rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. november 26-i (EU) 2018/1877 tanácsi rendelet[12] 44. cikkére,

– tekintettel eljárási szabályzata 101. cikkére és 102. cikke harmadik franciabekezdésére, valamint V. mellékletére,

– tekintettel a Fejlesztési Bizottság véleményére,

– tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A10-0085/2026),

1. jóváhagyja a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó elszámolásának lezárását;

2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt a határozatot a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Számvevőszéknek és az Európai Beruházási Banknak, és gondoskodjon az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* (L sorozat) való közzétételéről.

---

12 HL L 307., 2018.12.3., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1877/oj.

11. Az Európai Parlament 2026. április 29-i állásfoglalása az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozatok szerves részét képező észrevételekkel, III. szakasz – Bizottság és végrehajtó ügynökségek és a kilencedik, tizedik és tizenegyedik Európai Fejlesztési Alap (2025/2145(DEC))

Az Európai Parlament,

– tekintettel az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozatára, III. szakasz – Bizottság,

– tekintettel a végrehajtó ügynökségek 2024. évi pénzügyi évre szóló költségvetéseinek végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozataira,

– tekintettel eljárási szabályzata 101. cikkére és V. mellékletére,

– tekintettel a Külügyi Bizottság, a Fejlesztési Bizottság, a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság, a Környezetvédelmi, Éghajlatváltozási és Élelmiszer-biztonsági Bizottság, a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság, a Regionális Fejlesztési Bizottság, a Kulturális és Oktatási Bizottság, az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság, valamint a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére,

– tekintettel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság levelére,

– tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A10-0085/2026),

A. mivel a 11. EFA a hatályvesztésre vonatkozó rendelkezésének 2020. december 31-i hatálybalépésével a végső szakaszába lépett; mivel azonban a meglévő finanszírozási megállapodásokra vonatkozó egyedi szerződéseket 2023. december 31-ig írták alá, és az EFA által finanszírozott, folyamatban lévő projektek végrehajtása azok befejezéséig folytatódik;

B. mivel a 9., 10. és 11.[1] EFA nem része az Unió általános költségvetésének, és a végrehajtásuk és a róluk szóló beszámolás a lezárásukig továbbra is külön történik;

C. mivel a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretben az AKCS-országoknak nyújtandó fejlesztési együttműködési támogatás az EU általános költségvetésének részét képező Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközbe („NDICI – Globális Európa”), a tengerentúli országoknak és

---

1 A 11. EFA a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretet fedi le.

területeknek, ezen belül Grönlandnak nyújtandó fejlesztési együttműködési támogatás pedig a tengerentúli társulási határozatba épül be;

D. mivel az EFA-kat szinte teljes egészében a Bizottság Nemzetközi Partnerségek Főigazgatósága (DG INTPA) irányítja, a 2023. évi EFA-kiadások kis részét (7%) pedig az Európai Szomszédságpolitika és a Csatlakozási Tárgyalások Főigazgatósága (DG NEAR) kezeli;

Politikai prioritások

1. hangsúlyozza, hogy fontos tiszteletben tartani az Európai Unióról szóló szerződésben (EUSZ) és az Európai Unió működéséről szóló szerződésben (EUMSZ) meghatározott alapvető uniós értékeket és elveket; a mentesítési eljárás keretében különös hangsúlyt helyez a jogállamiság elvére (az EUSZ 2. cikke), a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvére (az EUMSZ 317. cikke), valamint a csalás elleni küzdelemre és az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére (az EUMSZ 325. cikke);

2. emlékeztet arra, hogy a jogállamiság és az alapvető jogok tiszteletben tartása az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes gazdálkodás előfeltétele, és a Bizottságnak számos eszköz áll rendelkezésére ezen elvek tiszteletben tartásának biztosítására; komoly aggodalommal veszi tudomásul a jogállamiság és a rendszerszintű korrupció terén tapasztalható folyamatos visszaesést és az alapvető jogok elleni támadásokat, amelyek több tagállamban is megfigyelhetők, és közvetlen hatással vannak az uniós forrásokkal való hatékony és eredményes gazdálkodásra, továbbá megjegyzi, hogy az uniós források hiánya riasztó hatással jár a közszolgáltatások nyújtására nézve; kiemeli különösen a romló magyarországi helyzetet, amelyet kiterjedt korrupció és megszilárdult oligarchahálózatok jellemeznek, és amely folyamatos figyelmet igényel; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy miközben a problémák folyamatosan fennállnak vagy súlyosbodnak, a Bizottság a továbbra is befagyasztott pénzeszközök összegének csökkenésével egyre kisebb nyomást gyakorol az érdemi reformok ösztönzése érdekében; hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak a nyomon követésen túllépve teljes mértékben és következetesen ki kell használnia az uniós finanszírozás felfüggesztésére vagy védelmére rendelkezésre álló eszközöket valamennyi érintett tagállamban, amennyiben a jogállamisági hiányosságok hatással vannak a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásra; hangsúlyozza, hogy a jogállamiság tiszteletben tartásának az uniós programok valamennyi résztvevőjére vonatkoznia kell, beleértve a harmadik országokat is;

3. megismétli, hogy az Unió valamennyi fellépése során rendkívül fontos a gyermekjogok védelme; súlyos aggodalmának ad hangot az Ukrajnával foglalkozó független nemzetközi vizsgálóbizottságnak az ukrán gyermekek Oroszországba történő áttelepítésével és erőszakos elhurcolásával kapcsolatos megállapításai miatt, amelyeket a

vizsgálóbizottság a jelentéseiben dokumentált; hangsúlyozza, hogy az Európai Uniónak saját hatáskörén belül, valamint a nemzetközi jogi és intézményi keretek között konstruktív és megbízható szereplőként kell fellépnie, és hozzá kell járulnia az érintett gyermekek azonosítására, tartózkodási helyük tisztázására, a családtagok felkutatásának és újraegyesítésének támogatására, valamint biztonságos visszatérésük megkönnyítésére irányuló többoldalú erőfeszítésekhez, összhangban a nemzetközi joggal és a gyermek mindenek felett álló érdekével; hangsúlyozza, hogy az uniós szakpolitikáknak és finanszírozási eszközöknek következetesen támogatniuk kell a gyermekek jogainak védelmére, a jogorvoslathoz való hozzáférésre, a rehabilitációra és a visszailleszkedésre irányuló nemzetközi együttműködést, valamint a nemzetközi humanitárius jog és a nemzetközi emberi jogi normák súlyos megsértése esetén az elszámoltathatóságot;

4. üdvözli, hogy az Európai Számvevőszék a 2024. évi pénzügyi évre ismét minősítés nélküli véleményt adott ki az elszámolások megbízhatóságára, valamint a bevételek jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan; ugyanakkor sajnálja, hogy a Számvevőszéknek immár a hatodik egymást követő évben kellett elutasító véleményt kiadnia az uniós költségvetési kiadások jogszerűségéről és szabályszerűségéről, valamint korlátozott véleményt kellett kiadnia a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz kiadásainak jogszerűségéről és szabályszerűségéről;

5. megjegyzi, hogy a Számvevőszék a 2024. évi éves jelentésében számos olyan kérdésre hívja fel a figyelmet, amelyek komoly aggodalomra adnak okot; üdvözli, hogy az általános hibaarány a 2023. évi 5,6%-ról 2024-re 3,6%-ra csökkent; hangsúlyozza azonban, hogy e csökkenést óvatosan kell értelmezni, mivel az nem feltétlenül a pénzgazdálkodás vagy az ellenőrzési rendszerek hatékonyságának javulását tükrözi, hanem azt olyan összefüggések is befolyásolhatják, mint a Covid19-cel kapcsolatos sürgősségi kiadások megszűnése, a költségvetés 2024-es végrehajtásának viszonylag alacsony szintje és a 2021–2027 közötti többéves pénzügyi keret végrehajtásának korai szakasza; különösen aggódik amiatt, hogy jóllehet a „Kohézió, reziliencia és értékek” fejezet hibaaránya 9,3%-ról 5,7%-ra csökkent, még mindig jóval meghaladja a 2%-os lényegességi küszöböt, és a Számvevőszék továbbra is hiányosságokat tár fel mind a Bizottság, mind a tagállamok ellenőrzési és felderítési rendszereiben; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy e megállapítások ismétlődő jellege azzal a kockázattal jár, hogy normalizálja a kohéziós politika jelenlegi hibaszintjét; ezzel összefüggésben komoly aggodalmának ad hangot az arra irányuló javaslatok miatt, hogy a következő többéves pénzügyi kereten belül egy olyan új kiadási modellt vezessenek be, amely még inkább a tagállamok ellenőrzési rendszereire támaszkodna, miközben a tartósan magas hibaarányok mögöttes okait láthatólag még nem kezelték megfelelően; emlékeztet arra, hogy a kohéziós politika továbbra is az Unió alapvető eszköze a gazdasági, társadalmi és területi konvergencia előmozdításában és a

régiók közötti kiegyensúlyozott fejlődés támogatásában, és hangsúlyozza, hogy a kiadási modellek jövőbeli reformjának meg kell őriznie a kohéziós politika célkitűzéseit, kiszámíthatóságát és célzott költségvetési keretét;

6. mély aggodalmát fejezi ki a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtása terén tapasztalható tartós hiányosságok miatt; megjegyzi, hogy a Számvevőszék immár a harmadik egymást követő évben adott ki korlátozott véleményt a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz kiadásainak jogszerűségéről és szabályszerűségéről, és becslése szerint megállapításainak minimális pénzügyi hatása meghaladja a lényegességi küszöböt; kiemeli a Számvevőszék által az ellenőrzés és a kontroll terén feltárt súlyos hiányosságokat, amelyek továbbra is megkérdőjelezik, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásait szabályosan használták-e fel; különösen aggasztónak tartja az uniós finanszírozás végső kedvezményezettjeire vonatkozó megbízható és teljes körű információk hiányából eredő jelentős elszámoltathatósági hiányosságot, amely különösen annak tudható be, hogy a Bizottság a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében olyan módon értelmezi a „végső kedvezményezett” fogalmát, amely ellentmond a meglévő jogszabályoknak; emlékeztet arra, hogy a Parlament korábbi mentesítési állásfoglalásaiban többször is komoly aggályokat fogalmazott meg a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel, ezen belül is a végső kedvezményezettek átláthatóságával kapcsolatban; úgy véli, hogy a Bizottságnak kötelezettségszegési eljárást kell indítania; úgy véli továbbá, hogy a Bizottságnak indokolatlan késedelem nélkül kell cselekednie, és teljes mértékben gyakorolnia kell a Szerződések őreként a tagállamokkal szemben fennálló hatásköreit annak biztosítása érdekében, hogy a polgárok és az érdekelt felek teljes mértékben hozzáférjenek ezekhez az információkhoz; amennyiben ezt elmulasztja, a Parlament saját hatáskörén belül minden megfelelő intézkedést mérlegelni fog a megfelelés biztosítása érdekében, beleértve a jogi lépéseket is;

7. aggodalommal állapítja meg, hogy a kohéziós alapok jelenlegi végrehajtási aránya jóval alacsonyabb, mint az előző, 2014–2020 közötti többéves pénzügyi keret során, amihez az is hozzátartozik, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében a forrásoknak csak mintegy 50%-át folyósították 2024 végéig, ami azt jelenti, hogy a források fennmaradó 50%-át még a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz 2026 decemberében záruló végrehajtási időszakának végéig folyósítani kell; aggodalommal állapítja meg, hogy a forgalomban lévő uniós kötvények teljes összege 2024 végén 578,2 milliárd EUR-ra nőtt, és aggodalommal veszi tudomásul a Számvevőszék becsléseit, amelyek szerint ez az összeg 2027 végére elérheti a 900 milliárd EUR-t, ami a kapcsolódó kamatfizetések és tőketörlesztések miatt jelentős terhet fog róni a jövőbeli többéves pénzügyi keretekre; megjegyzi, hogy az Unió adósságának fenntarthatóságát minden jövőbeli költségvetési döntésben figyelembe kell venni;

8. hangsúlyozza, hogy az átláthatóság nem elvont irányítási elv, hanem a hatékony ellenőrzési környezet központi eleme; hangsúlyozza, hogy a hiányos dokumentáció, a következetlen nyilvántartásba vételi gyakorlatok vagy az informális kommunikációs csatornákra való támaszkodás közvetlenül gyengítik az ellenőrzési nyomvonalakat, és akadályozzák a mentesítésért felelős hatóságot a jogszerűség, a szabályszerűség és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás értékelésében; e tekintetben sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az elmúlt években számos példa volt arra, hogy a Bizottság nem tartotta be az átláthatóság észszerű normáit, és megemlíti a Törvényszék T-36/23. számú, Stevi és a The New York Times kontra Bizottság ügyben hozott ítéletét[2]; emlékeztet arra, hogy az 1049/2001/EK rendelet értelmében az uniós tisztviselők által küldött vagy kapott szöveges üzenetek csak akkor minősülnek dokumentumnak, ha uniós szakpolitikát vagy döntéseket érintenek; hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak biztosítania kell, hogy az átláthatósági gyakorlatok megfeleljenek a kormányzás terén alkalmazott magas szintű normáknak annak érdekében, hogy a mentesítésért felelős hatóság teljes mértékben értékelni tudja az uniós költségvetés jogszerűségét, szabályszerűségét, valamint az azzal való hatékony és eredményes gazdálkodást; megjegyzi, hogy a dokumentumokhoz való hozzáférés iránti kérelmekre fontos időben válaszolni; ösztönzi a Bizottságot, hogy erősítse meg eljárásait annak biztosítása érdekében, hogy a felügyeleti szervek teljes mértékben értékelhessék a jogszerűséget, a szabályszerűséget, valamint a hatékony és eredményes pénzgazdálkodást; úgy véli, hogy a megfelelő dokumentáció és átláthatóság felsővezetői szinten történő biztosításának elmulasztása azzal a kockázattal jár, hogy aláássa a közbizalmat, az intézményi elszámoltathatóságot és a Bizottság mint a Szerződések őre hitelességét; felhívja a Bizottság vezetését, hogy biztosítsa az átláthatósági kötelezettségeknek való teljes körű megfelelést, a munkával kapcsolatos valamennyi kommunikáció megfelelő nyilvántartását, többek között a Bizottság elnökének és a biztosi testület tagjainak szintjén is, valamint erősítse meg a belső eljárásokat és az elszámoltathatósági mechanizmusokat a hasonló hiányosságok jövőbeli megelőzése érdekében;

9. megjegyzi, hogy Csehország korábbi miniszterelnökéről megállapították, hogy előző mandátuma alatt összeférhetetlenségi helyzetben volt, ami az uniós finanszírozás felfüggesztéséhez és pénzügyi korrekciójához vezetett; tudomásul veszi a miniszterelnök nyilvános nyilatkozatait, amelyekben jelzi azon szándékát, hogy egy állítólagosan visszafordíthatatlan bizalmi vagyonkezelési megállapodás keretében lemond az uniós forrásokból potenciálisan részesülő üzleti érdekeltségek tulajdonjogáról és ellenőrzéséről; emlékeztet annak fontosságára, hogy ellenőrizhető jogi szabályozást vezessenek be annak megelőzése érdekében, hogy az uniós források

---

[2] A Törvényszék 2025. május 14-i ítélete, Matina Stevi és a The New York Times Company kontra Európai Bizottság, T-36/23, ECLI:EU:T:2024:483.

a közhivatalt ellátó személyek üzleti magánérdekeltségeit szolgálják; hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak hatékony biztosítékokkal kell rendelkezniük az uniós források átláthatósága (többek között a tényleges tulajdonossal kapcsolatos információk közlése tekintetében), integritása, valamint az azokkal való hatékony és eredményes gazdálkodás fenntartása érdekében;

10. hangsúlyozza, hogy a Bizottság tagjainak a feddhetetlenség, a függetlenség és az elszámoltathatóság legmagasabb szintű normáinak kell eleget tenniük, mind jelenlegi, mind korábbi tisztségeikben; aggodalommal állapítja meg, hogy számos felsővezetői álláshely maradt betöltetlenül a DG NEAR-ben abban az időszakban, amikor ez a főigazgatóság az egészségügyért és az állatjólétért felelős jelenlegi biztos felelősségi körébe tartozott – a szomszédságpolitikáért és a bővítésért felelős biztosként –, és megjegyzi, hogy a Bizottság e tekintetben pontatlan információkat szolgáltatott a mentesítésért felelős hatósággal folytatott eszmecsere során; hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak biztosítania kell, hogy a biztosi testület valamennyi tagja megfeleljen a feladatai ellátásához szükséges feddhetetlenségre, függetlenségre és szakmai hitelességre vonatkozó normáknak, különösen, ha ezek a feladatok politikailag érzékeny portfóliók és számottevő uniós források kezelésével járnak; úgy véli, hogy a DG NEAR-en a múltban felmerült súlyos és elhúzódó irányítási hiányosságok, a mentesítési eljárás keretében a Parlamentnek történő pontatlan információnyújtás, valamint a magatartással és a függetlenséggel kapcsolatos, fent vázolt további aggályok együttesen olyan mintát mutatnak, amely összeegyeztethetetlen a Bizottság tagjaival szemben támasztott elszámoltathatósági, megbízhatósági és jó igazgatásra vonatkozó normákkal;

11. hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak teljesen pártatlan és átlátható módon kell eljárnia, ami magában foglalja az összeférhetetlenség kiküszöbölését, az uniós források kezelésével kapcsolatos egyértelmű elszámoltathatóság biztosítását, valamint a jogállamiságra vonatkozó saját iránymutatásainak való megfelelést; felhívja a Bizottságot, hogy erősítse meg a különleges tanácsadói kinevezésével és tevékenységeivel kapcsolatos átláthatóságot és elszámoltathatóságot azáltal, hogy rendszeresen részletes információkat tesz közzé kiválasztási kritériumaikról, megbízatásukról, feladataikról, megbízatásuk időtartamáról, javadalmazásukról és érdekeltségi nyilatkozataikról; hangsúlyozza, hogy a különleges tanácsadók jelentős befolyást gyakorolhatnak a szakpolitikák kidolgozására, és ezért egyértelmű irányítási normáknak, rendszeres jelentéstételi kötelezettségeknek és proaktív közzétételi kötelezettségeknek kell vonatkozniuk rájuk a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elveivel és az EUMSZ 15. cikkének (3) bekezdésével összhangban;

12. hangsúlyozza, hogy a Bizottság nyomonkövetési intézkedései nem vezethetnek hatásköreinek a Szerződésekben meghatározott hatályon túlra történő kiterjesztéséhez;

13. megjegyzi, hogy az elmúlt években a Számvevőszék számos különjelentésében hiányosságokat tárt fel az uniós kiadások éghajlati hatásainak becslésére szolgáló bizottsági módszertanban, amelyek a tevékenységek várható hatásán alapuló előzetes címkézési rendszerek alkalmazása révén rendszerszintű túlbecsléshez vezettek, és amelyek nem veszik figyelembe a tényleges eredményeket; hangsúlyozza, hogy a jelenlegi módszertanok korlátai befolyásolhatják a jelentett adatok megbízhatóságát, és hatással lehetnek a teljesítménynek a mentesítésért felelős hatóság általi értékelésére; megjegyzi továbbá, hogy az éghajlattal és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos kiadások nyomon követésére szolgáló jelenlegi módszertanok nem veszik teljes mértékben figyelembe az uniós tevékenységek valamennyi hatását, többek között a közös agrárpolitika bizonyos intézkedéseit sem; megjegyzi, hogy a jelentős károkozás elkerülését célzó elv alkalmazása segít megelőzni a szabálytalan intézkedések végrehajtását; hangsúlyozza, hogy az ilyen módszertani korlátok elszámoltathatósági kihívásokat eredményezhetnek a mentesítésért felelős hatóság számára; hangsúlyozza, hogy a Parlament hatékony költségvetési ellenőrzés gyakorlására való képessége a környezetvédelmi megfelelésre és a környezeti hatásra vonatkozó átlátható, ellenőrizhető és projektszintű bizonyítékoktól függ;

14. emlékeztet arra, hogy a nem kormányzati szervezetek támogatási megállapodásainak 2024. évi bizottsági felülvizsgálata nem tárt fel jogsértéseket; mindazonáltal hangsúlyozza, hogy az uniós finanszírozás valamennyi kedvezményezettjére, köztük a nem kormányzati szervezetekre is szigorú, arányos és kockázatalapú ellenőrzési és átláthatósági követelményeknek kell vonatkozniuk, összhangban a jogi rendelkezésekkel, valamint a hatékony és eredményes pénzgazdálkodással; hangsúlyozza, hogy a költségvetési ellenőrzést, a biztosítékokat és az átláthatósági követelményeket semleges, arányos és tényeken alapuló módon kell alkalmazni, biztosítva, hogy az átláthatóság és a felügyelet hatékonyan érvényesüljön a kedvezményezettek valamennyi kategóriájában, és az ellenőrzés kockázatalapú legyen; hangsúlyozza, hogy az átláthatóság hiánya aláássa a mentesítési folyamatba vetett bizalmat, továbbá a hatékony ellenőrzés megköveteli, hogy valamennyi kedvezményezettre azonos normákat alkalmazzanak; tudomásul veszi a Számvevőszék 11/2025. számú, „A nem kormányzati szervezeteknek nyújtott uniós támogatás átláthatósága” című különjelentésének megállapításait;

15. megjegyzi, hogy a Szerződések értelmében a civil társadalmi szervezetek az uniós finanszírozás jogszerű kedvezményezettjei, és gyakran uniós célkitűzések elérését támogatják; hangsúlyozza, hogy a költségvetési ellenőrzést, a biztosítékokat és az átláthatósági követelményeket semleges, arányos és tényeken alapuló módon kell alkalmazni, kellő figyelmet fordítva a jogbiztonságra; kiemeli, hogy a szelektív átláthatóság aláásható a mentesítési folyamatba vetett bizalmat, és hogy a hatékony ellenőrzés megköveteli, hogy

valamennyi kedvezményezettre összehasonlítható normákat alkalmazzanak; tudomásul veszi, hogy a Parlamenten belül ellenőrző munkacsoportot hoztak létre e tekintetben;

16. emlékeztet arra, hogy a civil társadalmi szervezetek döntő szerepet játszanak a demokratikus értékek fenntartásában a dinamikus és élénk demokratikus társadalom támogatása céljából, szilárd alapot biztosítva a különböző vitákban az összes releváns nézőpont széles körű lefedéséhez, és kiemeli, hogy az Európai Unióról szóló szerződés 11. cikke értelmében a civil társadalmi szervezetek uniós alapokból támogatásban részesülhetnek e feladatok ellátásához a költségvetési rendelettel összhangban;

17. üdvözli, hogy az Unió védelmi képességei bővítésének sürgős szükségessége miatt az Ukrajna elleni orosz agressziós háború kezdete óta nőtt az uniós védelmi finanszírozási eszközök száma és volumene; úgy véli, hogy a jelenlegi geopolitikai helyzetben az Ukrajnának nyújtott védelmet és támogatást költségvetési prioritásként kell kezelni, és hogy e célkitűzés elérése érdekében megfelelő forrásokat kell elkülöníteni; hangsúlyozza, hogy a biztonság és a védelem finanszírozásával kapcsolatban átfogó uniós megközelítésre van szükség, amely reagál mind a hagyományos katonai fenyegetésekre, mind a nem hagyományos fenyegetésekre, többek között a hibrid, így a mesterséges intelligenciával, a drónokkal és a kibertámadásokkal kapcsolatos fenyegetésekre; úgy véli, hogy a technológiák finanszírozása során a legnagyobb operatív előnyt biztosító technológiákat kell prioritásként kezelni; hangsúlyozza, hogy a kiadásokkal párhuzamosan növelni kell a demokratikus elszámoltathatóságot, az ellenőrizhetőséget és az átláthatóságot, ugyanakkor elismeri, hogy a jogszerű biztonsági követelmények korlátozhatják bizonyos érzékeny információk közlését anélkül, hogy csökkentenék a mentesítésért felelős hatóság hatékony felügyelet gyakorlására való általános képességét; hangsúlyozza, hogy tovább kell javítani az uniós védelmi finanszírozás átláthatóságát, többek között a védelmi tevékenységek érzékenységével arányos ellenőrzési szabályok biztosítása révén, de a hatékony felügyelet teljes körű biztosításával, valamint annak garantálásával, hogy a mentesítésért felelős hatóság az elfogadási, tervezési és végrehajtási szakaszban az összes uniós finanszírozású tevékenység felett demokratikus ellenőrzést gyakorolhasson;

18. kiemeli, hogy az egyenlőség az Unió egyik alapvető értéke, amelyet az Európai Unió Alapjogi Chartája (a Charta) rögzít; emlékeztet arra, hogy az Unió elkötelezett a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése mellett a szakpolitikai döntéshozatalában és az uniós alapok végrehajtásában, beleértve a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezést is;

19. emlékeztet az Európai Unióról szóló szerződés 13. cikkében említett intézmények és tanácsadó testületek tagjaira vonatkozó etikai normákkal foglalkozó intézményközi testület létrehozásáról szóló

megállapodásra;

20. emlékeztet annak fontosságára, hogy az uniós forrásokat a költségvetési rendelettel és az Unió alapvető értékeivel teljes összhangban osszák el és hajtsák végre; hangsúlyozza, hogy megfelelő felügyeletre, átláthatóságra és biztosítékokra van szükség a csalás, az összeférhetetlenség, a korrupció, a kettős finanszírozás, a pénzmosás és a hűtlen kezelés megelőzése érdekében, többek között azon kedvezményezettek esetében, amelyek tevékenysége összeegyeztethetetlen az uniós értékekkel; ennek keretében kiemeli az EU csalás elleni teljes architektúrájának kulcsfontosságú szerepét, és bizonyos mértékben aggasztónak tartja, hogy egyes tagállamok nem hajlandók együttműködni annak egyik elemével, nevezetesen az Európai Ügyészséggel;

Fő ajánlások:

21. felhívja különösen a Bizottságot, hogy:

i. sürgősen értékelje újra és kezelje Magyarország tekintetében a jogállamiság helyzetének romlását és az uniós költségvetést érintő kockázatokat, továbbá tegyen meg minden szükséges intézkedést a feltételrendszerről szóló rendelettel és más rendelkezésre álló eszközökkel összhangban, ideértve az uniós források teljes felfüggesztését is;

ii. a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekre vonatkozó iránymutatásának felülvizsgálata révén gondoskodjon a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról szóló, 2021. február 12-i (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelet[3] (a továbbiakban: a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendelet) „végső kedvezményezettekre” vonatkozó rendelkezéseinek következetes és pontos alkalmazásáról, kommunikáljon a tagállamokkal a „végső kedvezményezettek” fogalommeghatározásának helyes alkalmazásáról – biztosítva, hogy a tagállamok gyűjtsenek és szolgáltassanak információkat a forrásokban részesülő utolsó szervezetekről, a közvetítőként eljáró szervezetek, például minisztériumok vagy irányító hatóságok kizárásával –, ezt az információt bocsássa a mentesítésért felelős hatóság rendelkezésére a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz szerinti folyósításokra vonatkozó utolsó benyújtási határidőig, és szükség esetén indítson kötelezettségszegési eljárást;

iii. valamennyi eszköz tekintetében harmonizált, géppel olvasható formátumban tegye közzé a végső kedvezményezettek és a vállalkozók jegyzékét;

iv. biztosítsa a dokumentumokhoz való hozzáférésre vonatkozó uniós szabályok betartását, a szöveges üzeneteket is beleértve,

---

3 HL L 57., 2021.2.18., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.

elismerve ugyanakkor, hogy a demokratikus felügyelet és elszámoltathatóság biztosítása érdekében a közérdekű intézményi kommunikációt arányos módon, valamint a jogi és biztonsági követelmények tiszteletben tartásával kell hozzáférhetővé tenni;

v. biztosítsa, hogy az alkalmazandó uniós szabályokkal és biztosítékokkal összhangban se közvetlenül, se közvetve ne juttassanak uniós forrásokat olyan kedvezményezetteknek – az Európai Tanács tagjaihoz kapcsolódó kedvezményezetteket is beleértve –, akik esetében összeférhetetlenséget állapítottak meg, és azt nem oldották meg bizonyíthatóan és igazolhatóan;

vi. biztosítsa, hogy valamennyi biztos és vezető tisztviselő a feddhetetlenségre, az összeférhetetlenségre és a jó igazgatásra vonatkozó uniós szabályokkal teljes összhangban lássa el feladatait;

vii. a Számvevőszék ajánlásaival összhangban, valamint a működési megvalósíthatóság és a gazdasági versenyképesség kellő figyelembevételével megfelelően alkalmazza az éghajlatváltozással és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzésekhez kapcsolódó uniós kiadások ellenőrzési keretét, beleértve az arányos ellenőrzési mechanizmust, a projektszintű éghajlati adatok időben történő jelentését és a környezeti hatásokra vonatkozó átlátható kommunikációt; javítsa az eredmények nyomon követését és jelentését a puszta kiadási célokon túlmenően annak érdekében, hogy az éghajlatváltozással és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos uniós finanszírozás a lehető legnagyobb hatást fejthesse ki;

viii. a költségvetési rendelettel összhangban folytasson vizsgálatot a potenciálisan csalárd vagy szabálytalan kedvezményezettekkel kapcsolatban; emlékeztet az uniós finanszírozás megfelelő felügyeletének fontosságára, különös tekintettel az Unió alapvető értékeinek tiszteletben tartására, valamint a Bizottság azon jogi kötelezettségére, hogy biztosítsa, hogy a kedvezményezettek tartsák magukat ezekhez az értékekhez, és tartózkodjanak a szakmai kötelességszegéstől;

ix. biztosítsa, hogy az Európai Ügyészség megfelelő erőforrásokkal rendelkezzen az uniós forrásokkal, köztük a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz kiadásaival kapcsolatos csalások kivizsgálásához, tekintettel a vizsgálatok növekvő számára és a becsült károk magas összegére;

x. folytassa a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezés és az uniós költségvetés hatásának nyomon követése terén a nemek közötti egyenlőség előmozdítása érdekében tett erőfeszítéseket;

I. FEJEZET – Többéves pénzügyi keret

Az Európai Számvevőszék megbízhatósági nyilatkozata, valamint költségvetési és pénzgazdálkodás

A beszámoló megbízhatósága

22. üdvözli, hogy a Számvevőszék a 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó költségvetés végrehajtásáról szóló éves jelentésében[4] megállapítja, hogy az Európai Unió említett évre vonatkozó összevont beszámolója megbízható; megjegyzi, hogy a Számvevőszék 2007 óta minden évben minősítés nélküli véleményt adott a beszámoló megbízhatóságáról;

23. megjegyzi, hogy 2024. december 31-én az összes kötelezettség 827,3 milliárd EUR-t, az összes eszköz pedig 518,5 milliárd EUR-t tett ki; megjegyzi, hogy az ebből eredő 308,8 milliárd EUR összegű eltérés az Unió negatív nettó eszközeit mutatja, ami az adósságot és a 2024. december 31-ig már felmerült kiadások azon részét tükrözi, amelyet a jövőbeli költségvetésekből kell finanszírozni; megjegyzi továbbá, hogy a 2024. évi negatív gazdasági eredmény összesen 97,2 milliárd EUR-t tett ki, és a NextGenerationEU (NGEU) eszközre elszámolt összegek a negatív nettó eszközpozícióhoz és a gazdasági eredményhez egyaránt jelentősen hozzájárultak;

24. megjegyzi, hogy 2024 végén a kedvezményezetteknél felmerült, de még vissza nem igényelt elszámolható kiadások becsült értéke, amelyet elhatárolt kiadásként rögzítettek, 160,7 milliárd EUR-t tett ki (2023-ban 155,2 milliárd EUR), amelyből 7,9 milliárd EUR a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz előre jelzett jövőbeli kifizetéseihez kapcsolódik;

25. üdvözli a Számvevőszék azon következtetését, hogy a konszolidált éves beszámoló híven tükrözi az eszközöket, kötelezettségeket, bevételeket és kiadásokat, beleértve az NGEU-hoz kapcsolódóakat is, az Egyesült Királyság kilépési folyamatához kapcsolódó becslést, valamint Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborújának hatását;

Az uniós bevételek jogszerűsége és szabályszerűsége

26. tudomásul veszi a Számvevőszék azon következtetését, hogy az uniós bevételek lényegi hibáktól mentesek, és a Számvevőszék által megvizsgált irányítási rendszerek általában véve eredményesek voltak;

Az uniós kiadások jogszerűsége és szabályszerűsége

27. mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Számvevőszék immár a

---

4. HL C, C/2025/5409, 2025.10.8., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.

hatodik egymást követő évben elutasító véleményt adott ki az uniós költségvetési kiadások jogszerűségéről és szabályszerűségéről; emlékeztet arra, hogy a mentesítésért felelős hatóság továbbra is szorosan nyomon követi a fejleményeket, és a mentesítési eljárás keretében újraértékeli a helyzetet; hangsúlyozza a mögöttes hiányosságok kezelésére, valamint a Bizottság és a tagállamok pénzgazdálkodásának és ellenőrzési mechanizmusainak megerősítésére irányuló folyamatos és tartós erőfeszítések fontosságát; megjegyzi, hogy a mentesítésért felelős hatóság számára nehézséget okoz, amikor a Számvevőszék és a Bizottság eltérő jogi és módszertani fogalommeghatározásokat alkalmaz;

28. üdvözli, hogy a Számvevőszék becslése szerint a 2024. évi kiadások hibaszintje 3,6%-ra csökkent, ami két százalékpontos csökkenést jelent a 2023. évi 5,6%-hoz képest; aggodalommal állapítja meg, hogy a Számvevőszék továbbra is jelentős problémákat tár fel a költségtérítés-alapú kiadások terén, amelyek a legnagyobb mértékben járulnak hozzá az általános hibaarányhoz, tekintve, hogy e téren a becsült hibaszint 5,7%; megjegyzi, hogy a Számvevőszék által feltárt hibák hatásait egyrészt lényegesnek, másrészt általános érvényűnek becsülik;

29. megjegyzi, hogy a Bizottság kifizetéskori kockázatra vonatkozó 2024. évi becslései – amelyek a 3. fejezet kivételével a többéves pénzügyi keret valamennyi fejezetére kiterjednek – következetesen alacsonyabbak a Számvevőszék konfidencia-intervallumainál, különösen a 2. és a 6. fejezet esetében, továbbá úgy véli, hogy ez a két intézmény közötti jelentős módszertani és megbízatással kapcsolatos különbségeket is tükrözi;

30. megjegyzi, hogy a Számvevőszékkel ellentétben – amelynek minden hibát jelentenie kell, függetlenül attól, hogy van-e lehetőség pénzügyi korrekcióra – a Bizottság csak azokról a szabálytalanságokról számol be, amelyek esetében úgy véli, hogy a visszafizettetés jogilag indokolt; emlékeztet arra, hogy a közös rendelkezésekről szóló rendelettel összhangban a Bizottság „szabálytalanság” alatt az alkalmazandó jognak a gazdasági szereplő cselekményéből vagy mulasztásából adódó olyan megsértését érti, amely az Unió költségvetését a költségvetésre rótt indokolatlan kiadás formájában sérti vagy sértheti, míg a „hiba” Számvevőszék általi meghatározása magában foglal minden olyan kifizetést, amelynek során az előírt feltételeket nem teljesítették; ismételten aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság és a Számvevőszék eltérő intézményi szerepük miatt eltérő jogi értelmezéseket és módszertani fogalommeghatározásokat alkalmaznak, ami zavart okozhat; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság szisztematikusan alábecsülheti a meglévő hibaszintet; támogatja egy közös ellenőrzési megközelítés és módszertan kidolgozását;

31. hangsúlyozza, hogy az államháztartás védelmének kulcsfontosságú elemeként fontos biztosítani, hogy a hatóságok ténylegesen

visszaszerezzék a csalás, az adókijátszás, a szabálytalanságok és az adminisztratív széttagoltság miatt kieső bevételeket; felhívja a Bizottságot, hogy növelje az átláthatóságot azáltal, hogy egyértelmű, éves szintű információkat tesz közzé az uniós kiadásokhoz és a végrehajtási együttműködéshez kapcsolódó visszafizettetésekről, pénzügyi korrekciókról és elkobzásokról, amelyeket koherens és hozzáférhető módon mutat be, támogatva az elszámoltathatóságot, ugyanakkor elkerülve a szükségtelen adminisztratív terheket;

32. ismételten aggodalmát fejezi ki a Számvevőszék azon megjegyzése miatt, amely szerint a Bizottság kockázatértékelése számos területen valószínűleg alulbecsüli a kockázat tényleges szintjét; megjegyzi, hogy az egyes irányítási és kontrollrendszerekben feltárt hiányosságok befolyásolhatják az ellenőrzési következtetések általános megbízhatóságát; hangsúlyozza, hogy szilárd felügyeletet kell biztosítani valamennyi irányítási mód tekintetében; üdvözli, hogy 2025-től a Számvevőszék megszünteti azt a gyakorlatot, hogy a Bizottság vagy a nemzeti ellenőrző hatóságok által már megvizsgált ügyletek közül választja ki az ellenőrzési mintákat, amely változtatásra azért volt szükség, mert ez a megközelítés – bár várhatóan kevés vagy semmilyen hibát nem tár fel – ismételten megbízhatatlannak bizonyult; hangsúlyozza, hogy ez a fejlemény komoly kétségeket vet fel az uniós kontrollrendszerek hatékonyságát illetően, és megerősíti a Parlament régóta hangoztatott felhívását, miszerint valamennyi irányítási mód tekintetében megbízható szavatolási mechanizmusokra van szükség;

33. sürgeti a Bizottságot, hogy gyorsítsa fel az csalás elleni és adatbányászati interoperábilis eszközök bevezetését a különböző irányítási módok tekintetében, lehetővé téve a tényleges tulajdonosokra, a közbeszerzési kockázati mutatókra és kettős finanszírozással kapcsolatos jelzésekre vonatkozó keresztellenőrzéseket; sürgeti a Bizottságot, hogy évente számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak ezen eszközök hatóköréről és hatékonyságáról, beleértve az irányító hatóságok általi bevezetést is; megismétli, hogy a csalás és a szabálytalanságok elleni hatékony küzdelem érdekében sürgősen szükség van az adatbányászati és mesterségesintelligencia-eszközök kötelező használatára;

34. hangsúlyozza, hogy az uniós kiadásoknak a Számvevőszék megbízhatósági nyilatkozatában szereplő becsült hibaszintje olyan kifizetéseket tükröz, amelyek a Számvevőszék értékelése szerint nem feleltek meg teljes mértékben az alkalmazandó szabályoknak és feltételeknek; úgy véli, hogy bár ez nem a csalás vagy a korrupció mutatója, és nem jelenti automatikusan az erőforrások pazarló felhasználását, kiemeli azokat a területeket, ahol a korrekciós intézkedések erősíthetik a szabályok megfelelő alkalmazását és hatékonyan védelmezhetik az Unió pénzügyi érdekeit; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a tartósan fennálló hibaszintek – bár gyakran technikai jellegűek – alááshatják az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes gazdálkodásba vetett közbizalmat;

35. emlékeztet arra, hogy a Szerződésekben előírtaknak megfelelően az adott évre vonatkozó mentesítésről szóló határozat meghozatalához a mentesítésért felelős hatóságnak a Számvevőszék által év végén kiadott, a beszámoló megbízhatóságára, valamint az alapjául szolgáló ügyletek jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozó megbízhatósági nyilatkozatra van szüksége; megjegyzi, hogy az uniós kiadási programok több évre szólnak, és irányítási és kontrollrendszereik több évre terjednek ki, ami lehetővé teszi az év végét követő korrekciókat és visszafizettetéseket;

36. emlékeztet arra, hogy elsősorban a Bizottság felelős az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalások megelőzéséért és felderítéséért; megjegyzi, hogy a Számvevőszéknek – megbízatásával összhangban – jelentenie kell az ellenőrzési munkája során feltárt minden szabálytalanságot; megjegyzi továbbá, hogy a Számvevőszék az Európai Ügyészség hatáskörébe tartozó bűncselekmények, valamint csalás, korrupció vagy más jogellenes tevékenység gyanúját felvető eseteket az Európai Csalás Elleni Hivatalhoz (OLAF) utalja; megjegyzi, hogy 2024-ben a Számvevőszék 19 csalásgyanús esetet jelentett az OLAF-nak, és ezzel párhuzamosan ezen esetek közül hetet továbbított az Európai Ügyészséghez, ami eddig az OLAF-nál hat, az Európai Ügyészségnél pedig hét vizsgálatot eredményezett; elismerését fejezi ki a Számvevőszéknek, hogy rendszeresen jelentést tesz az OLAF-nak és az Európai Ügyészségnek, különösen mivel az ellenőrzési tevékenységekből származó információk magas fokú megbízhatóságot mutatnak; hangsúlyozza, hogy a Számvevőszék által azonosított valamennyi szabálytalan kiadást jelenteni kell az OLAF-nak és az Európai Ügyészségnek, és ezen illetékes szervekre kell bízni annak értékelését, hogy fennáll-e olyan csalárd szándék, amely további vizsgálatot indokol; hangsúlyozza a Bizottság, az OLAF, az Európai Ügyészség és a Számvevőszék közötti folyamatos koordináció fontosságát az összes bejelentett ügy időben történő és hatékony nyomon követésének biztosítása érdekében, az egyes szervek megbízatásával összhangban; megismétli, hogy a teljes mértékben működőképes, határokon átnyúló nyomozási és felderítési képességek biztosítása érdekében a Bizottságnak megfelelő forrásokat kell biztosítania e szervek számára; emlékeztet az Európai Ügyészség és az OLAF teljes működési függetlenségének fontosságára;

Költségvetési és pénzgazdálkodás

37. megjegyzi, hogy a többéves pénzügyi keret 2024 februárjában elfogadott félidős felülvizsgálata nyomán egy felülvizsgált technikai kiigazítás került bevezetésre, amely 186,0 milliárd EUR-ról 186,8 milliárd EUR-ra emelte a kötelezettségvállalási előirányzatok 2024. évi felső határát, és 7,1 milliárd EUR-val növelte a kifizetési előirányzatok szintjét, ezzel 149,7 milliárd EUR-ra emelve a kifizetési előirányzatok végleges költségvetését, miközben a kifizetések általános felső határát 170,5 milliárd EUR szinten tartotta; megjegyzi továbbá, hogy a felülvizsgálat létrehozta az Ukrajna-tartalékot és az

Európai Uniós Helyreállítási Eszközt (EURI) is mint a többéves pénzügyi keret felső határain kívül helyezett új speciális eszközöket;

38. megjegyzi, hogy a költségvetési hatóság eredetileg 189,4 milliárd EUR összegű kötelezettségvállalási előirányzatot hagyott jóvá a 2024. évi uniós költségvetésben; megjegyzi, hogy az év során elfogadott öt költségvetés-módosítás nettó 5,9 milliárd EUR összegű növekedést eredményezett, 195,3 milliárd EUR-ra emelve a kötelezettségvállalások teljes összegét, ezáltal túllépve a többéves pénzügyi keret 186,8 milliárd EUR összegű felső határát; hangsúlyozza, hogy ezt a többéves pénzügyi keret speciális eszközeinek felhasználása tette lehetővé, amelyek a felső határokon túl további forrásokat biztosítanak az újonnan felmerülő vagy előre nem látható szükségletek kezelésére;

39. megjegyzi, hogy a 2014–2020-as európai strukturális és beruházási alapok (esb-alapok) felhasználása előrehaladott szakaszba érkezett, és a kifizetések teljes összege 475,2 milliárd EUR-t tett ki, ami a programok keretében rendelkezésre álló 489,9 milliárd EUR 97,0%-ának felel meg; üdvözli, hogy a 2014–2020 közötti programozási időszakban 21 tagállam lépte túl a 95,0%-os felhasználási arányt, ami azt mutatja, hogy az időszak lezárásához közeledve erős a végrehajtási kapacitás;

40. hangsúlyozza, hogy a Bizottság által bemutatott, a tagállamoknak teljesített előfinanszírozáson és időközi kifizetéseken alapuló kumulatív felhasználási arányok nem tükrözik teljes mértékben a projektek helyszíni végrehajtásának előrehaladását, mivel azokban nem jelenik meg a hatóságok által a végső kedvezményezetteknek folyósított teljes összeg;

41. aggodalommal állapítja meg, hogy a 2024. évi kifizetések számottevő növekedése ellenére a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó közös rendelkezésekről szóló rendelet szerinti felhasználás továbbra is alacsony: 2024-ben 14,7 milliárd EUR-t folyósítottak, szemben a 2023. évi 6,3 milliárd EUR-val, ami még mindig szerény a teljes allokációhoz képest; megjegyzi továbbá, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz vissza nem térítendő támogatásainak kifizetései 2024-ben csak 55,9 milliárd EUR-t értek el, ami a Bizottság 2023. júniusi előrejelzésének mintegy fele, és ez a kifizetési kérelmek benyújtásának és feldolgozásának folyamatos késedelmét tükrözi;

42. megjegyzi, hogy 2024-ben a Bizottság 8,8 milliárd EUR összegű visszavont kötelezettségvállalást jelzett előre a 2025–2027 közötti időszakra, szemben a 2024–2027 közötti időszakra 2023-ban becsült 8,1 milliárd EUR-val, és ezt a növekedést elsősorban a jelenlegi többéves pénzügyi keret szerinti kohéziós szakpolitikai programok és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) okozza, mivel a 2014–2020-as programok 2026-ban hamarosan lezárulnak; a 2024. évi alacsony szintű végrehajtás 2025-től kezdődően jelentős

összegeket veszélyeztet;

43. aggodalommal állapítja meg, hogy a Kohéziós Alap, az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és az ESZA+ esetében a Bizottság összesen 2,7 milliárd EUR összegű visszavont kötelezettségvállalást jelez előre, ami jelentős növekedést jelent a 2023-ban előre jelzett 2,2 milliárd EUR-hoz képest, a 2022-ban előre jelzett 0,4 milliárd EUR-nak pedig közel hétszerese, annak ellenére, hogy 2026-ra és 2027-re a végrehajtás erőteljes felgyorsulását feltételezték; hangsúlyozza, hogy e gyorsított végrehajtási arány elérésének elmaradása tovább fogja növelni a kötelezettségvállalás visszavonásának kockázata által érintett összegeket;

44. figyelmeztet arra, hogy a Számvevőszék által az uniós költségvetésben azonosított különböző kockázatok – beleértve a fennálló kötelezettségvállalásokat is – veszélyeztethetik az uniós célkitűzések elérését; felhívja a Bizottságot, hogy a Számvevőszék ajánlásaival összhangban proaktívan lépjen fel annak biztosítása érdekében, hogy kockázatcsökkentő eszközei (például a közös tartalékalap) elegendő kapacitással rendelkezzenek;

45. megjegyzi, hogy az uniós hitelfelvétel forgalomban lévő névértéke 2024 végén elérte a 601,3 milliárd EUR-t, ami azt tükrözi, hogy a tőkepiacokról finanszíroztak olyan uniós programokat, mint a szükséghelyzeti munkanélküliségi kockázatokat mérséklő ideiglenes támogatást nyújtó európai eszköz (SURE) és az NGEU; megjegyzi, hogy 2027-re a teljes fennálló hitelfelvétel meghaladhatja a 900 milliárd EUR-t, ami majdnem tízszerese az NGEU elindítása előtt, 2020-ban rögzített szintnek; megjegyzi, hogy 2022 decembere óta a Bizottság diverzifikált finanszírozási stratégiát alkalmaz a tőkepiacokon történő forrásbevonás standard módszereként, valamint hangsúlyozza az átlátható jelentéstétel, a költségvetési felelősség és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás fontosságát a megnövekedett hitelfelvétellel és kamatkockázattal összefüggésben a költségvetési fenntarthatóság megőrzése, valamint a teljes körű elszámoltathatóság és a mentesítésért felelős hatóság általi demokratikus felügyelet biztosítása érdekében;

46. megjegyzi, hogy az NGEU-ból nyújtott vissza nem térítendő támogatás finanszírozásához kapcsolódó kamatkiadások a 2021–2024 közötti időszakban 5,4 milliárd EUR-t tettek ki, ezen belül csak 2024-ben 3,4 milliárd EUR-t, ami közel 50,0%-kal meghaladja az eredeti 3,7 milliárd EUR összegű előrejelzést; megállapítja, hogy a jelenlegi többéves pénzügyi keretben az összes kamatkiadás 29,0 és 30,4 milliárd EUR között mozoghat, ami körülbelül kétszerese a Bizottság eredeti 14,9 milliárd EUR összegű becslésének; megjegyzi, hogy egy, a Költségvetési Bizottság megbízásából „Az adósságkötelezettségek kezelése az uniós költségvetésben a 2027 utáni többéves pénzügyi keretben” címmel készült 2024. évi

tájékoztató[5] becslése szerint a következő többéves pénzügyi keretben az NGEU-ból nyújtott vissza nem térítendő támogatáshoz kapcsolódó kamatfizetések 70,9 milliárd EUR-t és 73,8 milliárd EUR-t tehetnek ki, ami rámutat az NGEU hitelfelvételének hosszú távú költségvetési vonzataira;

47. megállapítja, hogy az uniós költségvetés kitettsége 2024-ben tovább nőtt, ami a hitelfelvételi műveletek és a kapcsolódó garanciák növekvő volumenét tükrözi; rámutat, hogy az uniós költségvetés teljes kitettsége 2024 végén 342,0 milliárd EUR volt, ami 14,8%-os növekedést jelent a 2023 végi 298,0 milliárd EUR-hoz képest; hangsúlyozza, hogy ez a tendencia rávilágít egy szilárd rendszer, valamint a költségvetési felelősség és az átlátható jelentéstétel fontosságára annak biztosítása érdekében, hogy az Unió minden körülmények között teljesíteni tudja adósságkötelezettségeit; hangsúlyozza, hogy a növekvő adósságszintekkel összefüggésben a valódi új saját források fejlesztése elengedhetetlen annak megakadályozásához, hogy az adósságszolgálati költségek kiszorítsák a jövőbeli többéves pénzügyi keretek prioritásait;

48. aggodalommal állapítja meg, hogy – amint azt a Számvevőszék „Az uniós költségvetés rugalmassága” című, 18/2025. számú különjelentésében kiemelte – a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretre irányuló bizottsági javaslat nem alapozott kellő mértékben azon szükségletek és kockázatok alapos azonosítására és elemzésére, amelyeket az uniós költségvetésnek képesnek kell lennie kezelni; megjegyzi, hogy bár a meglévő rugalmassági mechanizmusok lehetővé tették az Unió számára, hogy reagáljon a felmerülő prioritásokra, a többéves pénzügyi keret korai éveiben számos rugalmassági eszköz többször is kimerült, ami korlátozta a mozgásteret az időszak hátralevő részében; hangsúlyozza, hogy a rugalmassági keret túlságosan bonyolult, és nincs egyértelműen meghatározott sorrend a felső határok alatti tartalékok és a felső határok feletti speciális eszközök aktiválására; megjegyzi továbbá, hogy bizonyos rugalmassági eszközök átfedésben vannak egymással és az azonos szükségleteket célzó tematikus programokkal, ami szükségtelenül bonyolulttá teszi a pénzgazdálkodást és a döntéshozatalt;

Ajánlások

49. határozottan támogatja a Számvevőszéknek a 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó költségvetés végrehajtásáról szóló éves jelentésében és a kapcsolódó különjelentésekben foglalt ajánlásait; kéri a Bizottságot, hogy ezeket haladéktalanul hajtsa végre, és tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot a végrehajtás előrehaladásáról;

---

5 https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2024/766173/IPOL_BRI(2024)766173_EN.pdf.

50. felhívja különösen a Bizottságot, hogy:

i. erősítse a pénzügyi beszámolás megbízhatóságát és átláthatóságát; különösen a negatív nettó eszközök és elhatárolt kiadások még egyértelműbb bemutatása, valamint annak biztosítása révén, hogy az NGEU-hitelfelvétel hosszú távú költségvetési vonzatairól egyértelműen és szisztematikusan tájékoztassák a költségvetési hatóságot;

ii. tegyen meg minden szükséges intézkedést a kiadások jogszerűsége és szabályszerűsége terén tartósan fennálló hiányosságok kezelése érdekében, többek között az irányító hatóságoknak nyújtott iránymutatás javítása és egyértelművé tétele, a költségtérítésen alapuló kiadások terén feltárt hiányosságok kezelésére irányuló erőfeszítések folytatása, valamint a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelet következetes alkalmazásának biztosítása révén, amennyiben a kockázatok továbbra is fennállnak;

iii. igazítsa ki a kifizetéskori kockázatra vonatkozó módszertanát annak érdekében, hogy az teljes összhangot biztosítson a kockázatbecslései és az általa alapul vett ellenőrzési környezet között;

iv. erősítse meg a 2021–2027-es megosztott irányítású alapok végrehajtásának nyomon követését, beleértve az alacsony felhasználási arányok aktívabb nyomon követését, a tagállamoknak nyújtott fokozott adminisztratív támogatást és célzott technikai segítségnyújtást, valamint a végrehajtást lassító strukturális szűk keresztmetszetek szisztematikus azonosítását;

v. teljes mértékben használja ki az összes rendelkezésre álló eszközt a kötelezettségvállalások visszavonásának megelőzése és annak biztosítása érdekében, hogy az elkülönített forrásokat teljes mértékben és hatékonyan használják fel;

vi. egyértelműen kommunikálja a várható kamatkiadásoknak az Unió hitelfelvételi műveleteire gyakorolt hatását, beleértve azoknak a jövőbeli többéves pénzügyi keretekre gyakorolt költségvetési hatásait, valamint a jelenlegi diverzifikált finanszírozási stratégia fenntarthatóságát;

vii. vizsgálja felül és egyszerűsítse az uniós költségvetés következő többéves pénzügyi keretre vonatkozó rugalmassági architektúráját, többek között a tartalékok és a speciális eszközök mozgósítási sorrendjének egyértelmű meghatározása, a rugalmassági eszközök egymást kiegészítő jellegének biztosítása, valamint felhasználásuk átláthatóságának és kiszámíthatóságának növelése révén, teljes mértékben biztosítva ugyanakkor a költségvetési hatóság általi demokratikus felügyeletet;

viii. javasolja, hogy a többéves pénzügyi keretre vonatkozó jövőbeli javaslatokba a Bizottság foglalja bele a szükségletek, a kockázatok és a válságelhárítási képesség átfogó elemzését, biztosítva, hogy a rugalmassági eszközök kellően indokoltak és megfelelően finanszírozottak legyenek, és képesek legyenek kezelni az előre nem látható eseményeket anélkül, hogy idő előtt kimerülnének;

ix. biztosítsa, hogy az Unió csalás elleni architektúrája, nevezetesen az OLAF és az Európai Ügyészség elegendő és megfelelő erőforrással rendelkezzen, és segítse elő a közöttük zajló és a Bizottsággal folytatott együttműködést; többek között a csalásgyanús esetek időben történő továbbítása és a csalásmegelőzési stratégiák megerősítése révén, különösen a magas kockázatú kiadási területeken és a nagyszabású pénzügyi eszközök tekintetében;

x. tegyen közzé egyértelmű, felhasználóbarát teljesítmény- és kiadási összefoglalókat, köztük egyoldalas áttekintéseket, valamint géppel olvasható adatkészleteket tartalmazó interaktív eredménytáblákat;

Bevételek

51. üdvözli, hogy a 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó ellenőrzési bizonyítékok összességükben azt mutatják, hogy a bevételek hibaszintje nem volt lényeges; ugyanakkor továbbra is rámutat arra, hogy a helytelenül vagy egyáltalán nem bejelentett vámokkal kapcsolatos problémák (a „vámbevétel-kiesés”) a beszedett behozatali vámok hiányához vezetnek, amely évek óta állandó probléma az Unió és tagállamai számára;

52. hangsúlyozza a hozzáadottérték-adó (héa) és a tradicionális saját források beszedésével kapcsolatos tagállami felelősség fontosságát az egységes piacon belüli tisztességes verseny és méltányos adózás biztosítása, valamint annak garantálása szempontjából, hogy az uniós kiadások finanszírozásának terhe méltányosan oszoljon meg a tagállamok között; megelégedéssel veszi tudomásul, hogy a Számvevőszék által vizsgált bevételi rendszerek általában véve eredményesek voltak; ugyanakkor sürgeti a Bizottságot, hogy fokozza a meglévő saját források beszedésének javítására irányuló erőfeszítéseit, többek között a Számvevőszék által feltárt fennmaradó hiányosságok kezelése révén, különös tekintettel a héa-fenntartásokkal kapcsolatos, régóta fennálló problémákra és a tradicionális saját forrásokkal kapcsolatos nyitott kérdésekre;

53. hangsúlyozza, hogy az uniós vámrendszer reformja továbbra is fontos mind a saját források korszerűsítése, mind a szervezett bűnözés elleni, európai és nemzeti szintű hatékony küzdelem szempontjából; tudomásul veszi a Számvevőszék azon észrevételét, hogy további tervezésre van szükség a reform végrehajtása és működőképessé

tétele terén; hangsúlyozza az elfogadott reformelemek időben és összehangolt módon történő megvalósításának fontosságát;

54. hangsúlyozza, hogy a vámügyi reformra irányuló javaslat valamennyi elemének gyors elfogadását és végrehajtását továbbra is fontos prioritásként kell kezelni; kiemeli, hogy az uniós vámhatóság és az uniós adatközpont létrehozásának hozzá kell járulnia a valós idejű kockázatértékeléshez, a csalások felderítéséhez és a vámszabályok egységes alkalmazásához, a széttagolt nemzeti rendszereket egy erősebb, digitalizált vámunióval váltva fel; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a reform elősegítse a vámbevétel-kiesés jelentős csökkentését, és fokozza az uniós vámellenőrzések hatékonyságát; rámutat a valós idejű kockázatértékelés és a digitalizált vámellenőrzések fontosságára;

55. méltányolja az Európai Ügyészség és az OLAF által annak érdekében tett erőfeszítéseket, hogy fellépjenek az uniós vámellenőrzések jelenlegi gyenge pontjainak szervezett kihasználása ellen; ösztönzi az Európai Ügyészség operatív kapacitásának és szakértelmének megerősítését a szervezett bűnözés uniós bevételeket és kiadásokat érintő mintázataival kapcsolatban, többek között speciális közös feladatok, valamint a hírszerzési információk megosztása és a kockázatelemzési kapacitások fejlesztése révén;

56. hangsúlyozza a megelőző és elővigyázatossági intézkedések fontosságát a héacsalás elleni küzdelemben; ösztönzi az olyan innovatív megközelítések megvizsgálását, mint a kockázatalapú mintavétel és az ellenőrzési eredményeknek a tranzakciók szélesebb körére történő statisztikai extrapolálása, a jogi biztosítékok és az arányosság teljes körű tiszteletben tartása mellett;

57. üdvözli a Bizottság által többek között a következő többéves pénzügyi keretre vonatkozó javaslatcsomag részeként előterjesztett, új saját forrásokra vonatkozó javaslatokat, amelyeknek fedezniük kell legalább a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében felvett hitelek kamataival és visszafizetésével kapcsolatos kiadásokat annak biztosítása érdekében, hogy ezek a kiadások ne korlátozzák a rendes uniós kiadási programokra rendelkezésre álló uniós forrásokat; elismeri, hogy amennyiben a meglévő javaslatok nem valósulnak meg a pénzügyi felelősségvállalás gyengítése nélkül, más bevételi forrásokat is fontolóra lehet venni; úgy véli, hogy lehetséges megoldásként fel kell tárni a digitális szolgáltatási adóban és a pénzügyi tranzakciós adóban rejlő bevételi lehetőségeket;

Ajánlások:

58. felhívja különösen a Bizottságot, hogy:

    i. tegye meg a szükséges intézkedéseket a vámügyi reform időben történő és hatékony végrehajtásának támogatása érdekében, beleértve az uniós vámhatóság létrehozását és kezdeti

működését, valamint az uniós vámügyi adatközpont fejlesztését, bevezetését és karbantartását;

ii. erősítse meg az Unión kívüli országokkal folytatott vámügyi együttműködést a kereskedelem elősegítése, valamint a határokon átnyúló adó- és vámcsalások elleni küzdelem fokozása érdekében;

iii. fokozza az Unió meglévő forrásokból – köztük az e-kereskedelemből – származó bevételeinek hatékonyabb begyűjtését célzó erőfeszítéseit azáltal, hogy orvosolja a Számvevőszék által feltárt fennmaradó hiányosságokat, különösen azokat, amelyek a héa-fenntartásokkal összefüggő, régóta fennálló problémákat és a tradicionális saját forrásokkal kapcsolatos nyitott kérdéseket érintik;

iv. továbbra is dolgozzon a kiegészítő új saját források bevezetésén;

v. továbbra is foglalkozzon a vámbevétel-kiesést érintő azon jelentős kihívásokkal, amelyeket az e-kereskedelem gyors növekedése teremt a vámhatóságok számára; biztosítson megfelelő emberi, technikai és pénzügyi erőforrásokat;

Egységes piac, innováció és digitális gazdaság

59. megjegyzi, hogy a többéves pénzügyi keret 1. fejezete (Egységes piac, innováció és digitális gazdaság) programjainak költségvetése 25,9 milliárd EUR-t tett ki (az uniós költségvetés 13,5%-a), amely az alábbiak szerint oszlott meg: kutatás: 14,9 milliárd EUR (57,6%), közlekedés, energiaügy és digitális gazdaság: 4,1 milliárd EUR (15,9%), InvestEU program: 3,1 milliárd EUR (11,9%), űrpolitika: 2,3 milliárd EUR (8,8%) és egyéb területek: 1,5 milliárd EUR (5,8%);

60. megjegyzi, hogy a Számvevőszék 127 tranzakciót vizsgált meg, amelyek a többéves pénzügyi keret e fejezetéhez tartozó kiadások teljes körére kiterjedtek; aggodalommal állapítja meg, hogy a Számvevőszék által megvizsgált 127 tranzakció közül 32 (25%) tartalmazott hibát; sajnálja, hogy a Számvevőszék által feltárt 28 számszerűsíthető hiba, valamint a többéves pénzügyi keret 1. fejezete alá tartozó, az uniós ügynökségek, a közös vállalkozások és az Európai Innovációs és Technológiai Intézet által végrehajtott tranzakciókban feltárt további hibák alapján a Számvevőszék becslése szerint az „Egységes piac, innováció és digitális gazdaság” fejezet kiadásait 2024-ben lényeges, 3,2%-os hibaszint jellemezte; megjegyzi továbbá, hogy a Bizottság e fejezetre vonatkozóan 1,6%-ra becsüli a kifizetéskori kockázatot, amely a Számvevőszék által becsült tartomány alsó részébe esik;

61. tudomásul veszi a hibák Számvevőszék általi kategorizálását, amely szerint a hibák 76%-át nem támogatható közvetlen személyzeti költségek, 18%-át nem támogatható egyéb közvetlen költségek (héa, utazás, felszerelés), 4%-át nem támogatható alvállalkozói

szerződések, 2%-át pedig nem támogatható közvetett költségek tették ki;

62. aggodalommal veszi tudomásul a Számvevőszék azon észrevételét, hogy a kutatás továbbra is magas kockázatú kiadási terület, különösen a személyzeti költségek terén; megjegyzi, hogy a Számvevőszék a mintában szereplő 99 kutatási és innovációs tranzakció közül 26-nál talált számszerűsíthető hibát; elismeri, hogy a források folyósításának módja hatással van a hibák kockázatára, és tisztában van a kutatás területén általában alkalmazott, költségtérítés-alapú finanszírozással kapcsolatos komplex szabályokkal; e tekintetben hangsúlyozza az uniós kutatási és innovációs programokra irányadó szabályok egyszerűsítésének szükségességét, amelynek célja a hibák kockázatának csökkentése és egyúttal a kedvezményezettek, különösen a kkv-k uniós finanszírozáshoz való hozzáférésének megkönnyítése;

63. észrevételezi, hogy a Számvevőszék több problémát tárt fel az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF) projektjeivel kapcsolatban, többek között közvetett költségek bejelentését, a bejelentett és a tényleges kifizetések közötti eltéréseket, valamint nem megfelelő közbeszerzési eljárásokat, és felszólít a költségek elszámolhatóságára és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásra vonatkozó szabályok valamennyi partner általi szigorú betartására; hangsúlyozza továbbá, hogy ezeket a kérdéseket figyelembe kell venni a következő CEF-rendelettel (2028–2034) összefüggésben, a CEF-projektek végrehajtásának átláthatóbbá tétele és e projektek uniós hozzáadott értékének növelése érdekében;

64. üdvözli, hogy 2024. évi éves jelentésében a Számvevőszék értékelte a többéves pénzügyi keret 1. fejezetére vonatkozó teljesítményinformációkat is, amelyeket a Bizottság által készített 2023. évi éves irányítási és teljesítményjelentés programteljesítmény-kimutatásokban mutattak be; nagyra értékeli a Számvevőszék azon általános következtetését, hogy a teljesítménymutatók kialakítása javult a 2014–2020-as programozási időszakhoz képest, beleértve a különböző típusú mutatók (bemenet, kimenet, eredmény és hatás) egyensúlyát a Horizont Európa, az uniós űrprogram és az InvestEU esetében; aggodalommal állapítja meg, hogy a 2021–2027-es Európai Hálózatfinanszírozási Eszközre (CEF) vonatkozó jogszabályok nem tartalmaznak eredmény- vagy hatásmutatókat;

65. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Számvevőszék hiányosságokat azonosított a bejelentett eredmények nyomonkövethetőségében, különösen a Horizont 2020 esetében; hangsúlyozza, hogy fontos ellenőrizni és biztosítani a teljesítménymutatók meghatározásához használt adatok nyomonkövethetőségét és megbízhatóságát; megállapítja, hogy az egyszerűsített költségelszámolási módszerek és a költségektől független finanszírozási modellek bevezetése és növekvő használata miatt foglalkozni kell a teljesítményadatok

nyomonkövethetőségének és megbízhatóságának hiányosságaival az Unió pénzügyi érdekeinek védelme érdekében;

66. aggodalommal veszi tudomásul a Számvevőszék azon megállapítását, hogy a Bizottság nem tudott projektszintű információkat szolgáltatni az InvestEU-ra vonatkozóan, mivel azt közvetett irányítással hajtják végre, amit nyomonkövetési látogatások egészítenek ki; sajnálatát fejezi ki a Bizottság válasza miatt, amely szerint sem a garanciamegállapodások, sem az InvestEU-rendelet nem kötelezi az InvestEU végrehajtó partnereit arra, hogy projektszinten beszámoljanak a fő teljesítménymutatókról; úgy véli, hogy a közvetett irányítás keretében végrehajtott pénzügyi eszközökre, például az InvestEU-ra vonatkozó megerősített teljesítményjelentésnek a projektszintű adatokon kell alapulnia; hangsúlyozza, hogy az Európai Beruházási Banknak az InvestEU fő végrehajtó partnereként a legmagasabb szintű átláthatósági és elszámoltathatósági normákhoz kell tartania magát;

67. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Számvevőszék megállapította, hogy a fő teljesítménymutatókra vonatkozó célok elérése terén tett előrehaladás általában alacsonyabb volt, mint amit a Bizottság értékelt; megjegyzi, hogy a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret programjai többnyire jó úton haladnak a célok elérése felé, míg a 2014–2020-as programok csak részben érték el célkitűzéseiket; aggodalommal veszi tudomásul a Számvevőszék azon következtetését, hogy a Horizont 2020 és a 2014–2020-as Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz teljesítménymutatóinak kevesebb mint fele mutatja azt, hogy az eredményeket elérték, vagy jó úton haladnak afelé; megjegyzi, hogy az InvestEU esetében a program teljesítményéről szóló kimutatásokban bemutatott mutatók 50%-a nem rendelkezett célértékkel; tudomásul veszi a Bizottság válaszát, amely szerint az InvestEU-hoz hasonló pénzügyi eszközök piac- és keresletvezérelt jellege miatt az ilyen programok teljesítménye a piaci elterjedésüktől függ, ami korlátozza a Bizottság azon képességét, hogy előre meghatározott mérföldköveket és célokat határozzon meg;

68. kiemeli az uniós kutatást és innovációt (K+I) szolgáló finanszírozási programok fontosságát az Unió tudományos, társadalmi, gazdasági és technológiai fejlődése, az újonnan felmerülő prioritások és kihívások megfelelő kezelése, az egyenlőtlenségek csökkentése, a zöld és digitális átállás megvalósítása, valamint az Unió Oroszországtól való energiafüggőségének csökkentése szempontjából; hangsúlyozza, hogy – részben a Draghi-jelentés vonatkozó ajánlásainak kezelése céljából – az Unió versenyképességének, technológiai vezető szerepének és stratégiai autonómiájának fokozása és a globális versenytársakhoz képest fennálló innovációs szakadék megszüntetése érdekében további finanszírozásra van szükség a K+I területén, és létfontosságú a kutatásra és az innovációra irányuló erőteljesebb és célzottabb befektetési erőfeszítés, amelyhez a pályázókra háruló adminisztratív

terhek csökkentése és a magántőke hatékonyabb mozgósítása társul; emlékeztet arra, hogy a Draghi-jelentés hangsúlyozza, hogy a kutatás és az innováció terén elért kiválóság alapvető fontosságú az Unió versenyképessége szempontjából, és hogy az uniós kutatási és innovációs rendszeren belül, beleértve a Horizont Európa programot is, egy kiválasztási kritériumnak kell lennie, nevezetesen a kiválóságnak; e tekintetben megismétli azon álláspontját, hogy a kutatás és az innováció finanszírozását továbbra is a kiválóság elvének kell meghatároznia, és annak továbbra is érdemeken kell alapulnia;

69. megjegyzi, hogy a Horizont 2020 utólagos értékelése úgy becsülte, hogy 2040-re a programhoz kapcsolódó költségek minden egyes eurója öt euró értékű hasznot állítanak elő a társadalom számára; mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a független szakértők által magas színvonalúnak minősített pályázatok 74%-át költségvetési korlátok miatt nem lehetett finanszírozni; megjegyzi, hogy az összes magas színvonalú javaslat finanszírozásához további 159 milliárd EUR-ra lett volna szükség; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy elegendő finanszírozást biztosítsanak az uniós K+I számára az Unió fenntartható jólétének és versenyképességének fokozása érdekében; hangsúlyozza, hogy fontos teljes mértékben kihasználni a kiválósági pecsétet és más kiegészítő uniós és nemzeti finanszírozási eszközöket, köztük a kohéziós politika eszközeit is a magas színvonalú, de támogatásban nem részesülő kutatási és innovációs projektek támogatására és a regionális innovációs ökoszisztémák Unió-szerte történő megerősítésére;

70. hangsúlyozza az uniós K+I-finanszírozásra vonatkozó szabályok és eljárások egyszerűsítésének fontosságát a kedvezményezettek finanszírozáshoz való hozzáférésének és a program végrehajtásának megkönnyítése érdekében; kiemeli, hogy az egyszerűsítési intézkedéseket úgy kell megtervezni, hogy azok előnyösek legyenek a pályázók és a kedvezményezettek számára – az első ízben pályázókat is beleértve –, valamint a kkv-k és a regionális egyetemek számára, ugyanakkor előmozdítják a kisebb és rugalmasabb konzorciumokat, a moduláris projektstruktúrákat és a szakaszos részvételt annak érdekében, hogy megkönnyítsék a szélesebb körű részvételt és a hatékony bevonást az Unió egész területén; aggodalmát fejezi ki a Számvevőszék azon megállapítása miatt, hogy a Horizont Európa keretében a kedvezményezettek költségbeszámolóinak megkönnyítése érdekében bevezetett egyszerűsítések ellenére a Számvevőszék nem talált jelentős különbségeket a Horizont 2020 és a Horizont Európa között a kiadások szabályszerűsége tekintetében;

71. megjegyzi a Számvevőszék azon megállapítását, hogy a Bizottság végrehajtotta a korábbi években tett ajánlásainak többségét; mindazonáltal aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Számvevőszék ellenőrzése idején még nem állt rendelkezésre a Personnel Costs Wizard eszköz, amelynek használatát a Számvevőszék határozottan

ösztönzi, különösen a hibák elkövetésére hajlamosabb kedvezményezettek bizonyos kategóriái, például a kkv-k és az új belépők esetében; tudomásul veszi a Számvevőszék azon megállapítását, hogy a 2024. évi mintában szereplő 34 Horizont Európa tranzakció közül öt esetében a kedvezményezettek vagy még mindig a Horizont 2020-ra alkalmazandó módszerrel számították ki a személyzeti költségeket, vagy pedig nem követték teljes mértékben a Horizont Európára alkalmazandó új szabályokat; úgy véli, hogy az olyan eszközök fejlesztése és használata, mint a Personnel Costs Wizard, segítheti a kedvezményezetteket a személyzeti költségek kiszámítására vonatkozó helyes szabályok alkalmazásában, ami a többéves pénzügyi keret 1. fejezetének fő hibaforrása;

72. megjegyzi, hogy 2024-ben a Bizottság folytatta az egyszerűsített költségelszámolási módszerek, például az egyösszegű átalányok és az egységköltségek bevezetését a Horizont Európában, és az egyösszegű finanszírozás a 2024. évi munkaprogramokban a pályázati felhívás teljes költségvetésének 27%-át tette ki; emlékeztet a Számvevőszék azon pontosítására, hogy az egyösszegű támogatások odaítélésekor a kedvezményezettek a ténylegesen felmerült költségektől függetlenül minden egyes elvégzett munkacsomag után előre meghatározott egyösszegű átalányban részesülnek; megjegyzi továbbá, hogy a Bizottság célja, hogy 2027-re a pályázati felhívás költségvetésének legalább 50%-át egyösszegű átalány formájában biztosítsa a közzétett munkaprogramokban; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az éves jelentés 5.4. háttérmagyarázatában kifejtett okok miatt a Számvevőszék nem tudta értékelni, hogy az általa ellenőrzött egyösszegű támogatás esetében szükséges és indokolt volt-e egy felszerelésekre vonatkozó konkrét tétel felvétele a költségvetési javaslatba; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a jövőbeli finanszírozási eszközök tartalmazzanak biztosítékokat a ténylegesen nem megvásárolt, de az átalány-költségvetésben feltüntetett felszerelésekhez kapcsolódó túlkompenzáció elkerülésére, összhangban a Számvevőszék észrevételeivel;

73. elismeri, hogy a Horizont Európa időközi értékelése megállapította, hogy az egyösszegű átalányok valódi egyszerűsítést biztosítottak a kedvezményezettek számára, mivel a becsült megtakarítások adminisztratív költségeik 14–30%-a között mozognak; tudomásul veszi a Horizont 2020 és a Horizont Európa 2018–2024 keretében nyújtott egyösszegű átalányfinanszírozás Bizottság által elvégzett értékelésének megállapításait, beleértve azt is, hogy a kedvezményezettek arról is beszámoltak a Bizottságnak, hogy üdvözölnék, ha egyértelműbb lenne az egyösszegű támogatások ellenőrzésének módja; nagyra értékeli, hogy 2024-ben a Bizottság utólagos ellenőrzési stratégiát vezetett be a Horizont Európa vissza nem térítendő támogatásaira vonatkozóan, beleértve az egyösszegű támogatások utólagos technikai felülvizsgálatának módszertanát is; megjegyzi, hogy a Bizottság 2024 negyedik negyedévében elindította a Horizont Európa első 30 utólagos technikai felülvizsgálatát;

elismeri ugyanakkor a Számvevőszék azon észrevételét, amely szerint míg az egyértelműen meghatározott munkafolyamatok esetében alkalmazhatók átalányösszegek, az ilyen rendszerek végrehajtásában nehézségek jelentkeznének, ha a munkafolyamatokat elhalasztanák, csak részben fejeznék be, vagy a munkacsomagban meghatározott egyes tevékenységeket lecserélik;

74. tudomásul veszi a Számvevőszék azon megállapítását, hogy jelentősen nőtt a kutatás terén harmadik feleknek nyújtott uniós pénzügyi támogatás, mivel a Horizont 2020 keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatásokból 2,5 milliárd EUR-t biztosítottak a teljes programozási időszakra, míg 2024 végéig 5,5 milliárd EUR-t bocsátottak rendelkezésre a Horizont Európa keretében; aggodalmát fejezi ki a Számvevőszék azon megállapítása miatt, hogy a mintában szereplő, harmadik feleknek nyújtott támogatásokkal kapcsolatos 11 tranzakcióból kilenc esetében a költségvetési rendelet 207. cikkében meghatározott 60 000 EUR finanszírozási küszöbértéket úgy lépték túl, hogy a munkaprogramban vagy a felhívásban nem indokolták megfelelően az eltérést; megjegyzi, hogy a Bizottság szerint a magasabb támogatási összegek iránti igény bizonyos intézkedéstípusok velejárója; riasztónak tartja a Számvevőszék azon megállapítását, hogy az uniós kiadások szabályszerűségének biztosítása érdekében a harmadik feleknek nem kell bizonyítaniuk ellenőrzéseik hatékonyságát; egyetért a Számvevőszékkel abban, hogy ez különös kockázatot jelent a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásra és az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére nézve;

75. megjegyzi, hogy az uniós kutatási és innovációs programok, köztük a Horizont Európa támogatják a polgári alkalmazásokra szolgáló fejlett technológiák fejlesztését, de elismeri, hogy bizonyos technológiák eredendően a kettős felhasználás kockázatával járhatnak; úgy véli, hogy az uniós védelem megerősítése megköveteli a kutatásnak és az innovációnak a Horizont Európa programon belüli megnövelt támogatását; hangsúlyozza, hogy a kialakulóban lévő technológiák jelentős potenciált hordoznak az Unió biztonságához és rezilienciájához való hozzájárulás szempontjából, különösen olyan területeken, mint a mesterséges intelligencia, a kiberbiztonság és a kvantuminformatika; úgy véli, hogy a polgári célú kutatási és innovációs programokat ezért megfelelően támogatni kell és biztosítani kell azok stratégiai összehangolását, többek között azáltal, hogy adott esetben lehetővé teszik azok eredményeinek kettős célú felhasználását, ily módon megőrizve az EU védelmi képességeit; aggodalommal veszi tudomásul azonban a Bizottság válaszát, amely szerint jelenleg a projekt befejezését követően nem követi nyomon kifejezetten, hogy az uniós finanszírozású K+I projektek eredményeit kettős felhasználású, katonai vagy védelmi alkalmazásokra használják-e fel; felhívja a Bizottságot, hogy az uniós követelményeknek megfelelően biztosítsa a potenciálisan kettős felhasználású, katonai vagy védelmi alkalmazásokra is felhasználható, uniós finanszírozású K+I projektek nyomon követésének megfelelő ellenőrzését; hangsúlyozza annak

fontosságát, hogy az uniós finanszírozás teljes mértékben összhangban legyen az Unió nemzetközi jog szerinti értékeivel és kötelezettségeivel; hangsúlyozza ugyanakkor, hogy a társadalmi hatás maximalizálása és az adófizetők számára a beruházások megfelelő megtérülésének biztosítása érdekében a Bizottságnak meg kell erősítenie az uniós finanszírozású kutatási eredmények nyomon követését, beleértve azok kereskedelmi felhasználásba való átültetését is;

76. emlékeztet arra, hogy az EBB csoport számára az InvestEU-rendelet szerinti uniós költségvetési garancia 75%-át (19,6 milliárd EUR) különítették el; emlékeztet továbbá a mentesítésért felelős hatóságnak az EBB pénzügyi tevékenységeinek ellenőrzéséről szóló korábbi jelentéseiben foglalt ajánlásaira; tudomásul veszi az EBB műveleteivel kapcsolatos elszámoltathatósági és ellenőrzési hiányosságokat, amelyeket a Kapcsolattartó Bizottság CC 1/2025. sz. nyilatkozata tárt fel; hangsúlyozza, hogy az ellenőrzési keretet hozzá kell igazítani az EBB kibővített megbízatásához; sürgeti a Bizottságot, hogy aktívan támogassa a Számvevőszék számára az EBB tevékenységeihez való teljes körű ellenőrzési hozzáférés biztosítását; hangsúlyozza, hogy átfogó információkra van szükség az EBB portfóliójának minőségéről és kockázatkezelési gyakorlatairól annak érdekében, hogy lehetővé váljon műveleteinek érdemi demokratikus felügyelete; felhívja a Bizottságot, hogy vegye fel a kapcsolatot az EBB-vel annak érdekében, hogy jelentést tegyen portfóliójának minőségéről a mentesítésért felelős hatóságnak, annak biztosítása céljából, hogy a nagyszabású beruházások kockázatértékelési profilját független felülvizsgálatnak vessék alá, és az EBB közölje az olyan esetekből levont tanulságokat, amikor jelentős hitelnyújtást követően fizetésképtelenség következett be; hangsúlyozza, hogy az Unió által nyújtott hitelek hatékony és eredményes kezelésébe vetett közbizalom feltétele a legmagasabb szintű intézményi integritás; ezért sürgeti a Bizottságot, hogy követelje meg az EBB-től az összeférhetetlenség megelőzésére szolgáló mechanizmusok megerősítését;

77. hangsúlyozza, hogy a védelem területén folytatott kutatás stratégiai fontossággal bír az Unió biztonságának és hosszú távú rezilienciájának megerősítése szempontjából; hangsúlyozza, hogy a védelemre és a biztonságra vonatkozó kutatáshoz a tagállamok között szoros és kölcsönös bizalmon alapuló együttműködésre van szükség annak biztosítása érdekében, hogy az uniós adófizetők pénzét költséghatékonyabb és eredményesebb módon használják fel, továbbá ahhoz, hogy elkerüljék a szükségtelen átfedéseket és elősegítsék a szinergiákat; kiemeli, hogy az e területen zajló kutatási tevékenységek szükségszerűen rendkívül érzékeny adatokat, technológiákat és információkat érintenek, amelyekre a legmagasabb szintű, a külső beavatkozással vagy a rosszindulatú manipulációval szembeni védelemre irányuló előírásoknak kell vonatkozniuk; ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy sürgősen ki kell fejleszteni egy közös és megbízható, uniós szintű védelmi architektúrát a hibrid

fenyegetések elleni fellépés és a kritikus fontosságú tudás, infrastruktúra és innovációs ökoszisztémák megóvása érdekében;

78. emlékeztet arra, hogy 2022. március 10-én az Európai Parlament úgy határozott, hogy létrehozza a PEGA bizottságot a Pegasus és azzal egyenértékű kémszoftverek használatával összefüggésben az uniós jog alkalmazása során állítólagosan elkövetett jogsértések vagy hivatali visszásságok kivizsgálására, valamint hogy a PEGA bizottság munkáját követően elfogadta az Európai Parlament Tanácshoz és Bizottsághoz intézett, 2023. június 15-i ajánlását[6]; elégedetlenségének ad hangot amiatt, hogy a Bizottság még mindig nem terjesztett elő végrehajtási intézkedéseket, és nem követi nyomon a Parlament ajánlásait a Pegasus és azzal egyenértékű kémszoftverek használatára vonatkozóan; említést tesz azon médiabeszámolókról[7], amelyek szerint állítólag uniós finanszírozással közvetlenül támogattak olyan vállalatokat, amelyek részt vettek kémszoftverek olyan szervezetek általi fejlesztésében, telepítésében és exportjában, amelyek technológiáit újságírók, emberijog-védők és politikai szereplők jogellenes megfigyelésével hoztak összefüggésbe az Unióban és harmadik országokban; tudomásul veszi a Bizottság válaszát, amely szerint az uniós források megfelelő felhasználását különböző szerződéses rendelkezések biztosítják, amelyek megkövetelik az alkalmazandó jog és az uniós értékek tiszteletben tartását, és e kötelezettségek be nem tartása különböző szerződéses intézkedéseket eredményezhet, beleértve a szerződés vagy a kifizetések felfüggesztését és a szerződés felmondását; tudomásul veszi továbbá a Bizottság írásbeli válaszát, amely szerint úgy véli, hogy számos intézkedést vezetett be annak a kockázatnak a kezelésére, hogy a kémszoftverek rossz kezekbe kerülhetnek, és növelte a kémszoftverek potenciális áldozatainak védelmét, beleértve tömegtájékoztatás szabadságáról szóló európai rendeletet, az elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelvet, a kiberrezilienciáról szóló jogszabályt és a kettős felhasználású termékekről szóló rendeletet, és hogy éves jogállamisági jelentései a kémszoftverek jogellenes használatára vonatkozó állításokkal kapcsolatos fejleményekre is kiterjednek;

79. tudomásul veszi a Bizottság által a Költségvetési Ellenőrző Bizottságnak adott választ, amely szerint a szóban forgó vállalatok 2021 óta összesen 12,77 millió EUR-t kaptak az uniós költségvetésből; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság csak részleges információkat osztott meg a Költségvetési Ellenőrző Bizottsággal a kémszoftvereket vagy intruzív megfigyelő technológiákat gyártó cégek számára elkülönített uniós finanszírozás teljes összegéről, mivel az általa adott válasz a pénzügyi

---

6 Elfogadott szövegek, P9_TA(2023)0244. https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0244_HU.html.

7 https://www.ftm.eu/articles/spyware-industry-eu-subsidies-surveillance-concers.

átláthatósági rendszerben (FTS) már nyilvánosan hozzáférhető információkra korlátozódik, amely jelenleg csak a közvetlen irányítás alatt álló kedvezményezettekre és vállalkozókra, valamint a közvetett irányítás alatt álló végrehajtó partnerekre vonatkozó információkat teszi közzé; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a mentesítésért felelős hatóság hiányos választ kapott a kérésére;

80. rámutat az uniós beruházások fontosságára a nagy teljesítményű, fenntartható és hatékonyan összekapcsolt transzeurópai hálózatok kifejlesztésében a közlekedés, az energia és a digitális szolgáltatások területén, és megjegyzi, hogy az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF), amely 2024-ben 4,1 milliárd EUR kiadással rendelkezett, kulcsfontosságú uniós eszköz e célkitűzések elérésében;

81. tudomásul veszi a Bizottság írásbeli válaszát, amely szerint 2021 óta 12,63 millió EUR-t fordítottak megújuló hidrogén előállítására és a kapcsolódó infrastruktúrára az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz megújulóenergia-finanszírozási ágából, 187,21 millió EUR-t pedig töltőállomásokra az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz közlekedésfinanszírozási ágából; megjegyzi továbbá, hogy 2021 és 2024 között a Bizottság az Innovációs Alap keretében 791,13 millió EUR vissza nem térítendő támogatást különített el e-üzemanyaggal kapcsolatos projektekre; hangsúlyozza, hogy fontos uniós forrásokat fordítani a hosszú távú dekarbonizáció és a méretezhetőség szempontjából potenciállal bíró megoldások támogatására, az újonnan megjelenő megoldásokat pedig tényalapú megközelítéssel kezelni, biztosítva az állami források hatékony felhasználását és az éghajlati hatás maximalizálását; hangsúlyozza, hogy minden technológiát értékelni kell hatékonyságuk és méretezhetőségük szempontjából; óvatosságra int az uniós források olyan technológiák számára történő elosztása során, amelyek hosszú távon bizonytalan vagy korlátozott szerepet játszanak a dekarbonizációs pályában; hangsúlyozza, hogy a klímasemlegesség 2050-ig történő elérése döntő fontosságú; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell az Unió megbízható, megfizethető és reziliens energiaellátását; ebben az összefüggésben megjegyzi, hogy a Bizottságnak elő kell mozdítania a kutatás és az innováció technológiasemleges megközelítését; kiemelten szorgalmazza a határokon átnyúló projektek támogatását az energiaellátás területére vonatkozó, valóban európai megoldások ösztönzése, az uniós források költséghatékony felhasználásának biztosítása, a belső piac erősítése és az uniós hozzáadott érték létrehozása érdekében; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a finanszírozási kritériumok mérhető kibocsátáscsökkentési eredményeken, ne pedig előírt preferált technológiákon alapuljanak;

82. emlékeztet arra, hogy a digitális piacokról szóló jogszabály célja, hogy tisztességes és innovációbarát digitális piacokat biztosítson Európában, megakadályozva, hogy a fogyasztók, a versenytársak vagy a demokratikus felügyelet kárára egyetlen szereplő uralja a piacot; hangsúlyozza, hogy a digitális piaci erőfölény jelentős negatív

hatást gyakorol az alapvető jogokra, valamint az információmanipuláció és a dezinformáció terjedésére, és hogy ezeken a területeken közös uniós fellépésre van szükség; megjegyzi, hogy 2024-ben a Versenypolitikai Főigazgatóság (DG COMP) súlyos létszámhiánnyal küzdött, amint arról a 2024. évi éves tevékenységi jelentése is beszámolt; megjegyzi, hogy a Versenypolitikai Főigazgatóság személyzetet csoportosított át a digitális piacokról szóló jogszabály végrehajtásáért felelős egységekhez, ami munkaerőhiányt okozott más szervezeti egységekben;

Ajánlások

83. felhívja a Bizottságot, hogy:

i. teljeskörűen foglalkozzon a Számvevőszék jogszerűségre, szabályszerűségre és teljesítményjelentésre vonatkozó ajánlásaival;

ii. biztosítsa a kutatásra és az innovációra fordított uniós finanszírozás jelentős növelését, amely finanszírozást a kiválóság és az érdem elvének kell meghatároznia;

iii. vezessen be kötelező erejű követelményeket a végrehajtó partnerek – köztük az EBB – számára, hogy projektszintű adatokon alapuló teljesítményjelentést nyújtsanak be a közvetett irányítás keretében végrehajtott pénzügyi eszközök, például az InvestEU esetében is; kéri, hogy az ilyen jelentéstétel a kimeneti, eredmény- és hatásmutatók kiegyensúlyozott kombinációján alapuljon;

iv. végezze el a Horizont Európa tekintetében bevezetett egyszerűsítési intézkedések felülvizsgálatát annak értékelése érdekében, hogy azok valódi egyszerűsítést biztosítanak-e a projektkedvezményezettek és a pályázók számára, beleértve az adminisztratív terhekre, a részvételi arányokra, a földrajzi egyensúlyra és az új pályázók – különösen a kevésbé jól teljesítő régiókból származók – könnyű hozzáférésére gyakorolt hatásukat,

v. fejlesszen ki olyan eszközöket és ösztönözze azok használatát, mint amilyen a Personnel Costs Wizard, amelyek segítik a kedvezményezetteket a személyzeti költségek kiszámítására vonatkozó helyes szabályok alkalmazásában;

vi. értékelje az egyösszegű támogatásokra vonatkozó, 2024-ben és 2025-ben indított utólagos technikai felülvizsgálatokból levont tanulságokat, és tegyen jelentést a mentesítésért felelős hatóságnak;

vii. biztosítsa, hogy a jövőbeli finanszírozási eszközök tartalmazzanak biztosítékokat a ténylegesen nem megvásárolt, de az átalány-költségvetésben feltüntetett felszerelésekhez

kapcsolódó túlkompenzáció elkerülésére;

viii. vizsgálja meg az egyösszegű támogatások egy reprezentatív mintáját, és elemezze az azok végrehajtásából levont tanulságokat és az uniós pénzügyi támogatás megállapítására használt módszereket, mielőtt az egyösszegű támogatások alkalmazását még jobban kiterjesztené a jövőbeli finanszírozási eszközökben;

ix. 2021-ig visszamenőleg valamennyi irányítási mód tekintetében végezze el a kémszoftverek vagy intruzív megfigyelési technológiák fejlesztésére, telepítésére és exportjára nyújtott uniós finanszírozás átfogó felülvizsgálatát, továbbá készítsen egy, a kémszoftverekkel az Unióban történő visszaélések megelőzésére irányuló cselekvési tervet, és ezeket ossza meg a mentesítésért felelős hatósággal;

x. alkalmazzon technológiasemleges megközelítést a kutatás és az innováció tekintetében, többek között a határokon átnyúló projektek előmozdítása révén a klímasemlegesség 2050-ig történő elérésének támogatása, az Unión belüli energiaellátás stabilitásának, rezilienciájának és megfizethetőségének elősegítése és egyúttal a költséghatékonyság garantálása, az uniós éghajlat-politikai célok felé való előrehaladás felgyorsítása és a versenyképesség növelése érdekében;

xi. erősítse meg a tagállamok közötti együttműködést a védelemmel és biztonsággal kapcsolatos kutatás terén az uniós finanszírozású K+I programokon keresztül, és közben mozdítsa elő a szinergiákat, biztosítsa az érzékeny adatok és a technológiák szilárd védelmét a külföldi beavatkozással és a hibrid fenyegetésekkel szemben, és adott esetben tegye lehetővé a kutatási eredmények kettős felhasználású célokra történő felelősségteljes felhasználását az Unió rezilienciájának, védelmi képességeinek és stratégiai függetlenségének támogatása érdekében;

xii. biztosítsa, hogy az uniós kutatásfinanszírozás – többek között a Horizont Európa keretében és a nem uniós partnerekkel kötött megállapodásokon keresztül – az Unió értékeivel összhangban kerüljön kiosztásra, és ne járuljon hozzá kémszoftverek vagy intruzív megfigyelési technológiák támogatásához, összhangban a Parlament 2023. június 15-én elfogadott vonatkozó ajánlásaival[8];

Kohézió, reziliencia és értékek

84. hangsúlyozza az uniós kohéziós politikának az Unión belüli gazdasági, társadalmi és területi egyenlőtlenségek csökkentésében –

---

8 HL C, C/2024/494, 2024.1.23., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/494/oj.

amint azt a Szerződések rögzítik –, valamint a szociális jogok európai pillére végrehajtásának támogatásában játszott szerepét; kitart amellett, hogy a 2027 utáni többéves pénzügyi keretben továbbra is támogatni kell a kohéziót a partnerség és a többszintű irányítás elvét követve, a helyi és regionális hatóságok és érintett érdekelt felek bevonásával; megjegyzi, hogy a többéves pénzügyi keret 2. fejezete (Kohézió, reziliencia és értékek) alá tartozó programok költségvetése 61,4 milliárd EUR-t tett ki (az uniós költségvetés 32,1%-a), és az alábbiak szerint oszlott meg: ERFA és egyéb regionális műveletek: 47,7%, Európai Szociális Alap (ESZA): 16,4%, Kohéziós Alap (KA): 6,7%, Erasmus+: 6,6%, Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz – közlekedés: 2,2%, uniós helyreállítás: 3,6% és egyéb programok: 3,1%;

85. megjegyzi, hogy a Számvevőszék egy 223 tranzakcióból álló mintát vizsgált meg, amely a többéves pénzügyi keret 2. fejezetéhez tartozó kiadások teljes körére kiterjed; aggodalommal állapítja meg, hogy a Számvevőszék által becsült általános hibaszint ebben a fejezetben 2024-ben 5,7%-os szintet ért el, és újra jelentős mértékben meghaladta a lényegességi küszöböt; emlékeztet arra, hogy a Számvevőszék hibaaránya tartalmazza azokat a hibákat is, amelyeket a tagállamok és a Bizottság nem tártak fel: ezek arra mutatnak, hogy a Bizottság alulbecsülte az általa közölt hibaarányokat;

86. tudomásul veszi, hogy a Számvevőszék kategorizálta a kohéziós kiadásokban talált hibákat: a nem támogatható költségek a hibák 49%-át tették ki, a közbeszerzési és állami támogatási szabályok súlyos megsértése 23%-ot, a nem támogatható projektek pedig 18%-ot; megjegyzi továbbá, hogy a hibák legnagyobb része (54%) az ERFA-hoz és a Kohéziós Alaphoz kapcsolódó kiadásokhoz kapcsolódik;

87. megjegyzi, hogy a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság (DG REGIO) éves tevékenységi jelentésében összességében arra a következtetésre jutott, hogy a tagállami szinten már alkalmazott ellenőrzések és korrekciók eredményei ellenére az ERFA/KA 2024. évi beszámolójában lényeges szintű vagy szabálytalan kiadások maradtak, és hogy a Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága (DG EMPL) ugyanezt állapította meg az ESZA/ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés és a FEAD esetében is;

88. ismételten aggodalmát fejezi ki a Számvevőszék „Áttekintés a bizonyossági keretről és a 2014–2020-as időszak kohéziós kiadásainak hibáihoz hozzájáruló fő tényezőkről” című, 03/2024. sz. áttekintésének azon következtetésével kapcsolatban, hogy a Bizottság jelentéseiben alábecsüli a hibák szintjét;

89. aggodalmát fejezi ki a Számvevőszék által a nemzeti ellenőrző hatóságok munkája során megfigyelt, a bizonyossági csomagokban azonosított hiányosságokban látható tartós hiányosságok miatt, mivel

a fennmaradó hibaarány a 2024-ben ellenőrzött bizonyossági csomagok értékének több mint 60%-a esetében meghaladta a lényegességi küszöböt; aggodalommal hangsúlyozza, hogy az irányító hatóságoknak következetesen nem sikerül hatékonyan megelőzniük vagy felderíteniük a kedvezményezettek által bejelentett kiadásokkal kapcsolatos szabálytalanságokat, és hogy ez csökkenti annak mértékét, hogy a Bizottság mennyire támaszkodhat a munkájukra;

90. aggodalmát fejezi ki a Számvevőszék azon észrevétele miatt, hogy a Számvevőszék által feltárt hibákat az ellenőrző hatóságok az ellenőrzéseik során feltárhatták volna, és fel is kellett volna tárniuk; megjegyzi, hogy emiatt a Bizottság csak kisebb mértékben tud támaszkodni a munkájuk eredményeire; aggodalommal mutat rá a Számvevőszék azon észrevételére, hogy 2017 óta a 2%-ot meghaladó fennmaradó hibaarányú bizonyossági csomagok aránya nem csökkent a kiadások 39%-a alá a mintáiban, ami azt jelzi, hogy továbbra is hiányosságok tapasztalhatók az ellenőrző hatóságok munkájában, amelyeket a Bizottság bizonyossági munkája nem kezel megfelelően; üdvözli azonban, hogy a Bizottság cselekvési tervet indított, amelynek célja a hatóságok felderítési kapacitásának javítása a 2021–2027-es időszakban;

91. megjegyzi, hogy a Számvevőszék „Az Európai Unió kohéziós politikájának jövője: okuljunk a tapasztalatokból” című, 04/2025. sz. áttekintésében emlékeztetett a szabályozási keret bonyolultságával kapcsolatban már régóta fennálló kihívásra, valamint arra, hogy a szabályok és eljárások egyszerűsítésére irányuló erőfeszítések ellenére az uniós szabályozás bonyolultsága, valamint a nemzeti és regionális követelmények egyidejű megléte továbbra is jelentős adminisztratív terheket jelent, és hozzájárul a magas hibaarányhoz; emlékeztet azonban arra, hogy a kohéziós politika fontos szerepet játszott a gazdasági, társadalmi és területi egyenlőtlenségek csökkentésében, valamint a konvergencia és a stabilitás Unió-szerte történő előmozdításában, ezáltal bizonyítva hozzáadott értékét az uniós adófizetők számára, ami a tartós hiányosságok kezelésével tovább erősíthető; megjegyzi, hogy bár a jelentéstételi kötelezettségek csökkentése érdekében egyszerűsített költségelszámolási módszereket vezettek be, használatuk továbbra is korlátozott, különösen az ERFA esetében; emlékeztet a tagállamok irányítási és kontrollrendszereinek tartós hiányosságaira; megkérdőjelezi a Bizottság arra irányuló tervét, hogy nagyobb mértékben támaszkodjon a nemzeti rendszerekre, és hangsúlyozza, hogy orvosolni kell ezeket a hiányosságokat, mielőtt a következő többéves pénzügyi keretben bármilyen hasonló jövőbeli kiadási modellt bevezetnének; hangsúlyozza, hogy a végrehajtás megkezdése előtt egyértelmű és kötelező felügyeleti és ellenőrzési felelősségi köröket kell meghatározni mind a Bizottság, mind a tagállamok számára; úgy véli, hogy a Bizottságnak nem szabad kizárólag a tagállamok ellenőrzési rendszereire támaszkodnia, hanem a nemzeti és uniós szabályok be nem tartásának megelőzése érdekében a Számvevőszék kérésének megfelelően a megosztott irányítás

keretében előírtakhoz hasonlóan minimumkövetelményeket és ellenőrzési mechanizmusokat kell meghatározni;

92. megjegyzi, hogy a Számvevőszék 22/2025. sz., „Pénzügyi korrekciók a kohéziós politikában” című különjelentésének megállapításai szerint a Bizottság nem alkalmazza úgy a pénzügyi korrekciókat, ahogyan azt meg kellene tennie annak érdekében, hogy a kohéziós politika terén megvédje az uniós költségvetést a szabálytalan kiadásoktól, és annak ellenére, hogy a kohéziós kiadásokat évről évre jelentős számú hiba érinti, a Bizottságnak több mint egy évtizedig tartott, hogy 2025 szeptemberében elfogadja első pénzügyi korrekcióját a 2014–2020-as időszakra vonatkozóan; rámutat arra, hogy a korrekciós mechanizmust szabályozó jogi keret összetett, a súlyos hiányosságok értékelésére vonatkozó iránymutatások és kritériumok pedig nem elég egyértelműek, és azokat nem alkalmazzák következetesen, és hogy az eljárásra nem állapítottak meg jól meghatározott időkeretet;

93. aggodalommal állapítja meg, hogy a Számvevőszék hiányosságokat tárt fel a hatóságok ellenőrzési munkájának tervezésében és előkészítésében, például a mintavételi megközelítések hiányosságait és a hiányos ellenőrzőlistákat;

94. emlékeztet arra, hogy miután mentesítéssel összefüggésben 30 gazdasági szereplővel kötött szerződésekre vonatkozóan nyújtottak be kérelmet a dokumentumokhoz való hozzáférés iránt, a Bizottságnak széles körű és erőforrás-igényes azonosítást kellett végeznie belső adatrendszereinek korlátai miatt, ami ahhoz vezetett, hogy több száz olyan szervezetet azonosítottak, amelyek hasonló vagy rokon nevet viselnek; elismeri a Bizottság szolgálatai által a gyors és átlátható reagálás érdekében tett erőfeszítéseket; emlékeztet továbbá arra, hogy a következő többéves pénzügyi kerettől kezdve a Bizottságnak fel kell töltenie az Arachne adatbányászati és kockázatértékelési eszközben tárolt adatokat egy központosított átláthatósági weboldalra, és a tagállamoknak automatikus hozzáférést kell biztosítaniuk a releváns adatokhoz, amely kötelezettség 2027-től alkalmazandó, és amellyel kapcsolatban a Bizottság már megkezdte az előkészítő munkát; sürgeti a Bizottságot, hogy vezessen be interoperábilis rendszert, amely az új többéves pénzügyi keret kezdetétől lehetővé teszi a pénzeszközök európai nyomon követését;

95. megjegyzi, hogy a Számvevőszék „Pénzügyi eszközök a kohéziós politikában: Részben megvalósult a források folyamatos újrafelhasználása” című, 24/2025. sz. különjelentésében megállapította, hogy miközben a kohéziós politikában a pénzügyi eszközök alkalmazásának egyik előnye a vissza nem térítendő támogatásokkal szemben az, hogy a visszafolyó pénzeszközöket újabb végső kedvezményezettek támogatására is fel lehet használni, ami az állami források hatékonyabb felhasználását teszi lehetővé, a támogathatósági időszakok alatt a visszafolyó pénzeszközöket csak

korlátozott mértékben használják fel újra, és ennek részben olyan érthető okai vannak, mint például a beruházások hosszú távú jellege; megjegyzi, hogy a támogathatósági időszakot követően a visszafolyó pénzeszközöket általában kohéziós célokra használják fel, de korlátozásokkal; sajnálja, hogy az újrafelhasználási kötelezettségre vonatkozó jogi keret nem kellően világos és egyértelmű, továbbá hogy a Bizottság nem gyakorolt felügyeletet, így a tagállami irányító hatóságoknál egymástól eltérő gyakorlatok alakultak ki;

96. aggodalmát fejezi ki a Számvevőszék azon észrevétele miatt, hogy a 2021–2027-es időszakra vonatkozó közös rendelkezésekről szóló rendelet szerinti megosztott irányítású alapok több mint 90%-át kitevő kohéziós politikai alapok (ERFA, KA, ESZA+) végrehajtása továbbra is alacsony szintű; rámutat arra, hogy ha összevetjük végrehajtásukat (előfinanszírozás és időközi kifizetések) az előző programozási időszakkal, e három alap általános felhasználási aránya 2024 végére csak 5% volt, szemben az előző többéves pénzügyi keret azonos pontján (2017 végén) mért 14%-kal; hangsúlyozza, hogy a jelenlegi programozási időszakot rendkívül nehéz környezetben hajtották végre, amelyet egymást követő válságok, inflációs nyomás, az ellátási lánc zavarai, valamint a változó geopolitikai és gazdasági feltételek jellemeznek; elismeri ugyanakkor, hogy a 2021–2027-es programokat hét hónappal később fogadták el, mint a 2014–2020-as programozási időszak programjait, és hogy a 2014–2020-as programok előfinanszírozási arányai magasabbak voltak, és azokat a jelenlegi többéves pénzügyi kerettől eltérő időpontban számolták el; e tekintetben megjegyzi, hogy a hasonló végrehajtási szakaszban, 2017. június végén az ERFA, a Kohéziós Alap és az ESZA+ felhasználási aránya 3,49% volt, ami hasonló a 2024 végi arányhoz; aggodalommal állapítja meg, hogy mivel az alapul szolgáló kiadások[9] támogathatósági időszakának végét és a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret záróegyenleg-kifizetési határidejét egy évvel korábbra tették, mint az előző programozási időszakban, még tovább fog nőni az uniós források felhasználására irányuló nyomás;

97. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy 2024-ben a Bizottság által a 2025–2027-es időszakra vonatkozóan a visszavont kötelezettségvállalások tekintetében készített előrejelzése 8,8 milliárd EUR-val nőtt az ugyanezen időszakra vonatkozó 2023. évi 8,1 milliárd EUR összegű előrejelzéshez képest, és hogy a visszavont kötelezettségvállalások becsült növekedésének fő oka a jelenlegi többéves pénzügyi keret szerinti kohéziós programok és az EMVA voltak; megjegyzi, hogy az EMVA kötelezettségvállalásainak visszavonása akkor várható, amikor az előző többéves pénzügyi keret programjai 2026-ban lezárulnak, míg a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret kohéziós programjai esetében 2027-től kezdődően jelentős a kötelezettségvállalások visszavonásának kockázata;

---

9 Az (EU) 2021/1060 rendelet 63. cikkének (2) bekezdése.

98. emlékeztet, hogy 2024-ben hatályba lépett a kohéziós politikai és jogi keret számos módosítása, nevezetesen a STEP és a RESTORE; kiemeli ezen eszközök fontosságát az Unió versenyképességének fokozása és a természeti katasztrófák következményeinek kezelése szempontjából; megismétli azonban, hogy a kohéziós politikai keret folyamatos módosításai jogbizonytalansághoz és instabilitáshoz vezetnek, és fennáll annak a kockázata, hogy aláássák az Unión belüli egyenlőtlenségek csökkentésére irányuló hosszú távú strukturális kohéziós politikai célkitűzéseket; hangsúlyozza, hogy a kohéziós politikának stabil szabályozási keretre van szüksége ahhoz, hogy kiszámíthatóságot biztosítson a kedvezményezettek számára;

99. ismételten mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborúja továbbra is aránytalan hatást gyakorol az Unió Oroszországgal és/vagy Belarusszal határos keleti régióira; felhívja a figyelmet azokra a költségekre, amelyeket e régiók az ellenséges szomszédos országokkal közös határuk miatt viselnek, nevezetesen arra, hogy az érintett tagállamoknak a közfinanszírozást egyre inkább a biztonságra, a védelemre és a felkészültségre kell irányítaniuk, miközben a gazdasági tevékenységek, a határokon átnyúló kereskedelem és egyéb cserék zavarai miatt drámaian csökkentett forrásokkal kell szembenézniük; aggodalmát fejezi ki továbbá amiatt, hogy egyes határrégiók a jelenlegi programozási időszakban a kohéziós alapok, különösen az Oroszországgal és Belarusszal folytatott határokon átnyúló együttműködésre eredetileg elkülönített ERFA-alapok, valamint a 2025. évi kohéziós félidős felülvizsgálat keretében átcsoportosított források módosításai miatt elveszítették az uniós pénzügyi támogatást;

100. hangsúlyozza, hogy a területi kohézió megköveteli a helyi gazdasági reziliencia megerősítését, például a fenntartható turizmus, a kulturális javak védelme, a fiatalok foglalkoztatása és a szakmai készségek fejlesztése révén, többek között a zöld újjáépítés, az energiahatékonyság és a polgári védelmi szolgáltatások terén; hangsúlyozza az uniós kohéziós politika fontosságát az uniós régiók gazdasági és területi konvergenciája és fejlődése, valamint a szociális jogok európai pillére végrehajtásának támogatása szempontjából; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférést a vidéki és távoli területeken, és felhívja a Bizottságot annak értékelésére, hogy az uniós kiadások hatékonyan hozzájárulnak-e az elnéptelenedési nyomás csökkentéséhez;

101. kiemeli, hogy egyes régiók, köztük a földközi-tengeri part menti és szárazföldi területek egyre inkább ki vannak téve az éghajlattal kapcsolatos kockázatoknak, például a viharoknak, az árvizeknek, a part menti eróziónak és az aszály okozta stressznek; hangsúlyozza, hogy a megelőzési és alkalmazkodási intézkedések költséghatékonyabbak, mint a katasztrófákat követő újjáépítés; hangsúlyozza, hogy a gyors és mérhető rezilienciaeredmények biztosítása, a területi reziliencia fokozása és az uniós kiadások

hatékonyságának megőrzése érdekében előre kell ütemezni a kockázatmegelőzésbe, a hidraulikus biztonságba, a lejtők stabilitásába, a természetalapú megoldásokba és az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens infrastruktúrába – többek között a fenntartható kikötőkbe, az intermodális logisztikába, a vasúti összeköttetésbe és a reziliens vízrendszerekbe, a szivárgáscsökkentésbe, a reziliens öntözésbe és az intelligens vízgazdálkodásba – történő beruházásokat;

102. hangsúlyozza a Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálata (IAS) által a megosztott irányítás keretében végrehajtott alapokra vonatkozó bizonyosságnyújtási folyamatokról 2024-ben végzett ellenőrzése során megfogalmazott ajánlást, amely szerint aktualizálni kell a DG REGIO, a DG EMPL és a Tengerügyi és Halászati Főigazgatóság (DG MARE) egységes ellenőrzési stratégiáját, mivel egyes elemek nem voltak kellően egyértelműek, vagy azokat a programozási időszak e szakaszában nem dolgozták ki kellőképpen; tudomásul veszi továbbá a Belső Ellenőrzési Szolgálat azon ajánlását, hogy a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóságnak, amely megosztott és közvetett irányítás keretében az EU Szolidaritási Alapját is végrehajtja, tovább kell javítania annak kialakítását és hatékony irányítását;

103. megjegyzi, hogy az Unió pénzügyi érdekeit sértő és a tagállam által nem korrigált csalás, korrupció és összeférhetetlenség esetén a csökkentésre és visszafizettetésre vonatkozó keretének[10] létrehozását követően a Bizottság 2025. május 8-án végrehajtotta az első ilyen csökkentést, amikor az OLAF ajánlását követően elfogadta első végrehajtási határozatát, amely 1225 millió EUR-val csökkentette a Szlovákiának nyújtott támogatást egy nem korrigált szabálytalansággal kapcsolatban; megjegyzi azonban, hogy a Számvevőszék a 26/2025. sz. különjelentésében megállapította, hogy a Bizottságnak nincs mechanizmusa annak nyomon követésére, hogy a büntetőeljárást követően a nemzeti bíróságok által visszaszerzett összegeket ténylegesen teljes mértékben visszafizetik-e az uniós költségvetésbe;

104. súlyos aggodalmát fejezi ki a 2025. évi jogállamisági jelentésben foglalt, a magyarországi jogállamisági helyzettel, különösen az igazságszolgáltatás és a médiaágazat terén tapasztalható tartós és rendszerszintű kihívásokkal kapcsolatos megállapítások miatt; aggodalommal állapítja meg, hogy az alsóbb szintű bíróságok ügyelosztásának átláthatósága nem javult, és hogy az igazságszolgáltatáson belül továbbra is indokolatlan nyomás nehezedik egyes bírákra, különösen az igazságszolgáltatás függetlenségével kapcsolatos kiemelt fontosságú kérdésekről folytatott belső viták tekintetében; ugyanebben a szellemben aggodalommal állapítja meg, hogy a 2024–2025-ös időszakra szóló nemzeti korrupcióellenes stratégia végrehajtása késedelemben van, mivel csökkent a korrupciós bűncselekmények miatt hozott ítéletek

---

10 C/2024/4618, IV. melléklet.

száma, nem történt előrelépés a magas szinten elkövetett korrupció terén elért kézzelfogható eredményekben, és a magyar Integritás Hatóság folyamatosan beszámol a felügyeleti feladatainak hatékony ellátása előtt álló akadályokról;

105. ismételten komoly aggodalmának ad hangot a Bizottság 2023. december 13-i határozata miatt, amely arra a következtetésre jutott, hogy a magyar kormány teljesítette a Chartának az igazságszolgáltatás függetlenségével kapcsolatos követelményeit, és megszüntette a kapcsolódó programokra szánt források folyósításának felfüggesztését, aminek következtében Magyarország mintegy 10,2 milliárd EUR-ra válik jogosulttá a közös rendelkezésekről szóló rendelet hatálya alá tartozó különböző alapokból; emlékeztet arra, hogy 2024. március 25-én az Európai Parlament keresetet nyújtott be a Bírósághoz a bizottsági határozat jogszerűségének felülvizsgálata, valamint a jogállamisági mechanizmus végrehajtásához szükséges jogbiztonság megteremtése érdekében; megjegyzi, hogy bár az EUB ítélete még mindig függőben van, a főtanácsnok 2026. február 12-én azt javasolta, hogy a Bíróság semmisítse meg a pénzeszközök Magyarországnak történő folyósítása felfüggesztésének megszüntetéséről szóló bizottsági határozatot;

106. megjegyzi, hogy a közös rendelkezésekről szóló rendelet alapján kiutalt 19,8 milliárd EUR-ból, amelyet eredetileg az alapvető jogokkal kapcsolatos aggályok miatt zároltak, 2026 januárjában csak 7,6 milliárd EUR maradt zárolva a magyar kormány számára; megjegyzi továbbá, hogy a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelet alapján a jogállamisággal és a korrupcióval kapcsolatos aggályok miatt eredetileg zárolt 6,4 milliárd EUR-ból 2024 végén 1 milliárd EUR-t, 2025 végén pedig 1,1 milliárd EUR-t vontak vissza; mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy miközben a jogállamiság tovább romlik, a korrupció pedig – a megszilárdult oligarchikus hálózatok révén – virágzik Magyarországon, a jogállamisággal és a korrupcióval kapcsolatos aggályok miatt befagyasztva maradt uniós források összege csökken, és következésképpen a Bizottság által a reformok végrehajtása érdekében a magyar kormányra gyakorolt nyomás folyamatosan enyhül;

107. tudomásul veszi a magyar kormány 2025. március 28–29-i kérését, hogy két kohéziós programból 545 millió EUR-t csoportosítsanak át a Stratégiai Technológiák Európai Platformjának (STEP) új prioritásaira, és ebből 395 millió EUR az Alapjogi Charta szerinti horizontális feljogosító feltétel teljesítésének elmulasztása miatt befagyasztott pénzeszközökbőllegyen átcsoportosítva; mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság 2025. szeptember 25-én jóváhagyta a módosításokat, amelyek – annak ellenére, hogy a Charta követelményeinek való meg nem felelés miatt ismét blokkolták az új STEP-prioritások visszatérítéseit – mégis 317,3 millió EUR előfinanszírozáshoz hozzáférést biztosítottak a magyar kormány

számára; megismétli, hogy a befagyasztott előirányzatok más programokhoz vagy célkitűzésekhez történő átcsoportosítása vagy átszervezése azt jelezné az uniós értékeknek és az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére vonatkozó szabályokat be nem tartó kormányok számára, hogy a veszteségek máshol kiegyenlíthetők; emlékeztet azon álláspontjára, hogy a feltételrendszerről szóló rendelettel összhangban vagy a horizontális feljogosító feltételek nem teljesítése miatt felfüggesztett források nem lehetnek programmódosításokra vagy átcsoportosításokra használhatók; felhívja ezért a Bizottságot, hogy gyakorolja kezdeményezési jogát, és javasoljon intézkedéseket az uniós jogszabályi keret azon meglévő joghézagainak megszüntetésére, amelyek lehetővé tennék a jogállamisággal vagy az Alapjogi Chartával kapcsolatos egyéb kötelezettségeik megsértése miatt felfüggesztett pénzeszközök átutalását a kormányok számára, és biztosítsa, hogy minden jövőbeli finanszírozási eszköz esetében bizonyítást nyerjen a kijátszás;

108. megjegyzi, hogy a MOL Nyrt., egy tőzsdén jegyzett magyar petrolkémiai konglomerátum tényleges ellenőrzése a magyar kormánnyal kapcsolatban álló három úgynevezett közérdekű vagyonkezelő alapítványon keresztül történik, amelyek mindegyike 10%-os részesedéssel rendelkezik; emlékeztet arra, hogy a 2022. december 15-i (EU) 2022/2506 tanácsi végrehajtási határozat megtiltja a Bizottság számára, hogy közvetlen vagy közvetett irányítás keretében új jogi kötelezettségvállalásokat tegyen a magyar közérdekű vagyonkezelő alapítványokkal és az általuk fenntartott szervezetekkel az uniós költségvetés végrehajtása során; aggodalommal állapítja meg, hogy úgy tűnik, hogy az említett határozat elfogadását követően legalább egy finanszírozási megállapodás jött létre a Bizottság és a MOL között; tudomásul veszi a Bizottság válaszát, amely szerint vizsgálja az ügyet, és elvárja, hogy a Bizottság haladéktalanul egyértelmű magyarázatot adjon a mentesítésért felelős hatóságnak arra vonatkozóan, hogy egy ilyen kötelezettségvállalást hogyan lehetett aláírni;

109. megjegyzi, hogy a magyar kormány a SAFE eszköz keretében a harmadik legnagyobb, 16,2 milliárd EUR összegű allokációban fog részesülni, amelynek célja a jelentős védelmi ipari beruházások támogatása; emlékeztet arra, hogy a Bizottság hatáskörrel rendelkezik arra, hogy megtagadja a SAFE keretében a nemzeti védelmi beruházási tervek jóváhagyását, amennyiben aggályok merülnek fel az Unió pénzügyi érdekeinek védelmével kapcsolatban; megjegyzi, hogy a magyar kormány a közelmúltban eladta az állami védelmi ipari holdingjában meglévő 75%+1 többségi ellenőrző részesedést a 4iG vállalatnak, amelyet széles körben a kormányközeli vállalatnak tekintenek; határozottan figyelmeztet arra, hogy a jogállamiság folyamatos romlása, a tartós korrupciós kockázatok és a felügyelet fent ismertetett rendszerszintű hiányosságai fényében az Unió pénzügyi érdekei nem tekinthetők megfelelően védettnek, ha anélkül folyósítanak SAFE-finanszírozást a magyar kormánynak,

hogy legalább is szigorú feltételeket határoznának meg, amelyeket a források folyósítása előtt teljesíteni kell;

110. aggodalommal mutat rá arra, hogy a 2024. évi jogállamisági jelentés óta Szlovákia számos módosítást fogadott el a büntető törvénykönyvre vonatkozóan, amelyeket 2024 második felében fogadtak el, beleértve a szakosodott korrupcióellenes szervezetek, a Nemzeti Bűnüldözési Ügynökség és a Különleges Ügyészség bezárását, ami késedelmeket eredményezett a más szervekhez továbbított nyomozásokban, és jelentősen csökkentette a korrupciós ügyek számát; aggodalommal jegyzi meg Szlovákia kormányának azon tervét, hogy a visszaélést bejelentő személyek védelmét ellátó jelenlegi hivatalt egy olyan intézménnyel váltja fel, amelynek elnökét közvetlenül a parlament elnöke nevezné ki, ami azzal a veszéllyel jár, hogy átpolitizálja a hivatalt, munkáját a kormány prioritásaihoz igazítja, leépíti a visszaélést bejelentő személyek védelmét, és aláaknázza az uniós források kormány általi kezelésének ellenőrzését; hangsúlyozza, hogy ezek a fejlemények fokozott és jelentős kockázatot jelentenek a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásra nézve az uniós költségvetésben; hangsúlyozza, hogy a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelet nem korlátozódik a végső megoldásként alkalmazott intézkedésekre, hanem lehetővé teszi a részleges felfüggesztéssel járó korai fellépést is, amennyiben a jogállamiság olyan megsértését állapítják meg, amely komoly kockázatot jelent a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásra nézve az uniós költségvetésben; teljes mértékben támogatja a Bizottság határozatát, és felhívja a Bizottságot, hogy kezdje meg a feltételességi mechanizmus első lépését, és indítson kötelezettségszegési eljárást ebben az ügyben;

111. ezzel összefüggésben megjegyzi, hogy a Költségvetési Ellenőrző Bizottság 2025. május 26–28-i pozsonyi látogatását követően Szlovákia miniszterelnökének és a Nemzeti Tanács tagjainak megalapozatlan nyilvános nyilatkozatai miatt a küldöttség vezetőjét megfenyegették, ami rendőrségi védelemre volt szükség; úgy véli, hogy az ilyen incidensek még inkább szemléltetik a romló jogállamisági környezetet és az Unió pénzügyi érdekeire jelentett kockázatokat;

112. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a civil társadalom elemzése szerint a jogállamisági jelentésben foglalt ajánlások túlnyomó többsége megismétli a korábbi ajánlásokat; úgy véli, hogy ez aggályokat vet fel azzal kapcsolatban, hogy a tagállamok kellően komolyan veszik-e az ajánlásokat, és hogy a Bizottság megfelelő nyomást gyakorol-e azok hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében; hangsúlyozza, hogy a jogállamisági jelentésben felsorolt számos hiányosság közvetlen hatással van a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásra az uniós költségvetésben, és ezért a költségvetési ellenőrzés szempontjából elengedhetetlennek tartja, hogy a gyakorlat kézzelfogható és mérhető eredményeket hozzon; felkéri ezért a Bizottságot, hogy az éves jogállamisági jelentéseiben foglalt országspecifikus ajánlásokat

fordítsa le konkrét mérföldkövekre, amelyeket a tagállamoknak szisztematikusan teljesíteniük kell, és aktiválja a feltételrendszerről szóló rendeletet, amennyiben a jogállamiságnak a jelentés pillérei keretében azonosított szisztematikus megsértése kellően közvetlen kapcsolatban áll az uniós költségvetés védelmével;

113. tudomásul veszi a Bizottság válaszát, amely szerint a Főtitkárság koordinálja a feltételrendszerről szóló rendelet, a jogállamisági jelentés, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és a közös rendelkezésekről szóló rendelet három különböző eszközének alkalmazását az összes program, eszköz és tagállam közötti összhang biztosítása érdekében, és hogy az egyes eszközökön belül van egy végrehajtással megbízott vezető szolgálat, és a kapcsolódó illetékes szolgálatok szintén hozzájárulnak ehhez a munkához; megjegyzi továbbá, hogy a Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság (DG JUST) és a Főtitkárság közösen vezeti a jogállamisági jelentéssel kapcsolatos munkát, a DG EMPL vezeti a Chartára vonatkozó horizontális feljogosító feltétellel kapcsolatos munkát, az SG REFORM a Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatósággal (DG ECFIN) együtt vezeti a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel kapcsolatos munkát, a Költségvetési Főigazgatóság pedig a feltételrendszerről szóló rendelettel kapcsolatos munkát; felkéri a Bizottságot, hogy még jobban pontosítsa mindegyik döntéshozó szerepét ezekben az eljárásokban; hangsúlyozza, hogy bár papíron létezik szilárd keret, az eljárások gyakorlati alkalmazását tovább lehetne javítani; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy korábban a Bizottság mindössze a lehető legkevesebb információt adta meg, kulcsfontosságú részletek nélkül, és még a Parlament kérésére sem osztotta meg a teljes dokumentációt; hangsúlyozza, hogy az időben történő, átfogó és proaktív információmegosztás elengedhetetlen ahhoz, hogy hatékonyan gyakorolhassa költségvetési és felügyeleti feladatait, és hogy fenntarthassuk a polgárok által az uniós intézményekbe vetett bizalmat és az Unió egészének hitelességét;

114. sajnálja, hogy a Bizottságnak több mint két évre volt szüksége ahhoz, hogy kötelezettségszegési eljárást indítson Málta ellen az online szerencsejátékokra vonatkozó uniós jog alkalmazásának elmulasztása miatt; súlyos aggodalommal állapítja meg, hogy a más tagállamokban elfogadott érvényes ítéletek végrehajtását megakadályozó máltai jogszabályok következtében mintegy 100 000 kártalanításra jogosult uniós polgár nem részesülhetett jogorvoslatban; megjegyzi továbbá, hogy számos Máltán engedélyezett szerencsejáték-társaság megkezdte vagyonának más szervezetekre történő átruházását, ami még a vitatott jogszabályok visszavonása esetén is több ezer bírósági ítéletet hatékony végrehajtását veszélyezteti; ezzel összefüggésben mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság késlekedik a kötelezettségszegési eljárások megindításával;

115. emlékeztet az egészségügy digitalizálásáról szóló számvevőszéki különjelentés megállapításaira, amelyekben a Számvevőszék arra a

következtetésre jutott, hogy a tagállamoknak nyújtott uniós támogatás összességében eredményes volt az egészségügyi rendszerek digitális átalakításának előmozdításában; megjegyzi azonban, hogy a tagállamok nehézségekbe ütköztek az e célra elkülönített uniós források felhasználása során, és sajnálja, hogy bár a Bizottság nyomon követi a tagállamok által az egészségügy digitalizációja terén elért eredményeket, még nem áll rendelkezésére átfogó áttekintés arról, hogy miként használják fel az uniós forrásokat e tevékenységek támogatására; felhívja a Bizottságot, hogy teljes mértékben hajtsa végre a Számvevőszék ajánlásait, különösen azáltal, hogy javítja a tagállamoknak nyújtott iránymutatást, megerősíti a digitális egészségügyre felhasznált uniós források nyomon követését és teljesítményalapú felügyeletét, valamint biztosítja, hogy a digitális egészségügyi beruházások fenntartsák a legmagasabb szintű adatvédelmi, kiberbiztonsági és interoperabilitási normákat;

116. elismeri, hogy „az EU az egészségért” program az uniós garanciával való ötvözés révén járult hozzá az InvestEU programhoz, ezáltal további beruházásokat mozgósítva; megjegyzi különösen, hogy a program az InvestEU kiegészítése révén 110 millió euróval járul hozzá az EBB egészségügyi ellenintézkedésekhez kapcsolódó innovatív élettudományi projektekbe való beruházásainak támogatásához; hangsúlyozza az átláthatóság, a nemzeti és uniós finanszírozási eszközökkel való hatékony koordináció és a széles körű hozzáférés biztosításának fontosságát a tagállamok számára annak érdekében, hogy ezek a beruházások erős európai hozzáadott értéket teremtsenek, és megerősítsék az Unió egészségügyi rendszereinek rezilienciáját; emlékeztet az orvosi innovációba és technológiákba való európai szintű beruházás fontosságára, valamint a kutatóintézetek, az egészségügyi magánvállalkozások és a hatóságok közötti együttműködés megerősítésének fontosságára a közérdek jobb szolgálata érdekében;

117. sajnálatát fejezi ki a Bizottság azon döntése miatt, hogy megszünteti az egészségügyi ágazatot támogató működési támogatásokat, amelyek 2024-ben „az EU az egészségért” program költségvetésének valamivel több mint 1%-át tették ki; megállapítja, hogy ezek a változások befolyásolták az európai közegészségügyi célkitűzésekhez való folyamatos hozzájárulást; hangsúlyozza a kiszámítható és stabil támogatási mechanizmusok fontosságát az egészségügyben tevékenykedő érdekelt felek és civil társadalmi szervezetek számára; azt javasolja, hogy a jövőbeli finanszírozás továbbra is az európai hozzáadott érték, az átláthatóság, a politikai semlegesség és a mérhető hatás egyértelmű kritériumain alapuljon annak biztosítása érdekében, hogy a forrásokat oda irányítsák, ahol azok a legnagyobb előnyökkel járnak a betegek és az egészségügyi rendszerek számára; kiemeli az érdekelt felek és a civil társadalmi szereplők szerepét az uniós egészségpolitikai célkitűzésekhez és azok végrehajtásához való hozzájárulásban;

118. megjegyzi, hogy a Bizottság 2024-ben 8 millió EUR-t, 2025-ben pedig 20,9 millió EUR-t különített el uniós ügyekkel kapcsolatos tartalmak hírmédia-szervezetek konzorciumai általi előállítására irányuló pályázati felhívásokra, és hogy jelenleg három médiakonzorcium részesül uniós finanszírozásban; emlékeztet arra, hogy a szabad, független és pluralista sajtó a demokratikus elszámoltathatóság sarokköve; úgy véli, hogy a médiának nyújtott uniós támogatás Unió-szerte hozzájárulhat a médiapluralizmus és a tájékozott nyilvános vita megerősítéséhez, feltéve, hogy szigorú biztosítékok garantálják a teljes szerkesztői függetlenséget és átláthatóságot; hangsúlyozza az átláthatóság fontosságát a médiaszervezeteknek nyújtott valamennyi pénzügyi támogatás, többek között a vissza nem térítendő támogatások, a szerződések és a közvetett finanszírozás tekintetében, valamint azt, hogy az ilyen információknak könnyen hozzáférhetőnek és egyértelmű módon prezentáltnak kell lenniük;

119. sajnálja, hogy a Bizottság a jogszabályban meghatározott határidő előtt nem végezte el az Erasmus+, az Európai Szolidaritási Testület és a Kreatív Európa kiemelt programok időközi értékelését; hangsúlyozza, hogy az értékeléseknek mind a jelenlegi, mind a jövőbeli programozási időszakra vonatkozóan információkkal kell szolgálniuk a döntéshozatalhoz;

Ajánlások

120. felszólítja a Bizottságot, hogy tegyen eleget a Számvevőszék éves jelentésében foglalt ajánlásoknak annak biztosítása érdekében, hogy:

    i. az ellenőrző hatóságok megerősítsék ellenőrzési és felderítési kapacitásukat, ellenőrizve, hogy megfelelően megtervezik-e a mintavételt, megbizonyosodnak arról, hogy a támogathatósági kritériumoknak való megfelelés bizonyított, és megfelelő dokumentációt vezetnek az ellenőrzési nyomvonal alátámasztására;

    ii. amikor rendszerszintű hiányosságok mutatkoznak az operatív programokban, és ebből következően átalánykorrekciók alkalmazására kerül sor, a tagállami hatóságok ne használják fel arra az átalánykorrekciós mechanizmust, hogy kibújnak a kiadások támogathatóságának a Bizottság felé történő bejelentés előtti ellenőrzésére vonatkozó felelősségük alól, hanem szükség esetén hajtsanak végre egyedi visszafizettetéseket;

121. kéri továbbá a Bizottságot, hogy:

    i. továbbra is foglalkozzon azzal a rendszerszintű problémával, hogy tagállami szinten nem derítik fel a kohéziós politikai kiadásokkal kapcsolatos hibákat a tagállami és bizottsági szintű felderítési kapacitás növelését célzó cselekvési terv hatékony végrehajtásával;

ii. erősítse tovább az iránymutatást, a koordinációt és a nyomon követést a nagyobb jogbiztonság és a bevételek tagállamok közötti hatékonyabb újrafelhasználásának biztosítása érdekében;

iii. szorosan működjön együtt a tagállamokkal, különösen a strukturális vagy kapacitásbeli korlátokkal küzdő tagállamokkal annak érdekében, hogy technikai segítségnyújtást, adminisztratív egyszerűsítést és elegendő rugalmasságot biztosítson a végrehajtás során a kohéziós alapok teljes körű és hatékony felhasználásának garantálása érdekében;

iv. dolgozzon ki módszertant az Európai Ügyészség és az OLAF vizsgálatai általános pénzügyi hatásának mérésére, beleértve a büntetőeljárásokban hozott nemzeti bírósági határozatokat követően visszafizettetett összegeket is, valamint hogy a Számvevőszék ajánlásának megfelelően rendszeres szerezzen információkat a tagállamoktól a vagyonvisszaszerzésről és az uniós költségvetésbe visszajuttatott részről;

v. kapcsolja össze a jogállamisági jelentés ajánlásait azzal, hogy az érintett tagállam konkrét intézkedéseket hajt végre annak érdekében, hogy erősebb hatást fejtsen ki, és hozzájáruljon az Unió pénzügyi érdekeinek védelméhez, és e tekintetben hivatkozik a Bizottság 2024. évi jogállamisági jelentéséről szóló, 2025. június 18-i parlamenti állásfoglalásban megfogalmazott ajánlásokra;

vi. fokozza a horizontális és tematikus előfeltételek nyomon követését valamennyi tagállamban az uniós költségvetés védelmét fenyegető potenciális veszélyek azonosítása érdekében, továbbá növelje az átláthatóságot és biztosítsa az érdekelt felek fokozott részvételét ezen eszköz alkalmazása során;

vii. szorosan hangolja össze a jogállamisági jelentést az uniós költségvetés védelmét szolgáló feltételrendszerről szóló rendelettel, és részletesebben számoljon be a jogállamiság elveinek megsértéséről, amely inputként felhasználható a feltételrendszerről szóló rendelet aktiválásához;

viii. gyakorolja kezdeményezési jogát, és javasoljon intézkedéseket az uniós jogszabályi keret azon meglévő joghézagainak megszüntetésére, amelyek lehetővé tehetik a kormányok számára a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelettel összhangban vagy a horizontális feljogosító feltételek nem teljesítése miatt felfüggesztett pénzeszközök átutalását, és biztosítsa, hogy minden jövőbeli finanszírozási eszköz megfelelő biztosítékokat tartalmazzon a kijátszással szemben;

ix. sürgősen értékelje újra és kezelje a jogállamiság romlását és az uniós költségvetést érintő kockázatokat Magyarországon, és

tegyen meg minden szükséges intézkedést a feltételrendszerről szóló rendelettel és más rendelkezésre álló eszközökkel összhangban, beleértve az uniós források teljes felfüggesztését is;

x. végezze el a kohéziós politika módosításainak a keleti határrégiókra gyakorolt pénzügyi hatásának utólagos értékelését, különös tekintettel az Oroszországgal és Belarusszal folytatott határokon átnyúló együttműködésre eredetileg elkülönített ERFA-forrásokra, lefedve azt, hogy az eredetileg az Oroszországgal és/vagy Belarusszal közös határral rendelkező régióknak szánt uniós források végső soron milyen mértékben maradtak ezekben a régiókban, illetve milyen mértékben irányították azokat át más területekre, ossza meg értékelését a mentesítésért felelős hatósággal, és sürgősen javasoljon célzott pénzügyi támogatást e régiók számára Oroszország agresszív háborúja aránytalan hatásának ellensúlyozása érdekében, beleértve a jelenlegi programozási időszakban a módosítások következtében elszenvedett veszteségek orvoslását is;

xi. vizsgálja felül az egységes ellenőrzési megközelítést mindaddig, amíg a tagállamok irányító és ellenőrző hatóságainál feltárt hiányosságokat nem kezelik;

xii. biztosítsa, hogy „az EU az egészségért” program keretében működési támogatásokat nyújtsanak;

Természeti erőforrások és környezet

122. megjegyzi, hogy a többéves pénzügyi keret 3. fejezete (Természeti erőforrások) alá tartozó programok költségvetése 64,4 milliárd EUR-t (az uniós költségvetés 33,7%-a) tett ki, és a következőképpen oszlott meg: e kiadások 59,2%-át az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) kapta – közvetlen kifizetések (38,1 milliárd EUR) –, majd ezt követte az EMVA (15,5 milliárd EUR, 24,0%), az Igazságos Átmenet Alap (6,2 milliárd EUR, 9,5%), az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) – piachoz kapcsolódó kiadások (2,7 milliárd EUR, 4,1%) –, tengerügyek és halászat (1,3 milliárd EUR, 2,0%), környezet és éghajlat (LIFE) (600 millió EUR, 0,9%) és az egyéb területek (200 millió EUR, 0,3%);

123. hangsúlyozza, hogy 2024-ben a közös agrárpolitika (KAP) tette ki a természeti erőforrásokra és környezetre fordított uniós kiadások legnagyobb részét (87,3%); emlékeztet arra, hogy 2024 volt a 2023–2027-es KAP második éve, amely a tagállamokkal a stratégiai tervekben elfogadott, teljesítményalapú elemeket tartalmazó új teljesítési modellt vezetett be a kifizetések alapjaként;

124. megjegyzi, hogy 2024 végén a 2023–2027-es EMVA-ból származó kifizetések 6,3 milliárd EUR-t tettek ki (2023-ban 700 millió EUR), ami 9,5%-os felhasználási arányt jelent (szemben a 2023. évi 1%-kal); hangsúlyozza, hogy a késedelmes kifizetések aláássák a

mezőgazdasági termelők jövedelmének stabilitását; említést tesz az Igazságos Átmenet Alap 32%-os felhasználási arányáról; aggodalommal említi meg az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alap (ETHAA) alacsony felhasználási arányát, amely 2024 végére csak 3%-ot ért el;

125. megjegyzi, hogy a Számvevőszék egy 228 tranzakcióból álló mintát vizsgált meg, amely a többéves pénzügyi keret e fejezetéhez tartozó kiadások teljes körére kiterjed 19 tagállamban és az Egyesült Királyságban; aggodalommal állapítja meg, hogy a Számvevőszék becslése szerint e fejezet hibaszintje 2,6% (2023-ban 2,2%); megjegyzi továbbá, hogy a Számvevőszék nyolc számszerűsíthető hibát (azaz az uniós költségvetésre közvetlen pénzügyi hatást gyakorló hibákat) talált a vidékfejlesztés terén, nyolcat az agrár-ökológiai programokkal kapcsolatos tranzakciókban, abban az új beavatkozástípusban, amely a 2023–2027-es KAP keretében az éghajlat-politikai és környezetvédelmi célokhoz és az állatjóléthez hozzájáruló mezőgazdasági gyakorlatok támogatása érdekében vezettek be, három hibát talált az agrár-ökológiai programokon kívüli közvetlen kifizetésekben, kettőt a piaci intézkedésekben, egyet pedig az ETHAA keretében végrehajtott megosztott irányítású tranzakciókban; megállapítja, hogy a Számvevőszék 19 egyéb megfelelési problémát is feltárt, amelyek nem gyakorolnak pénzügyi hatást az uniós költségvetésre;

126. megjegyzi, hogy a Számvevőszék kategorizálta a hibákat: az adminisztratív hibák a hibák 44%-át tették ki, a támogathatósági problémák 28%-ot, az agrár-környezetvédelmi, éghajlat-politikai vagy az agrár-ökológiai kötelezettségvállalások be nem tartása 16%-ot, a területekre vagy állatokra vonatkozó, pontatlan információszolgáltatás pedig 12%-ot;

127. aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a Számvevőszék 13 számszerűsíthető hiba esetében úgy ítélte meg, hogy a tagállami hatóságok elegendő információval rendelkeztek ahhoz, hogy a kiadások jóváhagyása előtt megakadályozzák vagy feltárják és kijavítsák a hibákat, és hogy amennyiben a tagállami hatóságok és a Bizottság megfelelően felhasználták volna a rendelkezésükre álló összes információt, e fejezet becsült hibaaránya 2,2 százalékponttal alacsonyabb lett volna;

128. felhívja a figyelmet arra, hogy a nem támogatható kiadások szintjének csökkentése érdekében egyszerűsíteni kell, tovább kell fejleszteni és elő kell mozdítani a digitális eszközöket, és szigorúbb ellenőrzésekre van szükség; hangsúlyozza a mezőgazdasági termelőkre nehezedő adminisztratív terhek csökkentésének fontosságát a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás megerősítése érdekében;

129. megnyugtatónak tartja a Számvevőszék azon következtetését, hogy a KAP keretében teljesített közvetlen kifizetések – az agrár-ökológiai

programok kivételével – 2024-ben mentesek maradtak a lényeges hibáktól; tudomásul veszi a Bizottság értékelését, amely szerint ez megerősíti az integrált igazgatási és kontrollrendszer (IIER) fontos szerepét a hibák kockázatának megelőzésében és csökkentésében, mivel a közvetlen kifizetéseket az egyes tagállamok az IIER-en keresztül kezelik, amely összekapcsolja a mezőgazdasági üzemek, a támogatási kérelmek, az állatnyilvántartások és a mezőgazdasági területek adatbázisait;

130. emlékeztet arra, hogy a 2023–2027-es KAP teljesítményalapú modellje keretében a tagállamok az Unió általános keretével összhangban határozzák meg a végső kedvezményezettek által betartandó szabályokat, míg a Bizottság a teljesítményeredményekre és a tagállamok által e feltételek tiszteletben tartásának biztosítása érdekében bevezetett rendszerek működésére összpontosít, nem pedig az egyes ügyletekre; emlékeztet továbbá arra, hogy ennek megfelelően a 2023–2027-es KAP esetében a tagállamoknak a szakpolitikai teljesítményhez kapcsolódó kimeneti és eredménymutatókról kell beszámolniuk a Bizottságnak, nem pedig az ellenőrzési statisztikákról; tudomásul veszi a Számvevőszék 07/2024. sz., „A szabálytalan uniós kiadások visszafizettetésére szolgáló bizottsági rendszerek” című különjelentésében foglalt azon észrevételét, melyek szerint a mezőgazdasági kiadások visszafizettetése viszonylag sikeres volt, ami részben az úgynevezett 50–50 szabálynak tudható be, amely arra ösztönözte a tagállamokat, hogy fizettessék vissza a pénzeszközöket; megjegyzi, hogy ezt a szabályt nem tartották meg a 2023–2027-es KAP-ban, továbbá tudomásul veszi a Számvevőszék arra vonatkozó figyelmeztetését, hogy ez a mezőgazdasági kiadások visszafizettetési arányának romlásához vezethet;

131. tudomásul veszi a Bizottság Számvevőszéknek adott válaszait, amelyek szerint a Bizottság úgy véli, hogy a tanúsító szervek ellenőrzési munkája továbbra is kiemelt fontosságú bizonyossági elem a stratégiai tervek szerinti KAP-kiadások tekintetében; megjegyzi továbbá, hogy a 2023–2027-es KAP esetében a tagállamoknak be kell számolniuk a Bizottságnak bizonyossági csomagjaikról, beleértve az új éves teljesítményjelentéseket, valamint a tanúsító szerv véleményét és kísérő jelentéseit, amelyeket a Bizottság ezt követően saját ellenőrzési megállapításainak és a Számvevőszék megállapításainak eredményeivel együtt felhasznál a KAP-kiadásokra vonatkozó bizonyosság megállapításához; hangsúlyozza, hogy a Bizottság nem számít ki hibaarányt vagy kifizetéskori kockázatot a KAP stratégiai tervek szerinti kiadásokra vonatkozóan; tudomásul veszi a Bizottság magyarázatát, amely szerint mivel 2024-ben a többéves pénzügyi keret 3. fejezete kiadásainak 74,8%-a a KAP stratégiai tervek szerinti teljesítményalapú kiadásoknak felelt meg, e fejezet és következésképpen az uniós költségvetés egésze tekintetében nem lehetett kifizetéskori kockázatot meghatározni;

132. megjegyzi, hogy 2024-ben a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság (DG AGRI) a 2023–2027-es KAP-kiadások 82%-át alacsony kockázatúnak, 11%-át közepes kockázatúnak, a fennmaradó 7%-ot pedig magas kockázatúnak értékelte; tudomásul veszi a Számvevőszék pontosítását, amely szerint az alacsony kockázatú kiadások olyan beavatkozásoknak felelnek meg, amelyeket nem érintenek irányítási rendszereik esetleges súlyos hiányosságai, és hogy az alacsony kockázatú kiadások többsége közvetlen kifizetésekhez és az integrált igazgatási és kontrollrendszer hatálya alá tartozó egyéb támogatásokhoz kapcsolódik; megjegyzi továbbá, hogy a 2024. évi éves tevékenységi jelentésében a DG AGRI összevonta a teljesítményalapú és megfelelésalapú kifizetések eredményét, és arra a következtetésre jutott, hogy 2024-ben a KAP-kiadások 77%-a alacsony kockázatú volt (szemben a 2023. évi KAP-kiadások 69%-ával és a 2022. évi 72%-kal), 10%-a közepes kockázatú, 13%-a pedig magas kockázatú;

133. aggodalommal veszi tudomásul a DG AGRI 2024. évi éves tevékenységi jelentésében megfogalmazott fenntartásokat, nevezetesen kilenc tagállam esetében tíz fenntartást a KAP stratégiai tervek szerinti IACS-kiadásokkal kapcsolatban az irányítási rendszerek működésében feltárt lehetséges súlyos hiányosságok miatt, hat fenntartást öt tagállam esetében a KAP stratégiai tervek szerinti nem IACS-kiadásokkal kapcsolatban az irányítási rendszerek működésében feltárt lehetséges súlyos hiányosságok miatt, hat fenntartást négy tagállam esetében a piaci intézkedésekkel kapcsolatban az alapul szolgáló ügyletek jogszerűségében és szabályszerűségében feltárt hiányosságok jelentős mértékű előfordulása miatt, ahol a kockázatnak kitett összeg 14,92 millió EUR-ra becsülhető, egy fenntartást egy tagállam esetében a kifejezetten a távoli fekvéssel és szigetjelleggel összefüggő támogatási program (POSEI) közvetlen kifizetéseivel kapcsolatban az alapul szolgáló ügyletek jogszerűségében és szabályszerűségében feltárt hiányosságok jelentős mértékű előfordulása miatt, ahol a kockázatnak kitett összeg 28,83 millió EUR-ra becsülhető, 12 fenntartást tíz tagállam esetében a vidékfejlesztéssel kapcsolatban az alapul szolgáló ügyletek jogszerűségében és szabályszerűségében feltárt hiányosságok jelentős előfordulása miatt, ahol a kockázatnak kitett összeg pedig 209,80 millió EUR-ra becsülhető;

134. üdvözli, hogy 2024. évi ellenőrzésének részeként a Számvevőszék információkat gyűjtött és elemzett a 2023–2027-es KAP-ra vonatkozó éves teljesítményjelentések bevezetéséről is; megnyugtatónak tartja a Számvevőszék azon általános következtetését, hogy ezt az éves teljesítményjelentést nagyrészt a terveknek megfelelően vezették be, és hogy nem tárt fel problémákat a bejelentett adatokkal kapcsolatban; megnyugtatónak tartja a Számvevőszék azon megállapítását, hogy az általa vizsgált kilenc kifizető ügynökség esetében az éves teljesítményjelentések elkészítéséhez a teljesített kifizetések és az informatikai rendszereikben rögzített kimeneti adatok között megfelelés állapítható meg;

135. tudomásul veszi a Számvevőszék által a 19 tagállam körében végzett felmérés alapján tett megállapítást, hogy a kifizető ügynökségek teljesítményjelentési rendszerei 2024-ben még fejlesztés alatt álltak, mivel 18 kifizető ügynökség automatizálta a teljesítménymutatók előállítását, kettő pedig manuális vagy részben automatizált megközelítést alkalmazott a 2024. évi éves teljesítményjelentéseihez szükséges egyes fő kimeneti mutatók előállításához; aggodalommal állapítja meg, hogy az éves teljesítményjelentések elkészítéséhez használt informatikai rendszereket a Számvevőszék ellenőrzési munkája idején még nem vetették alá teljes körű tesztelésnek annak ellenőrzése érdekében, hogy megfelelnek-e a nemzetközi információbiztonsági szabványoknak (ISO 27001);

136. emlékeztet arra, hogy a 2023–2027-es KAP tíz fő célkitűzés köré szerveződik, beleértve a mezőgazdasági termelők elérhető, méltányos és stabil jövedelmének biztosítását, az élelmezésbiztonság megőrzését és a mezőgazdasági ágazat rezilienciájának megerősítését; úgy véli, hogy a KAP keretében nyújtott közvetlen jövedelemtámogatásnak célzottabban a mezőgazdasági termelésben aktívan részt vevő mezőgazdasági termelőkre kell irányulnia, ugyanakkor meg kell őriznie a jogbiztonságot és el kell kerülnie a túlzott adminisztratív korlátozásokat, különös tekintettel a leginkább rászorulók, például a családi méretű gazdaságok, a mezőgazdasági kisüzemek, a hátrányos természeti adottságokkal vagy egyéb sajátos kihívásokkal küzdő területeken található mezőgazdasági üzemek, a fiatal mezőgazdasági termelők és a női mezőgazdasági termelők támogatására; felhívja a Bizottságot, hogy javítsa az uniós mezőgazdasági alapok hatékonyságát és célzottságát, és biztosítsa, hogy csak az aktív mezőgazdasági termelők részesüljenek közvetlen jövedelemtámogatásban, ugyanakkor biztosítsa az arányosságot és tartsa fenn a szigorú ellenőrzéseket;

137. tudomásul veszi a Számvevőszéknek az erdőtüzekkel kapcsolatos intézkedések uniós finanszírozásáról szóló 2025. évi következtetéseit: bár a tagállamok egyre nagyobb mértékben használtak fel uniós forrásokat a megelőzésre, a Bizottság hiányos áttekintéssel rendelkezett az összes erdőtűz-kiadásról, és az eredmények nyomon követése gyenge volt, ami egyértelmű következményekkel jár a mezőgazdaságra és a vidékre nézve; felhívja a Bizottságot, hogy javítsa az erdőtüzekkel kapcsolatos kiadások összesítését, és erősítse meg a megelőző intézkedések eredményeinek és hosszú távú fenntarthatóságának nyomon követését;

138. hangsúlyozza, hogy a növekvő természetikatasztrófa-kockázatokkal összefüggésben a Bizottságnak és a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az uniós finanszírozású megelőző intézkedések kellően célzottak legyenek, naprakész kockázatértékeléseken alapuljanak, és azokat az egyszeri projektciklusokon túl is fenntartsák annak érdekében, hogy a beruházások tartós előnyökkel járjanak a mezőgazdaság és a vidéki közösségek számára;

139. aggodalmát fejezi ki az uniós mezőgazdasági alapokat érintő nagyszabású csalásokra vonatkozó állítások miatt, amelyekről először 2025 februárjában számoltak be a médiában a görög Orientációs és Garanciaalap közösségi támogatásokkal foglalkozó kifizető ügynökségével (OPEKEPE) kapcsolatban; emlékeztet arra, hogy az Európai Ügyészség 2025 májusában sajtóközleményt tett közzé, amelyben megerősítette, hogy vizsgálatot folytat egy mezőgazdasági alapokat érintő állítólagos szervezett csalási rendszerrel és az OPEKEPE tisztviselőit érintő korrupcióval kapcsolatban; emlékeztet arra, hogy az Európai Ügyészség sajtóbeszámolók szerint információkat adott át a görög parlamentnek két, a későbbiekben lemondott miniszter elleni nyomozás céljából; aggodalommal veszi tudomásul az Európai Ügyészség 2025. október 22-i sajtóközleményét, amely kifejti, hogy az Európai Ügyészség előzetes vizsgálata során azonosítottak egy szervezett bűnözői csoportot, amely állítólag részt vett egy rendszerszintű és nagyszabású támogatási csalási rendszerben és pénzmosási tevékenységekben; elismeri a görög hatóságok által késedelem nélkül meghozott intézkedéseket, beleértve többek között a Pénzügyőrségből és az Állami Bevételek Független Hatóságából álló különleges vizsgálati munkacsoport létrehozásáról szóló határozatot; ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy az állítólagos bűncselekményekben való részvétellel gyanúsított több személy vagyonát lefoglalták;

140. elismeri, hogy a DG AGRI 2024. évi éves tevékenységi jelentésében négy fenntartást fogalmazott meg az OPEKEPE által kezelt kiadásokkal kapcsolatban; megjegyzi, hogy egy ilyen fenntartás a KAP stratégiai tervek szerinti összes IACS-beavatkozásra kiterjed, mivel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság szabályszerűségi ellenőrzése és a tanúsító szerv munkája számos lehetséges súlyos hiányosságot tárt fel a mezőgazdasági parcellaazonosító rendszer végrehajtásával, valamint az igazgatási és kontrollrendszer kialakításával és működésével kapcsolatban; megjegyzi, hogy a KAP stratégiai tervek keretében a borágazatra és a méhészetre vonatkozó, nem IACS-kiadásokkal kapcsolatban egy másik fenntartást is megfogalmaztak a gazdaságosság, a hatékonyság és a kettős finanszírozás elkerülését célzó intézkedések elveit nem tartalmazó rendszerek kialakításával vagy létrehozásával kapcsolatos esetleges súlyos hiányosságok miatt; megjegyzi, hogy az OPEKEPE-re vonatkozó harmadik fenntartás a 2014–2022-es vidékfejlesztési programokat érinti, amelyek esetében a korrigált hibaarány a becslések szerint 7,45%, mivel a DG AGRI 2023-ban és 2024-ben végzett ellenőrzései számos hiányosságot tártak fel a mezőgazdasági parcellaazonosító rendszerrel, az OPEKEPE helyszíni ellenőrzéseinek hiányosságaival, a helyi akciócsoportok felügyeletével és ellenőrzésével, a mesterséges feltételek esetleges bevezetésének ellenőrzésére irányuló eljárásokkal, a kettős finanszírozás és a közbeszerzés ellenőrzésével, valamint a költségek észszerűségének értékelésével és a kkv-státusz ellenőrzésével kapcsolatban; tudomásul veszi a KAP stratégiai terveken kívüli piaci intézkedésekkel kapcsolatos negyedik fenntartást, amely a gyümölcs-

és zöldségágazati termelői szervezetekre és a rendkívüli intézkedésekre vonatkozott, amelyek esetében 10%-os kiigazított hibaarányra vonatkozó becslést adtak ki a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság 2024. évi ellenőrzését követően, amely hiányosságokat tárt fel a rendkívüli intézkedéseket érintő adminisztratív és helyszíni ellenőrzések terén, ami annak tudható be, hogy a tanúsító szerv értékelése alapján kiigazították a gyümölcs- és zöldségágazati termelői szervezetekre és a promócióra vonatkozó hibaarányokat; tudomásul veszi, hogy a görög hatóságok kidolgoztak egy cselekvési tervet, amelyet a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság elegendő alapnak talált a fent említett hiányosságok orvoslásához; emlékeztet arra, hogy a Bizottság folyamatosan nyomon követi az összes korrekciós intézkedést; kitart amellett, hogy a Bizottság számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak a cselekvési terv végrehajtásáról és az ellenőrzési teljesítmény mérhető javulásáról;

141. tudomásul veszi a Bizottság írásbeli válaszait, amelyek szerint 2023-ban, majd 2024 júniusában a DG AGRI ismét azt kérte, hogy az illetékes görög hatóság vezessen be próbaidőt az OPEKEPE akkreditációjára; tudomásul veszi a DG AGRI éves tevékenységi jelentésében szereplő magyarázatot, amely szerint a tanúsító szerv és a DG AGRI több akkreditációs kritériumot érintő hiányosságokat tárt fel, és ennek eredményeként a görög hatóságok 2024 szeptemberében próbaidőt vezettek be az OPEKEPE akkreditációjára, és akkreditációs cselekvési tervet dolgoztak ki; megjegyzi továbbá, hogy a Bizottság nyomon követi e korrekciós cselekvési terv végrehajtásának előrehaladását; ragaszkodik ahhoz, hogy a Bizottság ossza meg a mentesítésért felelős hatósággal a legutóbbi felülvizsgált cselekvési tervet és annak értékelését; elismeri, hogy a görög hatóságok haladéktalanul korrekciós intézkedéseket hoztak a feltárt strukturális hiányosságok kezelése, a kedvezményezettek átláthatóságának növelése, valamint az ellenőrzések és a csalás elleni intézkedések megerősítése érdekében; ezzel összefüggésben üdvözli a törvény által nemrégiben bevezetett reformot, amelynek célja az OPEKEPE teljes körű átruházása az Állami Bevételek Független Hatóságára (AADE);

142. tudomásul veszi a Bizottság válaszát, amely szerint 2025 júniusában a Bizottság 415 millió EUR összegű pénzügyi korrekciót alkalmazott a görögországi irányítási és ellenőrzési rendszerben a 2015–2022-es időszakban feltárt hiányosságok miatt[11]; aggodalommal állapítja meg, hogy a Bizottságnak legalább 2021 óta tudomása volt az OPEKEPE-vel kapcsolatos súlyos hiányosságokról, mivel a DG AGRI

---

11 A Bizottság (EU) 2025/1147 végrehajtási határozata (2025. június 11.) az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) terhére egyes tagállamok által kifizetett bizonyos kiadásoknak az európai uniós finanszírozásból való kizárásáról (HL L, 2025/1147, 2025.6.13., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1147/oj).

2021. évi éves tevékenységi jelentésében már beszámoltak egy akkor folyamatban lévő, akkreditációval kapcsolatos megfelelőségi vizsgálatról; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság korábban nem tett lépéseket az OPEKEPE munkájával kapcsolatban feltárt súlyos hiányosságok alapos kivizsgálása, a kockázatok csökkentése és az uniós költségvetés jobb védelme érdekében;

143. aggodalmát fejezi ki az uniós finanszírozású vendégházakkal kapcsolatos szabálytalanságok és állítólagos csalások száma miatt; tudomásul veszi a Bizottság írásbeli válaszait, amelyek szerint a 2014–2022-es programozási időszakban a vendégházakat más típusú beruházásokkal együtt a 6.4. vidékfejlesztési alintézkedés (nem mezőgazdasági tevékenységek létrehozására és fejlesztésére irányuló beruházások) és a Leader-program keretében finanszírozták; sajnálatosnak tartja, hogy mivel a tagállamok nem számolnak be a Bizottságnak az ezen intézkedések által támogatott beruházások számáról és típusáról, a Bizottság nem tudott áttekintést adni a mentesítésért felelős hatóságnak az Unió által finanszírozott vendégházi projektekről; megjegyzi, hogy a Bizottság vidékfejlesztési intézkedésekre vonatkozó ellenőrzései rendszeralapúak, és nem értékelik az egyes ügyletek jogszerűségét és szabályszerűségét; tudomásul veszi a Bizottság írásbeli válaszát, amely szerint Magyarországon, Szlovákiában (6.4. intézkedés) és Görögországban (Leader) megállapításokat tettek a tagállamok által a vendégházakkal kapcsolatban alkalmazott irányítási és ellenőrzési rendszerről; úgy véli, hogy tekintettel a vendégházakkal kapcsolatos állítólagos csalások számára, a Bizottságnak nyomon kell követnie és ellenőriznie kell az egyes vendégházi projekteket is, beleértve azok projektvégrehajtási időszakon túli felhasználását is, és fontolóra kell vennie az ilyen típusú projektek tartóssági időszakának meghosszabbítását a további visszaélések megelőzése, valamint az összeférhetetlenség szigorú ellenőrzésének bevezetése érdekében, ami előfeltétele annak, hogy uniós forrásokat különítsenek el a vendégházak építésére;

144. emlékeztet arra, hogy Csehország korábbi miniszterelnökéről megállapították, hogy előző mandátuma alatt összeférhetetlenségi helyzetben volt, és emlékeztet az idevágó 2018. december 13-i európai parlamenti állásfoglalásra[12]; tudomásul veszi a Bizottság írásbeli válaszait az amiatt kialakult összeférhetetlenségre válaszul hozott intézkedésekről, hogy egy közhivatalt betöltő személy egy magán holdingtársaság tulajdonosa volt, továbbá azt, hogy a Bizopttság 2020 márciusában felfüggesztette egy 30 606,96 EUR értékű projekt kifizetését; megjegyzi, hogy 2022 júniusában a Bizottság 3,3 millió EUR összegű pénzügyi korrekciót alkalmazott Csehországra, amelynek egy része (30 606,96 EUR) a miniszterelnöknek a mandátuma alatti összeférhetetlenségi

12 Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0530.

helyzetéhez kapcsolódott, amely 2021-ben ért véget[13]; ragaszkodik ahhoz, hogy a Bizottságnak továbbra is nyomon kell követnie az esetleges összeférhetetlenségeket, amelyek az uniós forrásokat érinthetik, különösen a választott tisztviselőkkel kapcsolatban, és lépéseket kell tennie az uniós költségvetés védelme érdekében;

145. megjegyzi, hogy a nemzeti választásokat követően 2025 decemberében új kormány lépett hivatalba Csehországban; tudomásul veszi a miniszterelnök nyilvános nyilatkozatait, amelyekben jelzi azon szándékát, hogy egy állítólagosan visszafordíthatatlan bizalmi vagyonkezelési megállapodás keretében lemond az uniós forrásokból potenciálisan részesülő üzleti érdekek tulajdonjogáról és ellenőrzéséről; megjegyzi azonban, hogy 2026. január közepéig nem nyújtottak be nyilvánosan hozzáférhető jogi dokumentációt az ilyen megállapodások tényleges létrehozásának és működési biztosítékainak igazolására, és hogy Csehország miniszterelnöke jelenleg továbbra is tulajdonosa az Agrofertnek és más olyan üzleti érdekeknek, amelyek potenciálisan részesülhetnek uniós forrásokból; hangsúlyozza, hogy a jövőbeli megállapodások puszta bejelentése nem elegendő az összeférhetetlenséggel kapcsolatos aggályok eloszlatásához; kitart amellett, hogy minden jövőbeli megállapodásnak biztosítania kell a gazdasági érdekek és befolyás hatékony megszüntetését, összhangban az összeférhetetlenségre vonatkozó uniós szabályokkal; üdvözli a közelmúltbeli médiabeszámolókat, amelyek szerint a Bizottság hivatalosan részletes tájékoztatást kért a cseh hatóságoktól a miniszterelnök tulajdonában vagy ellenőrzése alatt álló vállalatokkal kapcsolatos esetleges összeférhetetlenségek megelőzése érdekében bevezetett intézkedésekről, és biztosítékokat kért arra vonatkozóan, hogy a helyzet teljes körű tisztázásáig nem folyósítanak további uniós forrásokat az Agrofertnek;

146. emlékeztet arra, hogy az éghajlat és a biológiai sokféleség a 2021–2027-es uniós költségvetés horizontális szakpolitikai prioritásai közé tartozik; megjegyzi, hogy a Bizottság az éghajlat és a biológiai sokféleség általános érvényesítését úgy határozza meg, mint az éghajlatváltozással és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzések rendszerszintű figyelembevételét az egyes kiadási programok tervezése, előkészítése, végrehajtása és értékelése során;

147. emlékeztet arra, hogy a 2020. évi intézményközi megállapodás kötelező 30%-os célt határozott meg az éghajlat-politikai kiadásokra vonatkozóan, viszont csak egy éves „ambíciószintet” állapított meg a biológiai sokféleséggel kapcsolatos kiadásokra vonatkozóan, amely

---

13 A Bizottság (EU) 2022/908 végrehajtási határozata (2022. június 8.) az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) terhére a tagállamok által kifizetett egyes kiadásoknak az európai uniós finanszírozásból való kizárásáról (HL L 157., 2022.6.10., 15. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/908/oj).

2025-ben 7,5%, 2026-ban és 2027-ben pedig 10%; megjegyzi, hogy a Bizottság célzott módszertanok révén nyomon követi az éghajlattal és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos tevékenységekre fordított uniós kiadásokat; hangsúlyozza, hogy az éghajlat és a biológiai sokféleség nyomon követésére szolgáló módszerek a tevékenységek várható hatásán alapuló előzetes címkézési rendszerek, és nem veszik figyelembe az eredményeket; emlékeztet arra, hogy a prioritások általános érvényesítése az uniós költségvetésben maga után vonja e prioritás figyelembevételét a költségvetési ciklus valamennyi szakaszában; hangsúlyozza ezért, hogy az éghajlatváltozással vagy a biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzésekre vonatkozó kiadások nyomon követése csak egy lépés az átfogó zöld költségvetés-tervezési ciklusban, ahol az éghajlatváltozással és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzéseket a költségvetés teljes életciklusa során figyelembe veszik;

148. megjegyzi, hogy az éghajlattal és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos nyomonkövetési módszereit alkalmazva a Bizottság számításai szerint az Unió jó úton halad afelé, hogy teljesítse a 2021–2027-es időszakra vonatkozó 30%-os éghajlat-politikai kiadási célját és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2025-re vonatkozó 7,5%-os kiadási célkitűzését; sajnálatosnak tartja, hogy nem halad jó úton a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2026-ra és 2027-re kitűzött 10%-os kiadási cél elérése felé; megjegyzi továbbá, hogy a biológiai sokféleséggel kapcsolatos uniós célok eléréséhez szükséges források terén átlagosan évi 21,4 milliárd eurós finanszírozási hiány áll fenn[14]; hangsúlyozza, hogy a költségvetési előirányzatok növelésének együtt kell járnia a hatékonyság javításával és a biológiai sokféleség eredményeinek jobb nyomon követésével, ugyakkor biztosítnai kell, hogy ezek a változások ne rójanak aránytalan adminisztratív terheket a mezőgazdasági termelőkre és a helyi hatóságokra;

149. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Számvevőszék több ellenőrzés során is megállapította, hogy az uniós alapok éghajlat-politikai célkitűzésekhez nyújtott hozzájárulása nem volt egyértelmű, és azt a Bizottság nyomonkövetési módszereinek hiányosságai miatt potenciálisan túlbecsülték; emlékeztet arra, hogy a 2014–2020-as uniós költségvetés éghajlat-politikai kiadásairól szóló 09/2022. sz. különjelentésében a Számvevőszék megállapította, hogy az uniós költségvetés éghajlat-politikai hozzájárulását a 2014–2020-as többéves pénzügyi keretben 72 milliárd EUR-val túlbecsülték, mivel a bejelentett kiadások nem mindig relevánsak az éghajlat-politika szempontjából, többek között a KAP keretében; tudatában van annak, hogy a fenti különjelentésére válaszul a Bizottság tanulmányt készíttetett azzal a céllal, hogy tudományosabb megközelítést alakítson ki a KAP éghajlat-politikai hozzájárulásának

---

14 Európai Bizottság, 2022, A biodiverzitás finanszírozása és nyomon követése: zárójelentés, az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxembourg (https://data.europa.eu/doi/10.2779/950856).

számszerűsítésére, és úgy véli, hogy a tanulmányt közzé kellene tenni; várakozással tekint a 09/2022. sz. különjelentésben megfogalmazott ajánlások Bizottság általi nyomon követéséről szóló 2026-os számvevőszéki értékelés elé;

150. tudomásul veszi a Bizottság írásbeli válaszát, miszerint 2021 és 2023 között a mezőgazdaság üvegházhatásúgáz-kibocsátása 3%-kal csökkent az Unióban, míg az energiaellátás és az ipar kibocsátása 16%-kal; úgy véli, hogy minden szakpolitikai területnek és tevékenységnek méltányosan hozzá kell járulnia a kibocsátások csökkentéséhez; tudomásul veszi a Számvevőszék közös agrárpolitikai tervekről szóló 20/2024. sz. különjelentését, valamint a Bizottság válaszát; tudomásul veszi különösen a Számvevőszék értékelését, amely szerint a 2023–2027-es KAP stratégiai tervek javulást jelentenek az előző KAP programozási időszakhoz képest, többek között az éghajlat-politikai és környezetvédelmi megfontolások tekintetében, jollehet tovább lehetne erősíteni a nyomonkövetési és teljesítménymérési keretet; üdvözli, hogy a Számvevőszék azt is ajánlja a Bizottságnak, hogy becsülje meg a KAP hozzájárulását a zöld megállapodás célkitűzéseihez, és erősítse meg a KAP jövőbeli nyomonkövetési keretét az Unió éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzéseihez való hozzájárulásának javítása érdekében; úgy véli, hogy a nyomonkövetési és teljesítménymérési keret további javítása nem róhat további admniniszteratív terheket a mezőgazdasági termelőkre vagy az irányító hatóságokra;

151. tudomásul veszi a Számvevőszék 14/2024. sz., „Zöld átállás – Nem egyértelmű a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz hozzájárulása” című különjelentését és a Bizottság válaszát; tudomásul veszi a Számvevőszék megállapításait, amelyek kiemelik a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz kialakításának és végrehajtásának hiányosságait és korlátait az éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzésekhez való hozzájárulásának mérése tekintetében; megjegyzi, hogy a Számvevőszék megállapította, hogy az éghajlatváltozással kapcsolatos kiadások nyomon követése igen gyakran közelítésekre támaszkodik, egyes együtthatók alkalmazása pedig potenciális túlbecsléseket eredményezett; üdvözli, hogy a Számvevőszék azt ajánlja a Bizottságnak, hogy a jövőbeli finanszírozási eszközök keretében finomítsa tovább az éghajlatváltozással kapcsolatos kiadások becslésére szolgáló módszereket, és építse be a tanulságokat az éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzéseket és célértékeket támogató jövőbeli finanszírozási eszközök kialakításába;

152. tudomásul veszi a Számvevőszék 15/2024. sz., „Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás az Unióban” című különjelentését, valamint a Bizottság válaszát; nagyra értékeli a Számvevőszék azon következtetését, hogy az alkalmazkodási politika átfogó uniós kerete megalapozott volt; aggodalmát fejezi ki azon megállapítás miatt, hogy tagállamok néha elavult tudományos adatokat használtak nemzeti alkalmazkodási stratégiai

dokumentumaik kidolgozásához, és hogy az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásról szóló tagállami jelentések elégtelenek voltak, és csekély hozzáadott értékkel bírnak az előrehaladás nyomon követése szempontjából; csalódottságának ad hangot a Számvevőszék azon megállapítása miatt, hogy a mintában szereplő projektek egyharmada alig vagy egyáltalán nem gyakorolt hatást az alkalmazkodóképesség növelésére, és hogy fennáll annak a kockázata, hogy két projekt (a 36-ból) hibás alkalmazkodáshoz vezethet; üdvözli, hogy a Számvevőszék azt is ajánlja, hogy a Bizottság az előrehaladás mérésére szolgáló közös mutatók bevezetése révén javítsa az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással kapcsolatos beszámolást és kövesse nyomon a feltárt hiányosságokat;

153. emlékeztet arra, hogy valamennyi uniós kiadásnak meg kell felelnie az intézményközi megállapodás 16. pontjában meghatározott, a jelentős károkozás elkerülését célzó horizontális elvnek, amely kimondja, hogy az uniós kiadások nem sérthetik a taxonómiai rendelet[15] 17. cikkében meghatározott hat környezetvédelmi célkitűzést, nevezetesen az éghajlatváltozás mérséklését és az ahhoz való alkalmazkodást, a vízkészletek fenntartható használatát és védelmét, a körforgásos gazdaságot, a szennyezés megelőzését és csökkentését, valamint a biológiai sokféleség védelmét; úgy véli, hogy a Számvevőszék visszatérő megállapításainak fényében az uniós kiadások negatív környezeti hatásait is nyomon kell követni, és azokról be kell számolni;

154. emlékeztet arra, hogy az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer (EU ETS) az európai zöld megállapodás kulcsfontosságú eleme és az Unió éghajlat-politikai törekvései elérésének egyik fő eszköze; üdvözli, hogy az Éghajlatpolitikai Főigazgatóság (DG CLIMA) 2024. évi éves tevékenységi jelentése szerint az EU ETS az előző évben 43,6 milliárd EUR bevételt termelt éghajlat-politikai beruházásokra, amelyből 7,4 milliárd EUR-t biztosítottak az ETS Innovációs Alap és a Modernizációs Alap számára, 2,8 milliárd EUR-t pedig a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz számára, amelyet a tagállamok a tiszta energiára való átállás előmozdítására és az energiabiztonság fokozására használnak fel; tudomásul veszi a Belső Ellenőrzési Szolgálat által az EU ETS végrehajtására és nyomon követésére vonatkozóan végzett 2024. évi ellenőrzés megállapítását, amely szerint a nagy munkateher, az összetett jogi keret és a szűkös erőforrások ellenére DG CLIMA személyzete elkötelezettséget mutatott feladatai ellátása iránt, és hajlandóságot mutatott az EU ETS-sel kapcsolatos folyamatok hatékonyságának javítására; nagyra értékeli a Bizottság írásbeli megerősítését, amely szerint az

---

15 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete (2020. június 18.) a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról (HL L 198., 2020.6.22., 13. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj).

Éghajlatpolitikai Főigazgatóság 2025-ig foglalkozni kíván a belső ellenőrzési ajánlások többségével, 2028 közepéig pedig mindegyikkel;

155. emlékeztet arra, hogy 2010 óta az Éghajlatpolitikai Főigazgatóság valamennyi éves tevékenységi jelentésében fenntartást fogalmazott meg az EU ETS uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékében azonosított biztonsági hiányosságokkal kapcsolatos reputációs, jogi és/vagy pénzügyi indokokra vonatkozóan, amelyet a 2024. évi éves tevékenységi jelentésben is fenntartott; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a legalapvetőbb hiányosságokat 2010 óta nem orvosolták; riasztónak tartja a Bizottság írásbeli magyarázatát, amely szerint a kockázat szintje szorosan összefügg az EU ETS által kezelt eszközök értékével, amely 2017 óta megtízszereződött, és amelyet a romló geopolitikai helyzet is tovább súlyosbít; hangsúlyozza, hogy bár a fenntartás 2024. évi pénzügyi hatása nem számszerűsíthető, az Éghajlatpolitikai Főigazgatóság 2024. évi éves tevékenységi jelentésének időpontjában az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzék folyó árakon több mint 200 milliárd EUR értékű kibocsátási egységgel rendelkezett;

156. aggodalommal veszi tudomásul a Bizottság írásbeli válaszát, amely szerint a kockázati környezet rendszerszinten gyorsabban változott annál, mint ahogy a Bizottság javítani tudta a biztonsági intézkedéseket; tudomásul veszi, hogy a Bizottság értékelése szerint az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékében azonosított biztonsági kockázat csak a kiadások növelésével és végső soron az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzék externalizálásával oldható meg; megdöbbentőnek tartja, hogy az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzék biztonsági hiányosságainak kezelésére irányuló javaslatot elsősorban az akadályozza, hogy nem állnak rendelkezésre megfelelő emberi és pénzügyi erőforrások; aggodalommal veszi tudomásul a Bizottság írásbeli válaszát, amely szerint ezeket a forrásokat díjak bevezetéséből kell előteremteni, amelyeket a tagállamok fizetnek a szolgáltatásokért az EU ETS működésének finanszírozása céljából, de mivel a szolgáltatási díj bevezetésére először az ETS-irányelvben kell megfelelő jogalapot javasolni, a Bizottság úgy véli, hogy 2028 előtt nem lehet megoldást találni; elengedhetetlennek tartja, hogy haladéktalanul megfelelő forrásokat bocsássanak rendelkezésre az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzék biztonsági hiányosságaiból eredően az Uniót érintő jelentős pénzügyi, jogi és reputációs kockázatok kezelésére;

157. emlékeztet arra, hogy a demokrácia és a pluralizmus az Unió alapvető értékei, amelyeket az EUSZ 2. cikke rögzít; emlékeztet továbbá arra, hogy az EUSZ 11. cikkével összhangban az uniós intézményeknek biztosítaniuk kell a polgárok és az érdekképviseleti szervezetek számára, hogy a nyílt, átlátható és rendszeres párbeszéd fenntartása érdekében az Unió bármely tevékenységéről véleményt nyilváníthassanak és azokat nyilvánosan megvitathassák;

158. elismeri a LIFE programnak – az Unió egyetlen önálló környezetvédelmi és éghajlat-politikai programjának – a fontosságát a természetvédelem, a körforgásos gazdasággal kapcsolatos kezdeményezések, az éghajlat-politikai fellépés és a tiszta energiára való átállás támogatása, valamint tágabb értelemben a fenntartható fejlődés Unió-szerte történő előmozdítása szempontjából; emlékeztet rá, hogy a LIFE-rendelet rendelkezései, többek között a 11. cikk (6) bekezdése előírják, hogy a működési támogatások támogathatják az uniós jogszabályok és szakpiolitikák kidolgozásában, végrehajtásában és érvényesítésében aktív nonprofit szervezetek működését; hangsúlyozza azonban, hogy az ilyen működési támogatásokat az uniós jogi, pénzügyi és átláthatósági követelményeknek való szigorú megfelelés mellett kell végrehajtani; hangsúlyozza továbbá az egyértelmű biztosítékok fontosságát annak biztosítása érdekében, hogy az uniós forrásokat kizárólag a programban meghatározott célkitűzésekre használják fel; megjegyzi, hogy a LIFE program keretében a nem kormányzati szervezeteknek juttatott működési támogatások a program teljes költségvetésének körülbelül 1%-át teszik ki; sürgeti a Bizottságot, hogy biztosítsa az uniós források felhasználásának megbízható nyomon követését, teljes körű elszámoltathatóságát és átláthatóságát, beleértve az érdekképviseleti tevékenységeket is;

159. tudomásul veszi az egyes európai parlamenti képviselők által a LIFE működési és tevékenységi támogatásainak bizonyos kedvezményezettek, például civil társadalmi szervezetek és vállalatok általi felhasználásával kapcsolatban felvetett aggályokat; hangsúlyozza mind a kedvezményezettek, mind a finanszírozott tevéklenységek vonatkozásában a teljes látáthastóságnak, a meglévő biztosítékok folyamatos nyomon követésének és szükség esetén további pontosításának a fontosságát annak biztosítása érdekében, hogy az uniós forrásokat kizárólag a programban meghatározott célkitűzésekre használják fel;

160. megjegyzi, hogy a finanszírozási szerződéseknek a mentesítési eljárás keretében történő felülvizsgálata azt mutatja, hogy a közpolitika vagy a döntéshozatal befolyásolásával kapcsolatos tevékenységek előfordulhatnak a kedvezményezettek különböző kategóriáinál, beleértve a nem kormányzati szervezeteket is; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy egyes esetekben az ilyen tevékenységekhez uniós finanszírozásban részesülő vállalatok igazgatótanácsában egyidejűleg uniós döntéshozók is helyet kaphatnak és javadalmazásban részesülhetnek; hangsúlyozza, hogy az esetleges összeférhetetlenségek megelőzését és az uniós források átlátható, a kedvezményezett típusától független kezelését biztosítékokkal kell biztosítani; hangsúlyozza, hogy valamennyi kedvezményezett esetében biztosítani kell a következetes felügyeletet és ellenőrzést az uniós jogszabályok és szakpolitikák kidolgozását, végrehajtását, nyomon követését és érvényesítését támogató tevékenységekre vonatkozó 2024. évi bizottsági iránymutatásnak való megfelelés biztosítása érdekében; ezért

ösztönzi egyrészt a működési támogatásokra irányuló pályázatok szabványosított felülvizsgálati folyamatának létrehozását, beleértve azt is, hogy a Bizottság vagy az ügynökség legalább két tagja olvassa el és vizsgálja felül a pályázati javaslatokat, másrészt szabványosított szabályok meghozatalát a működési támogatásokat értékelő bizottság külső szakértőinek kiválasztására vonatkozóan;

Ajánlások

161. felhívja a Bizottságot, hogy:

i. a tagállamokkal együttműködve bocsássa rendelkezésre az EU ETS uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékében azonosított, még fennálló jelentős biztonsági hiányosságok sürgős megoldásához szükséges pénzügyi és emberi erőforrásokat;

ii. nyújtson támogatást a tagállamoknak az agrár-ökológiai programok egyszerűsítéséhez a Számvevőszék ajánlásának megfelelően, környezetvédelmi ambíciószintjük csökkentése nélkül;

iii. támogassa a tagállamokat az éves teljesítményjelentések elkészítéséhez használt informatikai rendszerek tesztelésében és korszerűsítésében annak biztosítása érdekében, hogy azok megfeleljenek az alkalmazandó nemzetközi információbiztonsági szabványoknak;

iv. folyamatosan tájékoztassa a mentesítésért felelős hatóságot a mezőgazdasági kiadások visszafizettetési arányáról a 2023–2027-es KAP keretében és vizsgálja meg a tagállamok számára a pénzeszközök visszafizettetésére irányuló új ösztönzők bevezetését;

v. a tagállamokkal együtt gyorsítsa fel az EMVA kifizetéseit, és mozgósítson intézkedéseket a felhasználás növelése érdekében ott, ahol a késedelmek továbbra is fennállnak, biztosítva a kiegyensúlyozott támogatást valamennyi régióban;

vi. támogassa a tagállamokat abban, hogy a forrásokat nagy értékű megelőző intézkedésekre fordítsák (pl. tájgazdálkodás, mezőgazdasági tűzvédelmi pászták fenntartása, a leromlott talaj helyreállítása, állatgyógyászati vakcinák beszerzése és szállítása), és mozdítsa elő a bevált gyakorlatok és a hatékony mezőgazdasági projektek terjesztését a tagállamokban;

vii. javítsa a jelenlegi és a jövőbeli KAP hatékony és eredményes pénzgazdálkodását annak biztosítása révén, hogy közvetlen jövedelemtámogatást csak aktív mezőgazdasági termelőknek nyújtanak, különös tekintettel a leginkább rászorulókra, például a családi méretű és kis gazdaságokra, a természeti vagy egyéb sajátos kihívásokkal küzdő területeken található gazdaságokra, valamint a fiatal és női mezőgazdasági termelőkre;

viii. vezessen be minden olyan lehetséges intézkedést, amely az EU–Mercosur megállapodás európai mezőgazdaságra és az európai termelők piaci helyzetére gyakorolt káros hatásainak csökkentésére, valamint e hatások mértékének és tényleges hatásainak megbízható nyomon követésére irányul;

ix. végezze el az uniós finanszírozású vendégházi projektek pénzügyi és szabályszerűségi ellenőrzéseit a kockázatok alapján;

x. szorosan kövesse nyomon az uniós finanszírozású vendégházi projektek felhasználását a projekt végrehajtási időszakán túl, és fontolja meg az ilyen típusú projektek tartóssági időszakának meghosszabbítását a folyamatos visszaélések megelőzése érdekében, valamint vezessen be szigorú összeférhetetlenségi ellenőrzéseket, ami előfeltétele annak, hogy uniós forrásokat különítsenek el vendégházak építésére;

xi. gyűjtsön adatokat a tagállami hatóságoktól az uniós költségvetésből 2021 óta finanszírozott vendégházi projektek számáról, feltüntetve a feltárt szabálytalanságokat is, és ossza meg ezeket az információkat a mentesítésért felelős hatósággal;

xii. kövesse nyomon az uniós forrásokat érintő esetleges összeférhetetlenségeket, és biztosítsa az összeférhetetlenségek tényleges feloldását, többek között az Európai Tanács tagjai esetében, és biztosítsa különösen azt, hogy ne fizessenek uniós forrásokat sem közvetlenül, sem közvetve olyan kedvezményezetteknek, akik esetében összeférhetetlenséget állapítottak meg, és azt még bizonyíthatóan és ellenőrizhetően nem oldották fel;

xiii. ossza meg a cseh hatóságoknak címzett, a miniszterelnök összeférhetetlenségi helyzetének tisztázására irányuló levelet a mentesítésért felelős hatósággal, és folyamatosan tájékoztassa azt minden nyomonkövetési lépésről, beleértve egy ellenőrzési eljárás esetleges megindítását is;

xiv. szükség esetén konkrét titoktartási szabályok keretében ossza meg a mentesítésért felelős hatósággal az OPEKEPE-ügy Bizottság általi nyomon követésével kapcsolatos valamennyi releváns dokumentumot, beleértve a naprakész cselekvési tervet és annak Bizottság általi értékelését is;

xv. vonja le a tanulságokat az OPEKEPE-ügyből, erősítse meg az uniós mezőgazdasági alapok ellenőrzési rendszerét, ennek megfelelően erősítse meg a Bizottság ellenőrzési tevékenységeit, és számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak a meghozott intézkedésekről;

xvi. javítsa a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret éghajlattal és biológiai sokféleséggel kapcsolatos tevékenységeire fordított uniós kiadások nyomon követésére

használt módszertanát, többek között a Számvevőszék különjelentéseiben megfogalmazott idevágó ajánlások kezelése révén, valamint javítsa a beruházások tényleges eredményeinek, valamint az uniós kiadások környezetvédelmi és biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzésekre gyakorolt negatív hatásainak nyomon követését és az azokról való jelentéstételt;

xvii. biztosítsa, hogy a következő többéves pénzügyi keretben figyelembe vegyék az éghajlati és környezetvédelmi megfontolásokat;

xviii. javasoljon célzott és részletes tervet annak biztosítása érdekében, hogy teljesüljön a biológiai sokféleséggel kapcsolatos kiadásokra vonatkozóan 2026-ra és 2027-re kitűzött cél, a finanszírozási hiány megszüntetése érdekében mozdítson elő pénzügyi eszközöket, és teljes mértékben hajtsa végre a környezetvédelmi jogszabályokat és építse be a biológiai sokféleséggel kapcsolatos intézkedéseket a kulcsfontosságú ágazatokba a szakpolitikai célok elérése érdekében, többek között abból a célból, hogy finanszírozást nyújtson a természet helyreállításáról szóló rendelet végrehajtásához;

xix. folytassa annak ellenőrzését, hogy a kedvezményezettek valamennyi típusával kötött finanszírozási megállapodások megfelelnek-e az uniós jogszabályok és szakpolitikák kidolgozásával, végrehajtásával, nyomon követésével és érvényesítésével kapcsolatos tevékenységek finanszírozásáról szóló, 2024. májusi bizottsági iránymutatásnak;

xx. biztosítsa a költségvetési rendelet 61. cikkének való szigorú megfelelést azáltal, hogy hatékonyan megelőzi, azonosítja és kezeli az összeférhetetlenségeket a támogatási megállapodások megkötésekor, különösen az uniós döntéshozókat foglalkoztató vagy javadalmazásban részesítő kedvezményezettek esetében;

xxi. biztosítsa, hogy valamennyi támogatási megállapodás, beleértve a működési támogatásokat, megfeleljen az alapok átláthatóságával, nyomonkövethetőségével és láthatóságával kapcsolatos szükséges követelményeknek; Migráció és határigazgatás

xxii. ellenőrzéseibe és rendszereibe építse be annak kockázatalapú ellenőrzését, hogy a címzettek megfelelnek-e az uniós értékeknek az esetleges jogsértések felderítése érdekében;

Migráció és határigazgatás

162. megjegyzi, hogy 2024-ben a többéves pénzügyi keret 4. fejezete (Migráció és határigazgatás) programjainak költségvetése 3,4 milliárd EUR-t tett ki (az uniós költségvetési kiadások 1,8%-a), amely az alábbiak szerint oszlott meg: 1,4 milliárd EUR (40,1%) a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapnak (MMIA),

1,3 milliárd EUR (37,7%) három decentralizált ügynökségnek, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökségnek (FRONTEX), az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségének és a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagyméretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző európai uniós ügynökségnek (eu-LISA); valamint 0,8 milliárd EUR (22,2%) az Integrált Határigazgatási Alap számára, amely a Határigazgatási és Vízumeszközből (HAVE) és a vámellenőrzési berendezések pénzügyi támogató eszközéből áll;

163. emlékeztet arra, hogy a 2014–2020-as MMIA-finanszírozást 2024 júniusáig kellett elkölteni, és a végleges beszámolót 2024. december 31-ig kellett benyújtani; megjegyzi a Számvevőszék azon megállapítását, hogy ellenőrzésük idején a 2014–2020-as MMIA-finanszírozás jelentős összege (12%, azaz 528 millió EUR) még elszámolásra vár, amíg a Bizottság elfogadja ezeket a végleges elszámolásokat; megjegyzi a Bizottság válaszát, amely szerint a tagállamok által a 2014–2020-as időszakban bejelentett összes kiadás, beleértve a végleges beszámoló benyújtását is, az MMIA 94%-át tette ki;

164. megjegyzi, hogy a Számvevőszék egy 23 tranzakciót tartalmazó mintát vizsgált meg, amely nem tekinthető elég nagynak ahhoz, hogy reprezentatív legyen a többéves pénzügyi keret 4. és 5. fejezetének kiadásaira nézve, ezért nem képes külön becslést adni e fejezetek hibaarányára; megjegyzi továbbá, hogy a Számvevőszék ellenőrzési eredményei azt mutatják, hogy a többéves pénzügyi keret 4. és 5. fejezete alatti kiadásokat támogathatósági és közbeszerzési problémákból, valamint az igazoló dokumentumok hiányából eredő hibák jellemzik, és ezért magas kockázatú területnek minősül (23 ellenőrzött tranzakcióból 8 esetében merült fel hiba); aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Számvevőszék három olyan számszerűsíthető hibát tárt fel, amelyek pénzügyi hatást gyakoroltak az uniós költségvetésre, hét olyan esetet, amikor nem tartották be a jogi és pénzügyi rendelkezéseket (amelyek nem gyakoroltak közvetlen pénzügyi hatást az uniós költségvetésre), valamint két olyan tranzakciót, amelyek nem feleltek meg a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elveinek az uniós finanszírozású berendezések nem megfelelő védelme és a hozzáadottérték-adó közintézményeknek történő visszatérítése miatt, a Bizottság iránymutatásával ellentétben; megjegyzi, hogy a Bizottság becslése szerint a migrációval és a határigazgatással kapcsolatos kiadások esetében a kifizetéskori kockázat 2024-ben 1,3%;

165. üdvözli a Számvevőszék azon következtetését, hogy a Bizottság teljes mértékben figyelembe vette a Számvevőszék 2021. évi éves jelentésében megfogalmazott két ajánlást, valamint a 2022. évi éves jelentésében megfogalmazott egy ajánlást, amelyek az uniós fellépés és a sürgősségi segély kedvezményezettjeinek nyújtott további iránymutatásra, valamint a célzottabb előzetes ellenőrzések elvégzésére vonatkoznak; nagyra értékeli, hogy 2024 decemberében

elfogadták a Migrációügyi és Uniós Belügyi Főigazgatóságon (DG HOME) közvetlen és közvetett irányítással végrehajtott szükséghelyzeti segítségnyújtási projektekre vonatkozó felülvizsgált kontrollstratégiát;

166. elégedetlenségének ad hangot azzal kapcsolatban, hogy a Számvevőszék továbbra is nehézségekbe ütközik a megbízatásának teljesítéséhez szükséges dokumentumok uniós finanszírozású projekteket végrehajtó nemzetközi szervezetektől való beszerzése során; aggodalommal állapítja meg, hogy egyes nemzetközi szervezetek a Számvevőszék dokumentumokhoz való hozzáférését ideiglenes elektronikus konzultációra korlátozták, kizárólag megtekintési környezetben, és hogy a Számvevőszék következtetése szerint ez arra utal, hogy a Bizottság nemzetközi szervezetekkel kötött szerződéses megállapodásai nem pontosak; megjegyzi a Bizottság válaszát, amely szerint úgy vélik, hogy a nemzetközi szervezetekkel kötött meglévő szerződéses megállapodások már biztosítják a keretet a dokumentumok hozzáférhetőségének oly módon történő biztosításához, amely lehetővé teszi a szükséges ellenőrzéseket; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság nem fogadta el teljes mértékben a Számvevőszék arra vonatkozó ajánlását, hogy foglalkozzon ezzel a visszatérő problémával, különös tekintettel arra, hogy a Számvevőszéknek az uniós finanszírozású projekteket végrehajtó nemzetközi szervezetek ellenőrzésével kapcsolatos nehézségei a 2018. évi pénzügyi év ellenőrzése óta folyamatosan fennállnak; kitart amellett, hogy a Bizottság partnerekkel kötött szerződéses megállapodásainak garantálniuk kell a Számvevőszék teljes ellenőrzési jogát, beleértve az ellenőrzéshez, felülvizsgálathoz, minőség-ellenőrzéshez és nyomon követéshez szükséges bizonyítékok letöltésének és megőrzésének lehetőségét;

167. aggodalommal állapítja meg, hogy a DG HOME 2024. évi éves tevékenységi jelentésében két fenntartást fogalmazott meg a megbízhatósági nyilatkozattal kapcsolatban; megjegyzi, hogy az egyik fenntartás a 2014–2020-as MMIA- és BBA-programok több tagállamban történő végrehajtására vonatkozik, mivel a DG HOME e programok irányítási és kontrollrendszereiben súlyos hiányosságokat tárt fel; megjegyzi továbbá, hogy a másik fenntartás a 2021–2027-es MMIA-, HAVE- és BBA-programokat érinti több tagállamban, e programok irányítási és ellenőrzési rendszereinek súlyos hiányosságai miatt;

168. megjegyzi, hogy tagállamok 2024-ben nyújtották be a 2021–2027-es MMIA- és HAVE-programokra vonatkozó első éves nemzeti elszámolásaikat; megjegyzi továbbá, hogy a Számvevőszék öt ellenőrző hatóság munkáját vizsgálta meg az éves kontrolljelentésekkel, valamint az MMIA és a HAVE kiadásainak ellenőrzésével kapcsolatban; üdvözli, hogy az általunk megvizsgált öt ellenőrző hatóság megfelelő minőségű, részletes eljárásokat dolgozott ki és hajtott végre, amelyek révén be tudott számolni munkájáról az éves kontrolljelentések útján;

169. megjegyzi továbbá a Számvevőszék azon következtetését, hogy az általa felülvizsgált ellenőrző hatóságok részletes ellenőrzési programokkal rendelkeztek, és az ellenőrző listákat használták következtetéseik alátámasztására; aggodalommal állapítja meg, hogy a Számvevőszék hiányosságokat is észlelt az ellenőrző hatóságok munkájában; megjegyzi, hogy a Bizottság elfogadta a Számvevőszék azon ajánlását, hogy kövesse nyomon az ellenőrző hatóságok munkájának hiányosságait;

170. aggodalmát fejezi ki azonban amiatt, hogy nehéz részletes és átfogó adatokat kapni az Unió belügyi kiadásaira vonatkozóan, különösen a tagállamokkal megosztott irányítás hatálya alá tartozó kiadásokról, ami akadályozza, hogy a költségvetési és mentesítésért felelős hatóság megbízható felügyeletet gyakoroljon; kéri, hogy e tekintetben növeljék az átláthatóságot;

171. üdvözli a migrációs és menekültügyi paktum 2024-es elfogadását, és emlékeztet arra, hogy annak végrehajtása a migráció és a menekültügy kezelésére szolgáló új rendszer sarokköve az EU-ban, amelyet 2026 közepétől fognak alkalmazni valamennyi tagállamban; üdvözli továbbá, hogy a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret félidős felülvizsgálatával összefüggésben a 2024–2027-es időszakra további 2 milliárd EUR-t különítettek el a többéves pénzügyi keret 4. fejezetére, többek között azzal a céllal, hogy lehetővé tegyék a paktum új szabályainak teljes körű végrehajtását, valamint a migráció és a határigazgatás terén a jelenlegi geopolitikai helyzetből eredő növekvő kihívások kezelését; hangsúlyozza a hatékony végrehajtásához szükséges megfelelő szintű források biztosításának fontosságát, ezért nagyra értékeli a Bizottság írásbeli válaszait, amelyek megerősítik, hogy a 2025–2027-es időszakra további 3 milliárd EUR-t bocsátott rendelkezésre az MMIA és a HAVE keretében, többek között az ukrajnai háború elől menekülő személyeket befogadó tagállamok támogatására;

172. hangsúlyozza, hogy az Unió külső határainak irányítása a migrációs és menekültügyi paktum egyik pillére, és a szabad mozgáson alapuló schengeni térség működésének alapvető előfeltétele; elismeri, hogy a külső határok védelmét támogató uniós finanszírozású projektek a belső határok védelmére nehezedő nyomás enyhítését szolgálják, amint azt a költségvetésért, a csalás elleni küzdelemért és a közigazgatásért felelős biztos a Költségvetési Ellenőrző Bizottságban 2025. december 8-án tartott meghallgatásán kijelentette; elismeri, hogy bár az Unióba szabálytalanul érkező migránsok teljes száma 2024-ben 38%-kal csökkent, a minták eltolódtak a kontinensen, és bizonyos útvonalakon jelentős növekedés volt tapasztalható, különösen a keleti határokon húzódó útvonalon, ahol 2024-ben háromszoros növekedésről számoltak be; megjegyzi, hogy a HAVE támogathatja a leginkább érintett tagállamokat abban, hogy rendelkezzenek az Unió külső határainak biztosításához szükséges infrastruktúrával, létesítményekkel és berendezésekkel, beleértve az elektronikus határbiztonság javítását és a határőrizet egyéb

eszközeit a HAVE-rendelet III. mellékletében előírtak szerint;

173. fenntartja, hogy az Uniónak jobban meg kell védenie a kiszolgáltatott személyeket az embercsempész- és emberkereskedő-hálózatoktól, és kezelnie kell a hibrid támadásokat, valamint a migráció harmadik országok vagy ellenséges nem állami szereplők általi eszközként való felhasználását; megjegyzi, hogy a 2024. december 11-i bizottsági közlemény[16] elfogadását követően a Bizottság a HAVE-n keresztül mintegy 520 millió EUR-t különített el az Oroszországgal és Belarusszal határos tagállamok számára a határigazgatási kapacitások megerősítése, valamint a biztonsággal és a migrációval kapcsolatos kihívások kezelése érdekében; kiemeli különösen az uniós frontországok támogatásának szükségességét az EU külső határainak biztosítása érdekében;

174. Tisztelettel adózik Mateusz Sitek lengyel határőr emléke előtt, akit 2024. június 6-án öltek meg, miközben az Unió külső határát védte a belarusz rezsim által szervezett hibrid támadással szemben; hangsúlyozza, hogy az Unió külső határainak védelme nem elvont politikai célkitűzés, hanem élet-halál kérdése a frontvonalban szolgáló férfiak és nők számára; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy megfelelő pénzügyi és operatív támogatást nyújtsanak az uniós frontországoknak, amelyeknek az Unió külső határain kell szembenézniük a hibrid fenyegetésekkel;

175. elismeri a Bizottság arra irányuló folyamatos törekvéseit, hogy megerősítse a származási és tranzitországnak minősülő harmadik országokkal folytatott érdemi együttműködést, különösen az Unióval szomszédos harmadik országokkal az irreguláris migráció forrásnál történő kezelése érdekében; hangsúlyozza, hogy megfelelő felügyeletre és átvilágításra van szükség a forrásoknak az EU-n kívüli migrációkezelésben részt vevő partnerek közötti elosztása során annak biztosítása érdekében, hgy a migráció kezelése kölcsönösen előnyös módon és az európai migrációs és menekültügyi stratégiának megfelelően történjen, beleértve az alapvető jogokat; sürgeti a Bizottságot, hogy erősítse meg az uniós belügyi alapok átláthatóságát és elszámoltathatóságát a harmadik országokban;

176. emlékeztet arra, hogy a Szerződésekkel összhangban a szolidaritás és a méltányos felelősségmegosztás az Unió migrációs és menekültügyi politikájának alapját képező alapelvek; elismeri a Bizottság arra irányuló folyamatos törekvéseit, hogy fokozza a tagállamok közötti szolidaritást és felelősségmegosztást, különösen a migrációs és menekültügyi kihívások által leginkább érintett tagállamok tekintetében, beleértve a migráció eszközként való felhasználását; ezzel összefüggésben kiemeli a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap szerepét a tagállamok támogatásában a befogadás, a menekültügyi eljárások, az integrációs intézkedések és az áttelepítés terén, többek között a konfliktusok és humanitárius

16 COM(2024)0570.

válságok elől menekülő személyek esetében; hangsúlyozza, hogy a migrációs és menekültügyi paktum hatékony végrehajtásához elegendő, jól irányított és időben történő finanszírozásra van szükség a szolidaritási intézkedések Unió-szerte történő támogatásához;

177. megjegyzi, hogy 2024-ben a migrációra és a határigazgatásra szánt uniós finanszírozás 37,7 %-át a migráció és a belügyek területén működő decentralizált ügynökségek számára különítették el; emlékeztet arra, hogy bár a decentralizált ügynökségek jogilag és pénzügyileg függetlenek a Bizottságtól, a Bizottság továbbra is felügyeleti hatáskörrel rendelkezik tevékenységeik felett; megismétli, hogy a migrációkezelést az uniós joggal, többek között az alapvető jogokkal teljes összhangban kell végrehajtani; üdvözli a Bizottság írásbeli válaszait, amelyek kiemelik, hogy tovább kell erősíteni a nyomonkövetési és elszámoltathatósági mechanizmusokat, többek között a Frontex tevékenységei tekintetében;

Ajánlások

178. felkéri a Számvevőszéket, hogy készítsen becslést a többéves pénzügyi keret 4. fejezetének hibaarányáról;

179. felhívja a Bizottságot, hogy:

i. maradéktalanul hajtsa végre a Számvevőszék ajánlásait, többek között biztosítsa, hogy a nemzetközi szervezetekkel kötött szerződéses megállapodásai teljes mértékben tiszteletben tartsák a Számvevőszék ellenőrzési jogait;

ii. a tagállami hatóságokkal együtt orvosolja a DG HOME 2024. évi éves tevékenységi jelentésében megfogalmazott fenntartásokkal kapcsolatos rendszerszintű hiányosságokat, és szükség esetén indítson szabályszerűségi záróelszámolási eljárásokat és bocsásson ki visszafizetési felszólításokat a tagállamoknak kifizetett és a Bizottság által szabálytalannak ítélt összegekre vonatkozóan;

iii. továbbra is kövesse nyomon és ellenőrizze a tagállamok és az uniós ügynökségek által a migrációs és menekültügyi paktum 2026-ig történő teljes körű és időben történő végrehajtásához szükséges lépéseket, és számoljon be a Parlamentnek a paktum végrehajtása terén elért eredményekről és biztosítson hozzáférést a Parlament számára valamennyi vonatkozó dokumentumhoz a végrehajtási folyamat hatékony demokratikus felügyelet megkönnyítésének érdekében;

iv. támogassa az uniós frontországokat az EU külső határainak biztosítása érdekében;

v. növelje az uniós belügyi alapok programozásának és végrehajtásának átláthatóságát és elszámoltathatóságát

részletes és átfogó adatok biztosítása révén, beleértve a harmadik országokban elköltött forrásokat, megőrizve ugyanakkor a Parlament szerepét az uniós kiadások demokratikus ellenőrzésének biztosításában;

vi. érvényesítse az uniós belügyi alapok átlátható és független emberi jogi ellenőrzési mechanizmusait a harmadik országokban;

vii. szorosan kövesse nyomon az Unió által finanszírozott határigazgatási intézkedéseket, különösen az alapvető jogokkal kapcsolatos uniós kötelezettségeknek és a visszaküldés tilalma elvének való teljes körű megfelelés biztosítása érdekében;

Biztonság és védelempolitika

180. megjegyzi, hogy 2024-ben a többéves pénzügyi keret 5. fejezete (Biztonság- és védelempolitika) programjainak költségvetése 2,1 milliárd EUR-t tett ki (az uniós költségvetési kiadások 1,1%-a), amely az alábbiak szerint oszlott meg: 800 millió EUR (36,9 %) az Európai Védelmi Alap (EDF), 300 millió EUR (15,9 %) a katonai mobilitás, 300 millió EUR (13,3 %) a védelmi eszközök és az uniós biztonságos konnektivitás számára; 300 millió EUR (12,1 %) a decentralizált ügynökségek, nevezetesen az Európai Unió Kábítószer-ügynöksége (EUDA), a Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniós Ügynöksége (Europol) és az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynöksége (CEPOL) számára, 300 millió EUR (11,9 %) a nukleáris biztonság, a leszerelés és egyéb területek számára, valamint 200 millió EUR (9,9 %) a Belső Biztonsági Alap (BBA) számára;

181. emlékeztet arra, hogy a 2014–2020-as BBA-finanszírozást 2024 júniusáig kellett elkölteni, és a végleges beszámolót 2024. december 31-ig kellett benyújtani; megjegyzi a Számvevőszék azon megállapítását, hogy ellenőrzésük idején a BBA-finanszírozás jelentős összege (16 %, azaz 505 millió EUR) még elszámolásra vár, amíg a Bizottság elfogadja ezeket a végleges elszámolásokat; megjegyzi a Bizottság válaszát, amely szerint a tagállamok által a 2014–2020-as időszakban bejelentett összes kiadás, beleértve a végleges beszámoló benyújtását is, a BBA 94 %-át tette ki;

182. aggodalommal állapítja meg, hogy a migrációról és a határigazgatásról szóló szakaszban kifejtett okok miatt a Számvevőszék nem tud külön becslést adni a többéves pénzügyi keret 5. fejezete (Biztonság- és védelempolitika) hibaarányáról, és hogy ellenőrzési eredményei alapján a Számvevőszék úgy véli, hogy az e fejezetből származó kiadások magas kockázatúak; megjegyzi, hogy a védelemért és az űrpolitikáért felelős biztos a Költségvetési Ellenőrző Bizottságban 2025. november 6-án tartott meghallgatásán egyértelművé tette, hogy a Számvevőszék 2024. évi éves jelentése nem tartalmaz a védelmi projektekkel kapcsolatban feltárt hibákat; megjegyzi továbbá, hogy a Bizottság becslése szerint a biztonság- és

védelempolitikával kapcsolatos kiadások esetében a kifizetéskori kockázat 2024-ben 0,5 % volt;

183. emlékeztet arra, hogy az Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborújának kezdete óta az Unió szomszédságában kialakult rendkívül instabil geopolitikai helyzet nagyobb biztonsági és védelmi kihívásokhoz, többek között hibrid fenyegetésekhez vezetett, és ezáltal nagyobb beruházási igényeket támaszt a biztonság, a védelem és a felkészültség terén; felhívja a figyelmet arra a tényre, hogy a többéves pénzügyi keret biztonságra és védelemre irányuló 5. fejezete a legkisebb a többéves pénzügyi keret valamennyi fejezete közül, és sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a polgárok biztonságának és védelmének biztosítására szánt jelenlegi uniós költségvetés nem áll arányban a rövid vagy hosszú távon kezelendő kihívásokkal; megerősíti azon álláspontját, hogy Oroszország jelenti az elsődleges és legjelentősebb fenyegetést az Unióra és tagállamaira nézve; emlékeztet arra, hogy az Európai Parlament felszólította az Uniót és tagállamait, hogy hozzanak létre egy olyan jogi keretet, amely lehetővé teszi, hogy Oroszország a terrorizmus állami támogatójának minősüljön;

184. emlékeztet arra, hogy az Unió védelmi képességei évtizedek óta alulfinanszírozottak, és hogy a Bizottság szerint a következő évtized védelmi kiadási hiánya jelenleg 500 milliárd EUR-t tesz ki; üdvözli, hogy mivel sürgősen fokozni kell a védelmi képességeket, Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja óta nőtt az uniós védelmi finanszírozási eszközök száma; megjegyzi, hogy az uniós védelmi eszközök költségvetésen kívüli eszközöket is magukban foglalnak, például az Európai Békekeretet és az Európa biztonságát szolgáló cselekvési eszközt (SAFE), amely egy ideiglenes védelmi hiteleszköz; hangsúlyozza továbbá, hogy a védelmi finanszírozási programok mellett más uniós programok is szolgálhatnak kettős felhasználású célokat, nevezetesen az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF) katonai mobilitási komponense és a 2023-ban létrehozott uniós biztonságos konnektivitási program, amelynek elsődleges célja, hogy garantált hozzáférést biztosítson az uniós tagállamok számára a rendkívül biztonságos, szuverén és globális konnektivitási szolgáltatásokhoz; megjegyzi továbbá, hogy a 2025. szeptemberi félidős felülvizsgálatot követően a kohéziós politikai alapokat fel lehet használni a katonai mobilitás javítására és a védelmi infrastruktúra fejlesztésére is, különösen a keleti határ menti régiókban;

185. nagyra értékeli a Bizottság írásbeli válaszait, amelyek elismerik, hogy a védelmi vonatkozású eszközök sokfélesége széttagolt finanszírozási környezetet eredményezett, bizonyos átfedésekkel és hiányosságokkal; hangsúlyozza, hogy a biztonság és a védelem finanszírozásával kapcsolatban átfogó és hosszú távú uniós megközelítésre van szükség, amely mind a hagyományos katonai fenyegetésekre, mind a nem hagyományos fenyegetésekre reagál; hangsúlyozza, hogy tovább kell javítani az uniós védelmi

finanszírozás átláthatóságát, többek között a Számvevőszék ellenőrzési jogainak valamennyi eszköz tekintetében történő garantálása, valamint annak biztosítása révén, hogy a mentesítésért felelős hatóság demokratikus ellenőrzést gyakorolhasson valamennyi uniós finanszírozású tevékenység felett; hangsúlyozza, hogy növelni kell az uniós védelmi finanszírozásra vonatkozóan közzétett információk felhasználóbarát jellegét annak érdekében, hogy azok a kérelmezők és a kedvezményezettek, különösen a kkv-k javát is szolgálják; kiemeli, hogy valamennyi tagállamban meg kell könnyíteni és elő kell mozdítani a kkv-k részvételét, valamint az uniós finanszírozású projektekhez való tisztességes és méltányos hozzáférésüket; ösztönzi a kkv-kra irányuló folyamatos beruházásokat és azok támogatását;

186. hangsúlyozza, hogy az uniós védelmi és biztonsági kiadások 2024-es gyors növekedése arányos ellenőrzési szabályokat tesz szükségessé, amelyek lehetővé teszik a Számvevőszék, az OLAF és az Európai Ügyészség számára, hogy ténylegesen hozzáférjenek valamennyi releváns dokumentációhoz, beleértve a kettős felhasználású technológiákkal kapcsolatos projekteket is; emlékeztet arra, hogy maga a Bizottság is elismerte, hogy a minősített eredményekhez való hozzáférés késleltethető, ha a tagállamok a minősítés „kibocsátói”, és hangsúlyozza, hogy ha az ellenőrzéshez való hozzáférés kellően indokolt okokból - mint például a projektek minősített jellege - korlátozott, megfelelő intézkedésekre és konstruktív megoldásokra kell törekedni a pénzügyi felügyeleti követelményeknek való teljes körű megfelelés és az uniós forrásokkal való hatékony és eredményes gazdálkodás biztosítása érdekében;

187. mély aggodalmát fejezi ki a Bizottság azon döntése miatt, hogy az Európai Parlamenttel való előzetes konzultáció nélkül fogadja el a „Rearm EU” kezdeményezést; sajnálja, hogy ez a döntés megkerüli az intézményi egyensúly elvét, és aláássa a Parlament társjogalkotói szerepét a stratégiai és költségvetési prioritások kialakításában; sürgeti a Bizottságot, hogy tartózkodjon attól, hogy az Unió pénzügyi és stratégiai struktúrájára hatást gyakorló jelentős szakpolitikai eszközöket kezdeményezzen a Parlament előjogainak teljes körű tiszteletben tartása nélkül;

188. emlékeztet arra, hogy az EDF általános célkitűzése az európai védelmi technológiai és ipari bázis (EDTIB) versenyképességének, hatékonyságának és innovációs kapacitásának előmozdítása az egész Unióban; megjegyzi, hogy a Bizottság írásbeli válaszaiban felvázoltak szerint az EDF 227,9 millió EUR összegű finanszírozását 20 mesterséges intelligenciával kapcsolatos projektre, további 171,1 millió EUR-t pedig 18, a dróntechnológiákra összpontosító projektre különítettek el, míg az EDF összesen 1,49 milliárd EUR-val támogatott 50 olyan projektet, amelyek hagyományos védelmi felszerelésnek tekinthető, szárazföldi, légi és haditengerészeti hadviseléshez, víz alatti, légrakéta-védelemhez, valamint a vegyi, biológiai, radiológiai és nukleáris (CBRN) kockázatok mérsékléséhez

kapcsolódó projektekre összpontosítottak; megjegyzi, hogy 2021 óta az EDF-ből kevesebb mint 400 millió EUR-t költöttek a mesterséges intelligenciával és a dróntechnológiákkal kapcsolatos projektekre, annak ellenére, hogy a folyamatban lévő és közelmúltbeli konfliktusok tapasztalatai alapján a kiberképességek, a mesterséges intelligencia és a pilóta nélküli rendszerek, köztük a drónok egyre növekvő szerepet játszhatnak a modern hadviselésben; úgy véli, hogy a technológiák finanszírozása során előnyben kell részesíteni azokat, amelyek a legnagyobb működési előnyt biztosítják;

189. megjegyzi a Számvevőszék 04/2025. sz., uniós katonai mobilitásról szóló különjelentését, valamint a Bizottság válaszát; aggodalmát fejezi ki a Számvevőszék azon általános következtetése miatt, hogy a katonai mobilitásra vonatkozó, 2022 novemberében közzétett második uniós cselekvési terv nem épült kellően szilárd alapokra, és hogy a terv célkitűzése – nevezetesen a személyzet, az anyagok és az eszközök gyors és zökkenőmentes, rövid időn belüli és nagy léptékű mozgásának biztosítása – felé tett előrelépés a tervezési hiányosságok és a végrehajtás akadályai miatt változó volt; aggodalommal veszi tudomásul a Számvevőszék észrevételeit, miszerint a Bizottság nem végzett megbízható értékelést a célkitűzések és célértékek eléréséhez szükséges teljes finanszírozásról; tudomásul veszi a Számvevőszék által kiemelt tényt, hogy nem mindig lehetséges valamennyi uniós katonai mobilitási tevékenység parlamenti felügyelete, mivel nem minden projektet az uniós költségvetésből finanszíroznak, mint például az Európai Védelmi Ügynökség (EDA) vagy a PESCO esetében;

190. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a 2021-ben, 2022-ben és 2023-ban szervezett három pályázati felhívást követően az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz keretében a jelenlegi programozási időszakra rendelkezésre álló katonai mobilitási keretösszeg teljes egészében kimerült, miközben a becslések szerint legalább 100 milliárd EUR összegű beruházásra van szükség az Unióban sürgős korszerűsítésre szorulóként azonosított 500 uniós fogadóállomás kezeléséhez[17]; megjegyzi a Bizottság írásbeli válaszát, amely szerint a TEN-T rendelet 2024. évi felülvizsgálata olyan elemeket vezetett be, amelyek a katonai mobilitást integrálják az uniós közlekedéspolitikába; megjegyzi továbbá, hogy az Európai Bizottság és a főképviselő elfogadta a 2025. évi katonai mobilitási csomagot; megismétli annak fontosságát, hogy tovább erősítsék az uniós katonai mobilitás reagálóképességét és hatékonyságát a szabályozási és eljárási összetettség csökkentése, a harmonizáció fokozása és a koordináció észszerűsítése révén a késedelmek csökkentése és a műveleti készenlét javítása céljából;

---

17 A Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője 2025. október 16-i, „A béke megőrzése – Védelmi készültségi ütemterv 2030-ig” című közös közleménye (JOIN(2025)0027).

Ajánlások

191. felkéri a Számvevőszéket, hogy készítsen becslést a többéves pénzügyi keret 5. fejezetének hibaarányáról;

192. felhívja a Bizottságot, hogy:

i. folytassa az uniós védelmi kiadások átláthatóságának fokozására irányuló erőfeszítéseket valamennyi releváns eszköz tekintetében, többek között azáltal, hogy az alkalmazandó jogi kerettel összhangban megkönnyíti a Számvevőszék ellenőrzési munkáját, és biztosítja, hogy a mentesítésért felelős hatóság megfelelő tájékoztatást kapjon az uniós finanszírozású tevékenységek demokratikus ellenőrzésének gyakorlása érdekében az elfogadási, tervezési és végrehajtási szakaszban;

ii. a demokratikus ellenőrzés lehetővé tétele érdekében nyújtson be rendszeres összevont jelentést a költségvetés végrehajtásáról és teljesítményéről a mentesítésért felelős hatóságnak az uniós költségvetésből, a költségvetésen kívüli eszközökből és minden egyéb releváns eszközből – például a katonai mobilitással és a biztonsággal kapcsolatos programokból – származó valamennyi védelmi vonatkozású kiadásról;

iii. biztosítson szisztematikusabb nyomon követést és jelentéstételt a Parlament számára az uniós védelmi és katonai mobilitási intézkedésekről, azok végrehajtásáról és finanszírozásáról, beleértve az EU-NATO együttműködéssel, az Európai Békekerettel, az EDA-val és a PESCO-val kapcsolatos intézkedéseket is;

iv. erősítse meg az EDF átfogó európai védelmi megközelítéshez való hozzájárulását a hibrid fenyegetéseket – többek között a mesterséges intelligenciát, a kiber- és dróntechnológiákat – kezelő projektek támogatásának növelése révén;

v. erősítse tovább az uniós biztonsági és védelmi intézkedéseket a kettős felhasználású közlekedési infrastruktúra folyosóinak javítására rendelkezésre álló finanszírozás jelentős növelésével, valamint a határokon átnyúló katonai mozgások adminisztratív, eljárási és szabályozási akadályainak felszámolására irányuló intézkedésekkel, többek között a 2025. december 16-i (EU) 2025/2643 európai parlamenti és tanácsi rendeletben (EDIP-rendelet) említett közös védelmi beszerzések és a kapcsolódó eljárások tagállamok közötti harmonizációja révén, az interoperabilitás, a hatékonyság és a stratégiai koherencia fokozása érdekében, előnyben részesítve ugyanakkor az olyan projektek uniós finanszírozását, amelyek a legjobban reagálnak a jelenlegi európai fenyegetettségi helyzetre;

vi. tegyen további lépéseket annak érdekében, hogy Unió-szerte egyenlő versenyfeltételeket biztosítson a védelmi ipar

valamennyi szereplője számára, és egyszerűsítse az uniós finanszírozáshoz való hozzáférést, beleértve a kkv-kat és a külső fenyegetéseknek leginkább kitett tagállamokat is;

Szomszédság és a világ

193. megjegyzi, hogy a többéves pénzügyi keret 6. fejezete (Szomszédság és a világ) programjainak költségvetése 15,4 milliárd EUR-t tett ki (az RRF nélkül számított uniós költségvetési kiadások 8,0 %-a), amely az alábbiak szerint oszlott meg: 62,4 % a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz – Globális Európa (NDICI – Globális Európa), 15,9 % a humanitárius segítségnyújtás (HUMA), 14,9 % az előcsatlakozási támogatás (IPA III), 2,7 % Ukrajna számára nyújtott makroszintű pénzügyi támogatás plusz és 4,1 % egyéb fellépések és programok számára;

194. üdvözli, hogy 2024-ben a Számvevőszék egy 137 tranzakcióból álló, statisztikailag reprezentatív mintát vizsgált meg, amely a többéves pénzügyi keret e fejezetéhez tartozó valamennyi kiadást lefedte, első alkalommal lehetővé téve számára a hibaarány kiszámítását; aggodalommal veszi tudomásul a 4,9 %-os becsült hibaarányt, amely jelentősen meghaladja a 2,0 %-os lényegességi küszöböt; megjegyzi továbbá, hogy a 137 tranzakcióból 56 (40,9 %) tartalmazott olyan számszerűsíthető hibákat, amelyek pénzügyi hatást gyakoroltak az uniós költségvetésre; megállapítja, hogy ezek a hibák nem támogatható költségeket, a közbeszerzési szabályok súlyos megsértését, az alapvető igazoló dokumentumok hiányát, nem támogatható kedvezményezetteket és ténylegesen fel nem merült kiadásokat érintettek; úgy véli, hogy ezek a problémák az ellenőrzési rendszerek működésének és megbízhatóságának hiányosságaira utalhatnak;

195. megdöbbentőnek tartja, hogy a számszerűsíthető hibákat tartalmazó esetek közül tízben a Bizottság már elegendő információval rendelkezett ahhoz, hogy megelőzze a hibát, vagy a kiadások elfogadása előtt feltárja és kijavítsa azt; megjegyzi, hogy ha a Bizottság ténylegesen felhasználta volna ezeket az információkat, a becsült hibaszint 1,4 százalékponttal csökkent volna;

196. megjegyzi, hogy a korábbi évekhez hasonlóan a Számvevőszék által feltárt hibák jelentős része olyan szerződésekre vonatkozott, amelyeket pillérek szerinti értékelésnek alávetett szervezetek, köztük nemzetközi intézmények közvetett irányítás keretében hajtottak végre; megjegyzi, hogy e szerződések esetében a Bizottság pénzügyi jelentés és vezetői nyilatkozat alapján fogadott el kiadásokat, mivel ez utóbbi a pillérértékelésnek alávetett szervezet által kiadott saját tanúsítvány, amely tanúsítja a szolgáltatott pénzügyi információk teljességét, pontosságát és megfelelőségét; aggodalommal állapítja meg, hogy a Számvevőszék által feltárt 42 számszerűsített hiba közül 26 ilyen szerződésekhez kapcsolódott, és 3,1 százalékponttal járult hozzá a becsült hibaszinthez, ezáltal

rámutatva a pillérek szerinti értékelésnek alávetett szervezetekkel kapcsolatos közvetett irányításra vonatkozó bizonyossági keret tartós sebezhetőségeire;

197. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Számvevőszék a 2020. évi korábbi ajánlása ellenére ismét késedelmeket tapasztalt a kért dokumentumok bizonyos nemzetközi szervezetektől és nemzetközi pénzügyi intézményektől való beszerzése terén, ami akadályozta ellenőrzési munkájának időben történő elvégzését; megjegyzi, hogy 19 ellenőrzött tranzakcióban ezek a szervezetek ideiglenes, csak megtekintést lehetővé tevő elektronikus konzultációkra korlátozták a dokumentumokhoz való hozzáférést, anélkül, hogy lehetővé tették volna a Számvevőszék számára a másolatok megőrzését, ami akadályozta az ellenőrzés megfelelő tervezését, végrehajtását és minőség-ellenőrzését; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy ezek az akadályok annak ellenére fennmaradtak, hogy a Bizottság az érintett szervezetekkel folytatott folyamatos kommunikáció révén igyekezett megoldani a problémát, amint azt az EFA-król szóló 2024. évi éves jelentés is kiemelte;

198. komoly aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy 2024-ben nem került sor eredményorientált nyomonkövetési (EOM) missziókra, mivel 2025-ben megszűnt a két meglévő EOM szolgáltatási szerződés; aggodalommal emeli ki, hogy az EOM-szerződések új generációjára vonatkozó, 2024-re tervezett meghívásos közbeszerzési eljárást törölni kellett, mivel az NDICI támogatási kiadási előirányzatai nem álltak rendelkezésre, ami arra kényszerítette a DG INTPA-t, hogy operatív hitelekre támaszkodjon, és készítsen elő egy önálló NDICI támogatási intézkedést az EOM-ok finanszírozására; megjegyzi, hogy 2025 októberében felfüggesztő záradék alapján újraindították az új meghívásos közbeszerzési eljárást, és az új hároméves EOM-szerződés aláírására várhatóan csak 2026 áprilisában kerül sor; hangsúlyozza, hogy ez a finanszírozási és közbeszerzési zavar 2025 eleje óta az EOM-rendszer teljes felfüggesztéséhez vezetett, késleltetve a program végrehajtásának független teljesítmény-ellenőrzését, és gyengítve a külső tevékenység általános eredményorientáltságát;

199. megjegyzi, hogy a világ legkevésbé fejlett országainak nyújtott, kereskedelemmel kapcsolatos támogatásba történő uniós beruházások csökkentek, és a kereskedelemösztönző támogatás forgalmának 2022-ben csak 12,0 %-a érte el a legkevésbé fejlett országokat, szemben a 2010 és 2015 közötti átlagosan 18,0 %-kal; aggodalommal állapítja meg, hogy ez az alulteljesítés a 2017. évi felülvizsgált uniós kereskedelemösztönző támogatási stratégiában a legkevésbé fejlett országokra vonatkozóan meghatározott 25,0 %-os kiadási cél ellenére továbbra is fennáll; megjegyzi az Európai Számvevőszék A legkevésbé fejlett országoknak nyújtott uniós kereskedelemösztönző támogatás című 17/2025. sz. különjelentésének megállapításait, amelyek arra a következtetésre jutottak, hogy az uniós kereskedelemösztönző támogatás nem halad

jó úton a 2030-as cél elérése felé; üdvözli, hogy a Bizottság elfogadta a Számvevőszék azon ajánlását, hogy elemezze e csökkenés mögöttes okait, és megjegyzi, hogy ezt az értékelést 2026-ra tervezik, hangsúlyozva, hogy időszerű korrekciós intézkedésekre van szükség az uniós kereskedelmi támogatás biztosítása érdekében;

200. megjegyzi, hogy az INTPA és az Európai Szomszédságpolitika és a Csatlakozási Tárgyalások Főigazgatósága által 2024-ben az Unión kívüli országoknak nyújtott költségvetés-támogatás 1,56 milliárd EUR-t tett ki; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy nem állnak rendelkezésre nyilvánosan hozzáférhető adatok a kedvezményezett országok azonosítására, mivel a közzétett statisztikák csak régiókra vagy országcsoportokra vonatkoznak; sajnálatát fejezi ki továbbá amiatt, hogy e források felhasználása és a végső kedvezményezettek azonosítása nem átlátható; hangsúlyozza, hogy a költségvetés-támogatást össze kell hangolni a partnerországok szükségleteivel és az Unió stratégiai szakpolitikai célkitűzéseivel;

201. hangsúlyozza, hogy uniós támogatásból semmilyen körülmények között – sem közvetlenül, sem közvetve – nem finanszírozható a terrorizmus vagy az EUSZ 2. cikkében foglalt értékekkel nem összeegyeztethető bármely tevékenység, ezért az nem támogathat semmilyen, a Hamászhoz, illetve más terrorista vagy szélsőséges szervezethez kötődő szervezetet; emlékeztet arra, hogy e célból jogszerű és alapvető fontosságú az uniós támogatás valamennyi végső kedvezményezettjének egyértelmű azonosítása, a harmadik országokban is; hangsúlyozza, hogy a támogatások elosztását és felhasználását szigorúan felügyelni kell annak biztosítása érdekében, hogy a pénzeszközökkel ne lehessen visszaélni; sürgeti továbbá az átvilágítási, nyomonkövetési és ellenőrzési mechanizmus megerősítését az Unió által finanszírozott programokba való ideológiai beszivárgás minden formájának megelőzése érdekében; hangsúlyozza, hogy a terrorizmus elleni biztosítékokat és az átláthatósági követelményeket szigorúan kell alkalmazni, anélkül, hogy aláásnák a humanitárius elveket és az életmentő segítségnyújtást;

202. emlékeztet arra, hogy az oktatás a békeépítés, az együttélés és a tárgyalásos kétállami megoldás előkészítésének központi pillére, valamint a szélsőségesség, az intolerancia és a radikális ideológiák elleni küzdelem kulcsfontosságú eszköze; emlékeztet arra, hogy az uniós pénzügyi támogatásnak és a politikai szerepvállalásnak támogatnia kell a békét, a toleranciát és az együttélést előmozdító oktatást; üdvözli, hogy a Bizottság továbbra is együttműködik a Palesztin Hatósággal a tantervi reform terén, és elismeri a 2025-ben jelentett kézzelfogható eredményeket, beleértve a tankönyveknek a Palesztin Oktatási és Felsőoktatási Minisztérium általi folyamatban lévő felülvizsgálatát és módosítását az UNESCO normáival való összhang biztosítása érdekében; megjegyzi különösen, hogy felülvizsgálták a 12. besorolási fokozatot, és átfogóbban felülvizsgálták az 1–4. besorolási fokozatot, és 2024 decemberében,

illetve 2025 októberében új tananyagot tettek közzé, amelyet az Unió jelenleg felülvizsgál; emlékeztet arra, hogy a Palesztin Hatóságnak el kell távolítania minden olyan oktatási anyagot és tartalmat, amely nem felel meg az UNESCO normáinak, különös tekintettel antiszemitizmust, erőszakra való felbújtást, a dzsihád és a mártíromság dicsőítését és a békés konfliktusrendezés elutasítását tartalmazó anyagokra; emlékezteti a Bizottságot, hogy felülvizsgálatát nyilvános és ellenőrizhető bizonyítékokra alapozza, és tegye közzé felülvizsgálatának eredményeit;

203. megjegyzi, hogy a korábbi évekhez hasonlóan 2024-ben sem használtak fel uniós finanszírozást palesztin tankönyvek előállításának támogatására, és hogy mind a 2024. évi szükséghelyzeti támogatási csomag, mind a palesztin helyreállításra és rezilienciára vonatkozó többéves átfogó program (2025–2027) keretében az uniós PEGASE-mechanizmuson keresztül a Palesztin Hatóságnak nyújtott közvetlen uniós pénzügyi támogatás szigorúan olyan nyomon követhető kiadási tételekre korlátozódik, mint a fizetések, a szociális juttatások és a kórházi hátralékok; megjegyzi, hogy a Palesztin Hatóságnak nyújtott pénzügyi támogatás részben a Palesztin Hatósággal 2024-ben elfogadott ambiciózus reformmátrixban elfogadott reformok eléréséhez kapcsolódik, amely magában foglalja a tananyagok fokozatos és rendszerszintű felülvizsgálatát; emlékeztet arra, hogy a Palesztin Hatóságnak el kell távolítania minden olyan oktatási anyagot és tartalmat, amely nem felel meg az UNESCO normáinak, különös tekintettel az antiszemitizmust ösztönző és erőszakot tartalmazó anyagokra és tartalmakra, amelyeknek a palesztin gyermekek nem lehetnek kitéve; hangsúlyozza, hogy a Palesztin Hatóság számára az oktatás területén nyújtott uniós pénzügyi támogatást ahhoz a feltételhez kell kötni, hogy a tankönyvek tartalmát összehangolják az UNESCO normáival; felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy sem közvetlenül, sem közvetve ne különítsenek el uniós forrásokat olyan oktatási anyagokra, amelyek gyűlöletre és erőszakra uszító antiszemita hivatkozásokat vagy példákat tartalmaznak;

204. sürgeti a Bizottságot, hogy a palesztin lakosságnak nyújtott támogatás és humanitárius segítségnyújtás keretében működjön együtt megbízható helyszíni partnerekkel a humanitárius segítségnyújtás megszakítás nélküli és biztonságos célba juttatásának biztosítása, valamint annak érdekében, hogy ne különítsenek el uniós forrásokat az Unió alapvető értékeivel ellentétes terrorista vagy szélsőséges mozgalmakhoz kapcsolódó személyek vagy szervezetek számára; emlékeztet arra, hogy állítások szerint az UNRWA 13 000 gázai alkalmazottjából 19 érintett volt a Hamász által 2023. október 7-én Izrael ellen elkövetett aljas terrortámadásokban; tudomásul veszi az ENSZ ezen állításokra adott válaszát, beleértve az ENSZ Belső Felügyeleti Szolgálata (OIOS) által indított vizsgálatokat, amelyek után 9 alkalmazott munkaviszonyát hivatalosan megszüntették az ügynökség érdekében, valamint a Colonna-jelentésben kiadott ajánlásokat; megjegyzi, hogy a Bizottság

együttműködik az UNRWA-val annak érdekében, hogy az ENSZ OIOS vizsgálatainak megállapításaival összhangban javítsa a hivatal semlegességi folyamatait és ellenőrzési rendszereit, és nyomon kövesse az UNRWA által előterjesztett cselekvési terv alkalmazását; tudomásul veszi a Bizottság értékelését, amely szerint az UNRWA továbbra is elkötelezett az elfogadott ajánlások végrehajtása, valamint az Unióval a 2024. évi finanszírozás folytatására vonatkozóan elfogadott valamennyi feltétel teljesítése mellett; e tekintetben ösztönzi a Bizottság folyamatos szerepvállalását és a szoros nyomon követést, hogy a semlegesség, az átláthatóság és az elszámoltathatóság szilárd garanciái mellett biztosítsák a finanszírozás folytatását;

205. megjegyzi, hogy a 2019–2024 közötti időszakban kilencből hat felsővezetői álláshely maradt hosszú ideig betöltetlen az Európai Szomszédságpolitika és a Csatlakozási Tárgyalások Főigazgatóságánál; megjegyzi különösen, hogy a főigazgatói álláshely 28 hónapig, az „A” igazgatói álláshely 25 hónapig, a „B” (déli szomszédság) igazgatói álláshely 48 hónapig, a „D” (Nyugat-Balkán) igazgatói álláshely 35 hónapig, az Ukrajnát támogató csoport igazgatói álláshelye 32 hónapig, az „R” igazgatói álláshely pedig 22 hónapig maradt betöltetlen; hangsúlyozza, hogy ezek az elhúzódóan betöltetlen álláshelyek érintették az Unió politikailag legérzékenyebb és működési szempontból legkritikusabb portfólióinak némelyikét, többek között az Ukrajna elleni orosz invázió és a Hamász Izrael elleni terrortámadása idején; megjegyzi továbbá az Európai Szomszédságpolitika és a Csatlakozási Tárgyalások Főigazgatósága 2022. áprilisi személyzeti felmérésének eredményeit, amelyek a felső vezetésbe vetett bizalom jelentős csökkenését mutatják;

206. megjegyzi, hogy 2020 és 2023 között az Ukrajnát támogató csoport vezető pozícióját ideiglenesen az Európai Szomszédságpolitika és a Csatlakozási Tárgyalások Főigazgatóságának főigazgató-helyettese töltötte be számos egyéb funkciója mellett, megjegyzi továbbá, hogy az Ukrajnát támogató csoportot 2023-ban feloszlatták, és a portfóliókat átcsoportosították az Ukrajna-eszközhöz és más egységekhez; megjegyzi, hogy a Bizottság által a mentesítésért felelős hatósággal folytatott eszmecsere során e tekintetben szolgáltatott információk pontatlanok voltak, és felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa, hogy a Bizottság valamennyi tagja egyértelmű és pontos jelentést tegyen a Parlamentnek;

207. megjegyzi a több európai médiaorgánum által 2025 októberében közzétett közelmúltbeli vizsgálati jelentéseket, amelyek szerint a magyar hírszerző szolgálatok kémkedési tevékenységeket folytattak Brüsszelben, beleértve az uniós intézményekben dolgozó magyar állampolgárok beszervezésére irányuló kísérleteket is; megjegyzi, hogy ezek a jelentések a 2015–2019 közötti időszakra vonatkoznak, és hogy a Bizottság megerősítette, hogy belsőleg vizsgálja ezeket az állításokat; elvárja, hogy a Bizottság és az illetékes hatóságok bizonyítékok alapján alapos elemzést és vizsgálatot végezzenek, és a

vizsgálat lezárását követően haladéktalanul tájékoztassák a Parlamentet;

208. megjegyzi, hogy a biztosok jelentős politikai és szabályozási hatáskört gyakorolnak, és magatartásuknak ezért a függetlenség, az átláthatóság, az elszámoltathatóság és az etikus magatartás legmagasabb szintű normáit kell tükröznie; hangsúlyozza, hogy az Európai Bizottság tagjaira vonatkozó magatartási kódex szigorú betartása elengedhetetlen az uniós végrehajtó hatalom integritásának, hitelességének és demokratikus legitimitásának megőrzéséhez; hangsúlyozza, hogy a magatartási kódexnek való teljes körű megfelelés elengedhetetlen az összeférhetetlenség megelőzéséhez, a jogtalan befolyásolás elkerüléséhez és annak biztosításához is, hogy a döntéseket kizárólag európai érdekből hozzák meg; úgy véli, hogy az Európai Szomszédságpolitika és a Csatlakozási Tárgyalások Főigazgatóságának súlyos és elhúzódó irányítási hiányosságai, a mentesítési eljárás keretében a Parlamentnek nyújtott pontatlan információk, valamint a magatartással és a függetlenséggel kapcsolatos, fent vázolt további aggályok együttesen olyan mintát mutatnak, amely összeegyeztethetetlen a Bizottság valamely tagjától megkövetelt elszámoltathatósági, megbízhatósági és megfelelő igazgatási normákkal;

209. aggodalommal állapítja meg, hogy az Ukrajnának nyújtott uniós finanszírozás számos eszköz és létesítmény között oszlik meg, ami széttagolt és összetett finanszírozási környezetet teremt; hangsúlyozza, hogy az, hogy nincs egységes és átlátható áttekintés arról, hogy ezeket a forrásokat – többek között a többéves pénzügyi keret mozgástere által garantált hiteleket – hogyan osztják el és költik el, akadályozza a hatékony demokratikus felügyeletet, az elszámoltathatóságot és az uniós támogatás általános hatásának értékelésére való képességet;

210. megjegyzi, hogy Ukrajna korrupcióellenes szakosodott szervei (NABU, SAPO és Ukrajna Legfelsőbb Korrupcióellenes Bírósága) továbbra is nyomozásokat, büntetőeljárásokat és ítéleteket folytatnak magas szintű ügyekben, ami azt mutatja, hogy a független korrupcióellenes intézmények kezdik meg működésüket, és hogy a megvádolt miniszterek közelmúltbeli lemondásai bizonyos fokú kormányzati reagálóképességet és elszámoltathatóságot mutatnak; elismerését fejezi ki az Ukrajna által a teljes invázió közepette végrehajtott reformokért; megjegyzi, hogy az arra irányuló kísérletek, hogy a NABU-t és a SAPO-t a legfőbb ügyész irányítása alá helyezzék, azzal a kockázattal jártak, hogy aláássák a korrupcióellenes keret függetlenségét és hatékonyságát; üdvözli e módosítások hazai és nemzetközi nyomást követő gyors visszavonását, de aggodalmát fejezi ki a korrupcióellenes intézmények és a civil társadalom jelentései miatt, amelyek kiemelik a korrupcióellenes keret hatékonyságának és függetlenségének fenntartásával kapcsolatos kihívásokat; felhívja a hatóságokat, hogy

előzzék meg a visszaesést, kezeljék az eljárási késedelmeket és akadályokat a magas szintű ügyekben, és az európai normákkal összhangban vizsgálják felül az elévülési szabályokat;

211. tudomásul veszi az ukrán energiaágazatban a közelmúltban elkövetett csalásokkkal kapcsolatos állításokat; hangsúlyozza, hogy ezek az állítások – amennyiben megerősítést nyernek – az irányítási, felügyeleti és belső ellenőrzési rendszerek strukturális sebezhetőségére utalnak; hangsúlyozza, hogy ki kell építeni a közbizalmat Ukrajna reformja hitelességének megerősítése érdekében, megerősített közbeszerzési és belső ellenőrzési rendszerek révén;

212. megjegyzi, hogy az Ukrajna-eszköz hatékony és eredményes pénzgazdálkodásának biztosítása érdekében a Bizottság 2024 júniusában az (EU) 2024/1697 végrehajtási határozattal létrehozott egy külön könyvvizsgáló bizottságot, amely a Bizottság által kinevezett független szakértőkből áll; megjegyzi, hogy a könyvvizsgáló bizottság megbízatása az, hogy feltárja az eszköz pénzeszközeinek Ukrajna általi kezelésében és ellenőrzésében mutatkozó rendszerszintű hiányosságokat, beleértve a csalásmegelőzés, a korrupcióellenes biztosítékok és az összeférhetetlenségi rendszerek hiányosságait, és ezekről közvetlenül a Bizottságnak tegyen jelentést;

213. hangsúlyozza, hogy felügyeleti szerepén túl a könyvvizsgáló bizottság ajánlásokat adhat ki az ukrán hatóságoknak az uniós források kezelésében tapasztalható pénzügyi szabálytalanságok vagy strukturális hiányosságok kezelésére vonatkozóan; hangsúlyozza, hogy a Gazdasági Minisztérium által képviselt Ukrajnának írásbeli választ kell adnia minden egyes ajánlásra, felvázolva a végrehajtási intézkedéseket vagy indokolással alátámasztva a végrehajtás elmaradását; kiemeli, hogy a könyvvizsgáló bizottság megállapításai jelentős pénzügyi következményekkel járhatnak; hangsúlyozza, hogy az uniós alapok hatékony felhasználásának biztosítása és a bővítési politika hitelességének fenntartása érdekében a tartós uniós pénzügyi támogatást hatékony és eredményes pénzgazdálkodásnak, átláthatóságnak és teljesítmény-ellenőrzésnek kell kísérnie;

214. emlékeztet arra, hogy az Ukrajna-eszköz keretében a rendszeres kifizetések feltétele, hogy a Bizottság ellenőrizze Ukrajna helyreállítási és reformtervének végrehajtását, valamint a demokratikus mechanizmusok, a jogállamiság és az emberi jogok folyamatos tiszteletben tartását; megjegyzi, hogy a Bizottság eddig öt alkalommal jutott arra a következtetésre, hogy az egyes reformlépéseket nem teljesítették az egytől ötig terjedő részletekben, ami a megfelelő összegek felfüggesztéséhez vezetett, amelyek egyikét azóta orvosolták; üdvözli e tekintetben a Bizottság szigorú feltételességi megközelítését, valamint a végrehajtás alapos ellenőrzésére és a feltételek nem teljesülése esetén a források visszatartására irányuló bizonyított hajlandóságát;

215. üdvözli, hogy az OLAF célzott csalás elleni támogatást nyújt a hatóságoknak, és támogatja Ukrajna csatlakozását a csalás elleni uniós programhoz; megjegyzi, hogy az Ukrajna-eszközről szóló, 2024 júniusában hatályba lépett keretmegállapodás jogilag kötelező erejű rendelkezéseket ír elő az eszköz keretében rendelkezésre álló pénzeszközök kezelésére, kontrolljára, felügyeletére, nyomon követésére, értékelésére, jelentésére és ellenőrzésére vonatkozóan, intézkedéseket tartalmaz a szabálytalanságok, a csalás, a korrupció és az összeférhetetlenség megelőzésére, kivizsgálására és korrekciójára, valamint rendelkezéseket tartalmaz az OLAF és az Európai Ügyészség szerepére vonatkozóan;

216. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az EFFA+ új, rugalmas „Beruházások támogatása” keretösszegéből történő allokáció olyan országok javát szolgálja, ahol a Global Gateway beruházásait könnyebb végrehajtani a legkevésbé fejlett országok, valamint az instabil és konfliktus sújtotta országok előnyben részesítése helyett;

217. megjegyzi, hogy a líbiai határellenőrzés és migrációellenőrzés megerősítésére irányuló, régóta fennálló uniós finanszírozás ellenére a jelentések azt mutatják, hogy az ilyen segítségnyújtás továbbra is súlyos operatív és humanitárius aggályokat vet fel, valamint aggályokat vet fel az alapvető jogokkal és a kormányzással kapcsolatban, ami potenciálisan reputációs kockázatoknak teheti ki az Uniót; hangsúlyozza, hogy szigorú nyomonkövetési, átláthatósági és elszámoltathatósági mechanizmusokra van szükség annak biztosítása érdekében, hogy a migrációval kapcsolatos segítségnyújtás ne járuljon hozzá közvetve a további károkhoz;

218. megjegyzi, hogy 2025. február 1-jén az Európai Bizottság átszervezte a korábbi Európai Szomszédságpolitika és a Csatlakozási Tárgyalások Főigazgatóságát, és feladatait az alábbi két, újonnan létrehozott igazgatóság között osztotta meg: a tagjelölt országokért és a keleti szomszédságért felelős Bővítési és Keleti Szomszédságpolitikai Főigazgatóság, valamint a Közel-Kelettel, Észak-Afrikával és az Öböl-térséggel Foglalkozó Főigazgatóság, amely jelenleg a földközi-tengeri térséget fedi le;

Európai Fejlesztési Alap (EFA):

219. megjegyzi, hogy az ügyletek szabályszerűségének ellenőrzése céljából a Számvevőszék megvizsgált egy 85 ügyletből álló, az EFA-n belüli kiadások teljes körére nézve reprezentatív mintát; megjegyzi továbbá, hogy ez 16, az Európai Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért alaphoz kapcsolódó tranzakciót, 14 uniós küldöttség[18] által engedélyezett 54 tranzakciót, a Bizottság központja által jóváhagyott 14 tranzakciót és a Bêkou Vagyonkezelői Alaphoz kapcsolódó 1

---

18 Burundi, Kongói Demokratikus Köztársaság, Bissau-Guinea, Kenya, Malawi, Mauritánia, Mauritius, Mozambik, Namíbia, Nigéria, Sierra Leone, Togo, Uganda, Zambia.

tranzakciót foglalt magában;

220. aggodalommal jegyzi meg, hogy a 85 vizsgált tranzakcióból 34 (40,0%) tartalmazott hibát, míg 2023-ben ugyanennyi tranzakcióra 62 (44,3%) hiba jutott; hangsúlyozza továbbá, hogy a Számvevőszék 27 hibát számszerűsített (2023-ben 52-t), amely alapján a 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó hibaszintet 6,5%-ra becsülte (2023-ben ez 8,9% volt);

221. aggodalommal emeli ki, hogy a 2024-es pénzügyi évben a következő három leggyakoribb hibatípust tárták fel: nem támogatható kiadások (40,0%), az alapvető igazoló dokumentumok hiánya (32,0%) és az előfinanszírozás túlzott mértékű elszámolása (14,0%);

222. aggodalommal állapítja meg, hogy 2024. december 31-ig a 9. Európai Fejlesztési Alap 2000–2007 közötti időszakra vonatkozó teljes számviteli lezárása még mindig nem zárult le több mint 17 évvel a hatályvesztésre vonatkozó rendelkezés bevezetése után, és nyolc szerződés még folyamatban van, ami jól mutatja egyes EFA-programok kivételes összetettségét és időtartamát;

223. pozitívan értékeli, hogy a Bizottság javította az elkülönítési becslések kiszámítását azáltal, hogy a Számvevőszék 2023. évi éves jelentésében foglalt ajánlás nyomán szisztematikusan figyelembe vette a szerződések végrehajtási időszakainak a jelentéstételi évet követő meghosszabbításait;

224. aggodalommal állapítja meg, hogy a korábbi évekhez hasonlóan a jelentős előfinanszírozási egyenlegek továbbra is túlságosan hosszú ideig maradnak elszámolás nélkül, beleértve a több mint 10 éve fennálló 446,0 millió EUR-t, amely nagyrészt az EU-Afrika Infrastruktúraalaphoz kapcsolódik, amelynek hosszú távú műveletei az előfinanszírozás nagyon lassú elszámolását eredményezik;

225. megjegyzi, hogy a DG INTPA kontrollstratégiájának folyamatban lévő felülvizsgálatától többek között azt remélik, hogy javulni fog a pénzügyi beszámolás és a fokozott előzetes ellenőrzések kapcsán az érintetteknek nyújtott iránymutatás, és ez segít a hibák – például a túlzott mértékű elszámolás – megelőzésében;

226. megjegyzi, hogy a főigazgatónak a DG INTPA 2024. évi éves tevékenységi jelentésében szereplő megbízhatósági nyilatkozata nem tartalmaz fenntartásokat, folytatva azt a tendenciát, hogy a főigazgatóság a fenntartások hatókörét a 2017. évi kiadások 16,0%-áról 2018-ban 1,0%-ra, 2019-től pedig nullára csökkentette; megjegyzi továbbá, hogy a DG INTPA becslése szerint kifizetéskor kockáztatott becsült összeg 89,7 millió EUR (a 2024. évi kiadások 1,1%-a), a lezáráskor kockáztatott becsült összeg pedig 78,6 millió EUR (0,97%), és arra számít, hogy 11,1 millió EUR-t (a kifizetéskor kockáztatott becsült összeg 12,4%-a) a következő években saját ellenőrzései révén korrigálnak; megjegyzi azonban, hogy a 2024-ben visszafizetettként bejelentett 5,0 millió EUR-ból a

Számvevőszék tesztelése szerint 0,2 millió EUR-t nem kellett volna végrehajtott korrekciós kapacitásként figyelembe venni, ami aggályokat vet fel a főigazgatóság beszámolásának megbízhatóságával kapcsolatban;

227. megjegyzi, hogy a DG INTPA 2024-ben megrendelte a fennmaradó hibaarányra vonatkozó 13. tanulmányát, amely fontos elem a főigazgató megbízhatósági nyilatkozatának és az éves irányítási és teljesítményjelentésben közzétett szabályszerűségi információknak az alátámasztásában; megállapítja, hogy a 401 tranzakcióból álló mintán alapuló 2024. évi tanulmány 0,48%-ra becsülte a fennmaradó hibaarányt, amely a kilencedik egymást követő évben marad a Bizottság 2,0%-os lényegességi küszöbe alatt; emlékeztet azonban arra, hogy a Számvevőszék többször is feltárt olyan módszertani hiányosságokat, amelyek alábecsülhetik a tényleges fennmaradó hibaarányt, különösen a nagy értékű tételek kezelése tekintetében; megjegyzi, hogy bár a Bizottság 2025-től felülvizsgálta a fennmaradó hibaarányra vonatkozó módszertant bizonyos szempontok tisztázása, valamint az irányítási ellenőrzésekre és más ellenőrök munkájára való támaszkodás korlátozása érdekében, az aktualizált módszertan továbbra is lehetővé teszi az „elszigetelt” hibák extrapolációból való kizárását; elvárja, hogy a Bizottság szigorúan hajtsa végre a felülvizsgált módszertant, és várakozással tekint az elé, hogy a Számvevőszék a következő ellenőrzési ciklusban ellenőrizze annak alkalmazását;

228. emlékeztet arra, hogy a lakóhelyelhagyás és az irreguláris migráció kiváltó okainak kezelésére létrehozott Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért több mint 5 milliárd EUR-t mozgósított, amelynek 88%-a az EFA-ból és az uniós költségvetésből származik; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy e források kezelése és elosztása nem átlátható, és hogy nehéz ellenőrizni a hivatalos fejlesztési támogatás elveinek való megfelelést, amint azt a Számvevőszék 17/2024. sz. különjelentése is kiemelte; kéri, hogy az Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért megfelelően támogassa az elfogadott prioritásokat; aggodalommal veszi tudomásul továbbá a szubszaharai Afrikában az éhezés elleni küzdelemhez nyújtott bizottsági támogatásról szóló 20/2025. sz. számvevőszéki különjelentés megállapításait, amelyek hiányosságokat tártak fel a költségértékelés és a projekttervezés terén, beleértve a költségvetések elégtelen ellenőrzését, valamint a fel nem használt vagy nem megfelelő berendezések eseteit; hangsúlyozza, hogy ezek a hiányosságok aláássák a hatékony és eredményes pénzgazdálkodást, és felhívja a Bizottságot, hogy erősítse meg a költségelemzést, a közbeszerzés tervezését és a szükségleteken alapuló végrehajtást;

Ajánlások

229. felhívja a Bizottságot, hogy:

i. erősítse meg a 6. fejezet szerinti megelőző és korrekciós ellenőrzéseket az olyan visszatérő hiányosságok kezelése révén, mint a nem támogatható kiadások, a közbeszerzés körüli szabálytalanságok, a hiányzó bizonyító dokumentumok és a ténylegesen fel nem merült kiadások; megerősített iránymutatást kér a küldöttségek és a végrehajtó partnerek számára;

ii. végezze el a közvetett irányításra vonatkozó bizonyossági keret átfogó felülvizsgálatát, különösen a pillérek szerinti értékelésen átesett szervezetekkel és a nemzetközi pénzügyi intézményekkel;

iii. biztosítsa, hogy az új EOM-szerződés 2026 áprilisában haladéktalanul működőképes legyen, mivel az EOM megszakítása aláássa a teljesítmény nyomon követését és az NDICI végrehajtásának eredményorientáltságát; előzze meg az EOM jövőbeli zavarait stabil finanszírozás biztosításával és annak biztosításával, hogy a nyomonkövetési eszközök folyamatosan rendelkezésre álljanak a többéves pénzügyi keret teljes időtartama alatt;

iv. fordítsa vissza a legkevésbé fejlett országoknak nyújtott kereskedelemösztönző támogatás finanszírozásának csökkenését, haladéktalanul végezze el a tervezett 2026-os elemzést, és javasoljon korrekciós intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a kereskedelemösztönző támogatás forrásai előnyben részesítsék a leginkább rászoruló országokat;

v. építse be a többéves pénzügyi keretre vonatkozó új jogalkotási javaslatba a külső tevékenységi garanciának a Bizottság értékelését kiegészítő ajánlásait, beleértve a vegyes finanszírozás fokozott alkalmazását a legkevésbé fejlett országokban, az instabil vagy konfliktus sújtotta országokban, valamint az érdekelt felekkel, például a civil társadalommal folytatott együttműködést;

vi. biztosítson pártatlan és tényeken alapuló értékeléseket a bővítési jelentésekben annak érdekében, hogy a politikai megfontolások ne írják felül az objektív értékelési kritériumokat;

vii. biztosítsa, hogy semmilyen, harmadik országnak nyújtott uniós támogatás ne kedvezzen az emberi jogok megsértésében, elnyomásban vagy demokratikus visszacsúszásban részt vevő szervezeteknek, valamint szigorúan alkalmazza a feltételességet, többek között a támogatás felfüggesztése révén, amennyiben az alapvető uniós értékek sérülnek; nyújtson részletes ábrát az uniós külső támogatás integritásának és elszámoltathatóságának fenntartására szolgáló biztosítékokról, nyomonkövetési mechanizmusokról és korrekciós intézkedésekről;

viii. továbbra is támogassa a megbízható humanitárius partnereket, valamint a külső szakértők és a Számvevőszék általi független felügyeletet az uniós források felhasználásának hatékony ellenőrzése és az abba vetett bizalom biztosítása érdekében;

ix. nyújtson konszolidált és átlátható áttekintést az Ukrajnának nyújtott valamennyi uniós pénzügyi támogatásról, beleértve a több eszköz keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatásokat, kölcsönöket és garanciákat is, a demokratikus ellenőrzés megerősítése és a teljes elszámoltathatóság biztosítása érdekében;

x. szorosan kövesse nyomon a csalással kapcsolatos súlyos vádakat Ukrajnában, és továbbra is alkalmazza a feltételességet, amennyiben rendszerszintű kockázatokat vagy pénzeszközökkel való visszaélést azonosít; a megfelelő parlamenti felügyelet biztosítása érdekében rendszeresen tájékoztassa az Európai Parlamentet a könyvvizsgáló bizottság tevékenységeiről és megállapításairól;

xi. tegyen jelentést a legkevésbé fejlett országok számára elkülönített és szerződésben lekötött EFFA+ összegek mennyiségéről, valamint az átláthatóság érdekében arról, hogy miként tartják tiszteletben az egyes országok többéves indikatív programjain belüli kvótaallokációt;

xii. számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak a DG INTPA ellenőrzési stratégiája folyamatban lévő felülvizsgálatának lezárásakor hozott korrekciós intézkedésekről;

xiii. gyorsítsa fel a 9. EFA lezárását, megjegyezve, hogy az 17 évvel a hatályvesztésre vonatkozó rendelkezés után is lezáratlan maradt, és vizsgálja felül azokat az okokat, amelyek hozzájárultak a meghosszabbított végrehajtási ciklushoz;

xiv. együttműködik az EBB-vel annak biztosítása érdekében, hogy a nem uniós országokban végzett hitelezési műveletei összhangban legyenek az Unió külpolitikai célkitűzéseivel, és azokat a partnerországokkal való hatékony együttműködési keretek kísérjék;

xv. növelje az átláthatóságot azáltal, hogy hozzáférhető eredménytáblákat tesz közzé, amelyek nyomon követik a nagy értékű külső tevékenységi szerződéseket, a teljesítménymutatókat és a Számvevőszék ajánlásainak állapotát;

xvi. erősítse meg a Global Gateway keretében a pénzügyi átvilágításra és a közbeszerzésre vonatkozó biztosítékokat;

xvii. biztosítsa, hogy a végrehajtó partnerek szigorúan tartsák be a láthatósági szabályokat annak érdekében, hogy átlátható

tájékoztatást nyújtsanak a nyilvánosságnak, és ismételt meg nem felelés esetén szigorúbb nyomon követést kér;

Hivatali működés

230. megjegyzi, hogy a többéves pénzügyi keret 7. fejezete (Európai közigazgatás) 2024-ben 13,3 milliárd EUR-t tett ki, ami az uniós költségvetési kiadások 6,9%-ának felel meg; megjegyzi, hogy az Európai Bizottság 8 milliárd EUR-t költ, ami a teljes összeg 60,6%-ának felel meg; megelégedéssel veszi tudomásul, hogy a Számvevőszék 2024-re vonatkozóan is arra a következtetésre jutott, hogy az igazgatási kiadások alacsony kockázatú kiadási területnek minősülnek; hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak habozás nélkül nyomon kell követnie a Számvevőszék 2024. évi éves jelentésében az informatikai szolgáltatások kifizetésével kapcsolatban azonosított problémákat;

231. továbbra is bírálja azt a folyamatot, amelynek során a Bizottság 2023-ban úgy határozott, hogy 23 brüsszeli irodaépületét eladja, és közülük 17-et visszabérel a 2029-ig tartó időszakra; megjegyzi, hogy az erre vonatkozó döntést nyilvánvalóan az összes ügylet egyértelmű hatásvizsgálata nélkül hozták meg; különösen aggasztónak tartja, hogy a Bizottság csak egy ajánlatot kapott az ügyletre egy belga állami tulajdonú vállalattól, amely indikatív ajánlatot nyújtott be, mielőtt a Bizottság közzétette volna a pályázati felhívást, és hogy az ajánlat nem felelt meg az ajánlati felhívás bankgarancia érvényességi idejére vonatkozó követelményeinek; mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság értékelő bizottsága nem volt független, mivel valamennyi tag az engedélyezésre jogosult tisztviselő beosztottja volt; ezzel összefüggésben aggodalommal veszi tudomásul az Európai Ügyészség által az ügylettel kapcsolatban a közelmúltban végzett bizonyítékgyűjtési tevékenységeket, amelyek tovább növelik az értékesítés kezelésével és irányításával kapcsolatos komoly kétségeket;

232. megjegyzi, hogy a Bizottság arról számol be, hogy a 2021–2024-es időszakban 54, a személyzeti szabályzat 24. cikke szerinti segítségnyújtás iránti kérelmet nyújtottak be, és hogy csak nyolcat követtek nyomon közigazgatási vizsgálat megindításával; úgy véli, hogy ez a szám aggasztóan alacsony, mivel azt jelenti, hogy a kérelmek 85%-át nyomon követés nélkül utasították el; üdvözli, hogy megerősítették a fő bizalmi személy hivatalát, figyelembe véve, hogy a Bizottság mintegy 300 alkalmazottja kért tőle segítséget egyetlen éven belül zaklatással kapcsolatos ügyekben; megjegyzi továbbá, hogy 14 panaszt nyújtottak be közvetlenül a Bizottság Vizsgálati és Fegyelmi Hivatalához (IDOC), ahol négy ügyet az értékelést követően megalapozatlan esetként zártak le, két ügyet pedig az igazgatási vizsgálatot követően nyomon követés nélkül zártak le; a fegyelmi eljárást megelőző eljárások egy figyelmeztetéshez, egy írásbeli figyelmeztetéshez és három megrovához vezettek, egy ügy még mindig a fegyelmi eljárást megelőző szakaszban van, két ügy pedig

jelenleg a fegyelmi tanács előtt van, két ügyet pedig közvetlenül az OLAF-nak jelentettek be, és mindkettőt elutasították nem kellően megalapozott gyanú miatt; hangsúlyozza, hogy ezek a számok nagyon alacsonynak tűnnek a több mint 30 000 alkalmazottat foglalkoztató szervezetek esetében, és arra ösztönzi a Bizottságot, hogy javítsa a munkavállalók lehetőségeit arra, hogy biztonságos környezetben jelentsék be a zaklatás eseteit;

233. megjegyzi, hogy a 2021–2024-es időszakban a Bizottság személyzetének tagjai nem jelentettek olyan ügyet az OLAF-nak, amelyben a forrás visszaélést bejelentő személynek minősült volna; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság nem nyújtott tájékoztatást arról, hogy ehelyett az ügyeket belső hierarchikus csatornákon keresztül vagy a főtitkárnak jelentették-e be, és ha igen, hány esetben; úgy véli, hogy a bejelentett esetek számára, az alkalmazott csatornákra és a Bizottság által az egyes esetekben hozott nyomonkövetési intézkedésekre vonatkozó átfogó adatok hiányában nem lehet értékelni, hogy a visszaélések bejelentésére szolgáló rendszer hatékony-e; ezzel összefüggésben megjegyzi, hogy a Bizottság jelenleg felülvizsgálja a visszaélések bejelentésére vonatkozó iránymutatásait az ítélkezési gyakorlat és az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről szóló (EU) 2019/1937 irányelv tagállami végrehajtásával kapcsolatos gyakorlati tapasztalatok fényében, azzal a céllal, hogy azokat a lehető legszorosabban hozzáigazítsa az irányelvhez;

234. érdeklődéssel veszi tudomásul, hogy megbízólevelében a költségvetésért, a csalás elleni küzdelemért és a közigazgatásért felelős biztost bízták meg a Bizottság szervezeti felépítésének és műveleteinek széles körű felülvizsgálatával; elvben egyetért azzal, hogy minden szervezetnek rendszeresen meg kell vizsgálnia, hogy szervezete és eljárásai naprakészek-e; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a folyamat átlátható maradjon, és hogy a Bizottság személyzetét képviselő érintett szervezeteket és más érintett szereplőket teljes mértékben bevonják a folyamatba, többek között a bizalom erősítése és a felülvizsgálat eredményének valamennyi érdekelt fél, köztük különösen az érintett személyzet általi elfogadása érdekében;

235. hangsúlyozza, hogy a közigazgatás átláthatósága, valamint az információkhoz és dokumentumokhoz való hozzáférés kulcsfontosságú elemei a megbízható, elszámoltatható és demokratikus kormányzásnak; e tekintetben sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az elmúlt években számos példa volt arra, hogy a Bizottság nem felelt meg az észszerű átláthatósági normáknak; tudomásul veszi a Törvényszék T-36/23. sz. Stevi és a The New York Times kontra Bizottság ügyben hozott ítéletét; úgy véli, hogy az informális információcserének nem szabad helyettesítenie a hivatalos kommunikációt, és hogy a döntéshozatallal vagy a munkafolyamattal kapcsolatos információkat hivatalos csatornákon keresztül kell továbbítani, az átláthatósági követelmények teljes körű tiszteletben

tartása mellett; hangsúlyozza, hogy a Bizottság hitelessége szempontjából fontos, hogy biztosítsa a munkafolyamatokkal kapcsolatos szöveges üzenetek használatára vonatkozó iránymutatások szigorú végrehajtását; emlékeztet arra, hogy az 1049/2001/EK rendelet értelmében az uniós tisztviselők által küldött vagy kapott szöveges üzenetek csak akkor minősülnek dokumentumnak, ha uniós politikát vagy döntéseket érintenek;

236. aggodalommal állapítja meg, hogy 2024-ben a Bizottság felülvizsgálta a dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférésre vonatkozó belső szabályait; úgy véli, hogy ezek a változások összeegyeztethetetlenek az 1049/2001/EK rendeletben meghatározott, a dokumentumokhoz való hozzáférési joggal; hangsúlyozza, hogy a szabályok például kimondják, hogy csak az olyan tartalmat kell nyilvántartásba venni, amely nem rövid élettartamú fontos információt képez, és előírják a szöveges üzenetek automatikus törlését; megjegyzi, hogy e szabályok jogszerűségét jelenleg az Európai Bíróság előtt vitatják;

237. hangsúlyozza, hogy a dokumentumokhoz való hozzáférés kulcsfontosságú elv a közigazgatás átláthatóságának biztosításához; rámutat arra, hogy sajnálatos módon a Bizottság számos esetben nem adott választ az előírt határidőn belül, különösen a megerősítő kérelmekkel kapcsolatos olyan esetekben, amikor az európai ombudsman rendszerszintű és jelentős késedelmeket állapított meg a Bizottság igazgatásában; kiemeli, hogy a Bizottság hitelessége szempontjából alapvető fontosságú, hogy az újságírók és a nyilvánosság a jogilag alkalmazandó határidőn belül hozzáférhessenek a dokumentumokhoz; hangsúlyozza továbbá, hogy az átláthatóság nemcsak az időben történő hozzáférést követeli meg, hanem azt is, hogy a dokumentumok megfogalmazása világos és érthető legyen, mivel a túlságosan szakmai jellegű kommunikáció akadályozhatja a polgárokat az információkhoz való érdemi hozzáférésben, még akkor is, ha a dokumentumok rendelkezésre állnak;

238. emlékeztet arra, hogy az európai ombudsman hivatali visszásságokat tárt fel a Bizottság által 2025-ben előterjesztett számos jogalkotási javaslattal kapcsolatban; mély aggodalommal állapítja meg, hogy ezek az esetek magukban foglalják az I. omnibusz csomagot is; hangsúlyozza a jogalkotás minőségének javítására vonatkozó szabályok betartásának fontosságát; hangsúlyozza a szilárd, tartós és jogilag megalapozott jogszabályok fontosságát, amelyek stabil és kiszámítható szabályozási környezetet biztosítanak, többek között az egységes piac megerősítése és az Unió globális versenyképességének fokozása céljából;

239. mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy számos korrupciós vád merült fel a Bizottsággal kapcsolatban, beleértve a Bizottság korábbi tagjait és vezető tisztviselőit is; különösen megjegyzi, hogy miután az Európai Ügyészség 2024 végén nyomozást indított egy vezető

bizottsági tisztviselőt érintő korrupciós állításokkal kapcsolatban, valamint az OLAF 2024-ben kiadott ajánlása nyomán a Bizottság saját fegyelmi eljárást indított az említett tisztviselő ellen; megjegyzi, hogy a Bizottság a közelmúltban bejelentette, hogy lezárta az eljárást, és megállapította, hogy az érintett tisztviselő megsértette a személyzeti szabályzat alkalmazandó szabályait, többek között az összeférhetetlenségre, az átláthatóságra, az ajándékok elfogadására és a dokumentumok közzétételére vonatkozó rendelkezéseket; emlékeztet arra, hogy a fegyelmi eljárás az OLAF megállapításait követte, amely megvizsgálta azokat az állításokat, amelyek szerint ajándékokért cserébe a Katari Állammal kötött jelentős légi közlekedési megállapodással kapcsolatban bizalmas információkat adtak át; megjegyzi, hogy mivel a vezető tisztviselő akkoriban a Bizottság Mobilitáspolitikai és Közlekedési Főigazgatóságának főigazgatója volt, jelentős befolyást gyakorolt a tárgyalási folyamatra, és következésképpen az Európai Unió és tagállamai, valamint a Katari Állam között létrejött, 2021. október 18-án aláírt légi közlekedési megállapodásra; tekintettel azon tények jellegére, amelyek alapján a Bizottság fegyelmi eljárást indított, valamint azon intézkedések jellegére, amelyekről a biztosi testület e vezető tisztviselővel szemben határozott, úgy véli, hogy e megállapodás alkalmazását értékelni kell, és szükség esetén fel kell függeszteni;

240. emlékeztet arra, hogy az Európai Bizottság tagjaira vonatkozó magatartási kódex kétéves ellenőrzési időszakot ír elő a Bizottság volt tagjai számára a hivatali idejük lejártát követő szakmai tevékenységek tekintetében; alapvető fontosságúnak tartja annak biztosítását, hogy az akadémia volt tagjai csak az EUMSZ 245. cikkével összeegyeztethető, hivatali időszakot követő tevékenységeket végezzenek; emlékeztet arra is, hogy a magatartási kódex előírja, hogy a biztosoknak kerülniük kell minden olyan tevékenységet, amely veszélyeztetheti függetlenségüket vagy annak megítélését, különösen a politikailag érzékeny időszakokban, például a választási kampányok során;

241. komoly aggodalommal veszi tudomásul a Bizottság Kereskedelmi Főigazgatóságának személyzete és a dohányipar képviselői közötti, a közelmúltban bejelentett eszmecseréket, amelyek arra engednek következtetni, hogy a TRADE főigazgatóság személyzete az ágazat valamely vállalatának javát szolgáló módon járhatott el azáltal, hogy arra ösztönzött harmadik országokat, hogy bizonyos dohánytermékek vonatkozásában enyhítsék a szabályozási korlátozásokat és az adópolitikákat; megjegyzi, hogy 2023. december 19-i határozatában az európai ombudsman megállapította, hogy hivatali visszásságnak minősül, hogy a Bizottság nem biztosított átfogó megközelítést valamennyi szervezeti egységnél a dohányiparral folytatott találkozók átláthatósága tekintetében; emlékeztet arra, hogy a WHO dohányzás visszaszorításáról szóló keretegyezményének részes feleként az EU-nak meg kell védenie politikáit a dohányipar kereskedelmi és egyéb anyagi érdekeivel szemben, és a kapcsolatokat a szabályozási célokból feltétlenül szükséges mértékre

kell korlátoznia; hangsúlyozza ezért, hogy a harmadik országok dohányzás visszaszorítására irányuló politikáit illetően nem szabad megengedni semmilyen beavatkozást; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a beszámolók szerint a találkozókat nem hozták nyilvánosságra; felszólít a keretegyezmény 5. cikke (3) bekezdésének maradéktalan végrehajtására, biztosítva, hogy a kapcsolatok szigorúan korlátozottak és teljes mértékben átláthatóak legyenek;

242. sajnálatát fejezi ki az EPSO működésének az elmúlt években tapasztalt kitartó és kritikus technikai, szervezeti és eljárási hiányosságai miatt, amelyek súlyos károkat okoztak az általános uniós felvételi eljárás hírnevében, és súlyos negatív következményekkel jártak számos olyan pályázó számára, akik rengeteg időt és erőforrást fordítottak arra, hogy megpróbáljanak részt venni a törölt, késleltetett vagy súlyos technikai hiányosságokkal küzdő kiválasztási eljárásokban; emlékeztet arra, hogy az európai ombudsman több külön vizsgálat során arra a következtetésre jutott, hogy az EPSO hivatali visszásságot követett el a pályázók panaszainak kezelése során, különösen a távvizsgázási eljárásokkal, a platform hiányosságaival és a technikai kérdésekkel kapcsolatos következetlen kommunikációval kapcsolatban; hangsúlyozza, hogy ezek a hiányosságok aláásható az uniós intézmények vonzerejét, hitelességét és hosszú távú igazgatási kapacitását, és ezért sürgős korrekciós intézkedéseket tesznek szükségessé;

243. sürgeti a Bizottságot és az EPSO vezetését, hogy értékeljék a kiválasztási eljárás valamennyi aspektusát, beleértve az irányítást, a digitális infrastruktúrát, a pályázókkal folytatott kommunikációt és a pályázók panaszainak kezelését annak biztosítása érdekében, hogy a Bizottság és más uniós intézmények teljes mértékben és haladéktalanul az EPSO-ra támaszkodhassanak a magasan képzett és motivált pályázók azonosítása és kiválasztása során az intézményeken belüli valamennyi állástípus esetében; ugyanakkor arra ösztönzi a Bizottságot, hogy kezelje a földrajzi képviselet terén a szolgálatokon belül tartósan fennálló egyenlőtlenségeket;

Európai Iskolák

244. megjegyzi, hogy az Európai Iskolák 2024. évi teljes költségvetése 439,5 millió EUR volt, ami 2023-hoz képest 5,3%-os növekedést jelent; emlékeztet arra, hogy az Európai Iskolákat elsősorban az Európai Bizottság, más európai intézmények, a tagállamok és a szülők által fizetett díjak finanszírozzák;

245. megelégedéssel veszi tudomásul, hogy 2024-ben sem az IAS, sem a Belső Ellenőrzési Szolgálat nem tárt fel kritikus problémákat ellenőrzései és kontrolljai során; megjegyzi azonban, hogy a humánerőforrás-menedzsment és a közbeszerzési eljárások terén feltárt hiányosságokat prioritásként kell kezelni;

Észrevételek a mentesítési eljárással kapcsolatban

246. hangsúlyozza, hogy a Parlament elvárja a Bizottságtól, hogy a mentesítési állásfoglalásra részletes válaszokat adjon a következő évre vonatkozó mentesítési meghallgatások megkezdése előtt, amelyek általában november elején kezdődnek; sajnálatosnak tartja, hogy a Bizottság csak 2025. december elején kapta meg az Európai Parlament által a 2023. évi pénzügyi évre vonatkozó mentesítési jelentésben megfogalmazott konkrét kérésekre adott részletes válaszokat; hangsúlyozza, hogy az ilyen késedelmek aláássák a mentesítési eljárás hatékonyságát azáltal, hogy növelik mindkét intézmény munkaterhét, és csökkentik a parlamenti ellenőrzés fókuszát;

247. hangsúlyozza, hogy amennyiben az illetékes biztos nem tud válaszolni a szóbeli kérdésekre közvetlenül a Parlamentben tartott mentesítési meghallgatás során, a nyomonkövetési válaszokat írásban kell megadni a Parlamentnek a megállapított határidőn belül; emlékeztet arra, hogy az időben adott érdemi válaszok a hatékony parlamenti ellenőrzés és a demokratikus elszámoltathatóság központi elemét képezik;

248. megelégedéssel veszi tudomásul, hogy a legtöbb biztos tiszteletben tartja a mentesítési eljárást, és a Költségvetési Ellenőrző Bizottság kérésének megfelelően részt vesz a meghallgatásokon; hangsúlyozza, hogy a Bizottság elnöke a Bizottság vezetőjeként döntő szerepet játszik valamennyi jelentős bizottsági kezdeményezés és szakpolitikai javaslat kidolgozásában és végrehajtásában; úgy véli, hogy a Bizottság elnökének e funkciót betöltve aktívan részt kell vennie a mentesítési eljárásban, és ezzel összefüggésben hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az Európai Bizottság elnöke részt vegyen a mentesítésről szóló plenáris vitában;

Ajánlások:

249. felhívja különösen a Bizottságot, hogy:

    i. biztosítsa, hogy az épületekkel kapcsolatos értékesítési és visszabérlési műveletekre vonatkozó jövőbeli döntéseket alapos hatásvizsgálatok alapján hozzák meg, hogy egynél több ajánlat érkezzen be, és hogy az értékelő bizottságok függetlenek legyenek az engedélyezésre jogosult tisztviselőktől;

    ii. átlátható módon tervezze meg a Bizottság szervezeteinek és műveletei nagyszabású felülvizsgálatának jövőbeli szakaszait, és biztosítsa, hogy a Bizottság személyzetét képviselő érintett szervezeteket és más érintett szereplőket teljes mértékben bevonják a folyamatba;

    iii. a mentesítésért felelős hatóság rendelkezésére bocsátja 23 épületének 2023. évi értékesítésével kapcsolatos valamennyi releváns információt és dokumentációt, beleértve az összes

eljárási lépés – például az alkalmazott értékelési módszertan és a versengő ajánlatok értékelése – részletes ismertetését, teljes átláthatóság mellett és az Európai Ügyészség folyamatban lévő nyomozásának kellő tiszteletben tartása mellett;

iv. készíttessen független szakértők által a fő bizalmi személy égisze alatt készített külső tanulmányt, amely elemzi a hivatalos zaklatási eljárás működését vagy hibás működését, és eszközöket javasol annak hatékonyabbá tételére;

v. nyújtson átfogó áttekintést a mentesítésért felelős hatóságnak a 2021–2025-ös időszakra vonatkozóan a személyzet tagjai által felvetett, visszaélések bejelentésével kapcsolatos ügyekről, beleértve az ügyek számát, az alkalmazott bejelentési csatornákat (beleértve a megfelelő hierarchiát, a főtitkárt és az OLAF-ot), az egyes esetekben hozott nyomonkövetési intézkedéseket, valamint a bejelentő személyek foglalkozási viszonyát;

vi. a visszaélést bejelentő személyekre vonatkozó iránymutatások felülvizsgálata keretében tegyen meg minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy azokat összhangba hozza az irányelvben meghatározott normákkal;

vii. hajtsa végre a szöveges üzenetek munkafolyamatokkal kapcsolatos használatára vonatkozó iránymutatásokat annak biztosítása érdekében, hogy a döntéshozatallal vagy munkafolyamattal kapcsolatos információkat hivatalos csatornákon keresztül továbbítsák, az átláthatósági követelmények teljes körű tiszteletben tartása mellett;

viii. vizsgálja felül a Bizottság 1049/2001/EK rendelet alkalmazására vonatkozó részletes szabályainak 2024. évi módosításait, és módosítsa eljárási szabályzatát az 1049/2001/EK rendeletnek való teljes körű megfelelés biztosítása érdekében;

ix. biztosítsa a dokumentumokhoz való hozzáférés iránti kérelmek időben történő és helyes kezelését a folyamat valamennyi szakaszában;

x. biztosítsa a minőségi jogalkotásra vonatkozó szabályainak kiszámítható, következetes és nem önkényes alkalmazását azáltal, hogy meghatározza azokat a „sürgős” helyzeteket, amelyek indokolják a szabályokban meghatározott követelményektől való eltérést, és eltérések engedélyezése esetén hozzon létre eljárást annak biztosítására, hogy a jogalkotási javaslatok sürgős előkészítése továbbra is megfeleljen az átlátható, tényeken alapuló és inkluzív jogalkotási folyamat elveinek;

xi. biztosítsa, hogy az Európai Bizottság tagjaira vonatkozó magatartási kódexben meghatározott függetlenség és

feddhetetlenség elvét az etikus magatartás legmagasabb szintű normáinak tiszteletben tartása mellett érvényesítsék;

xii. gyorsítsa fel a munkát az EPSO megfelelő működésének biztosítása érdekében, hogy az uniós intézmények elegendő és magasan képzett pályázóval rendelkezzenek;

xiii. az EPSO-val és a többi uniós intézménnyel együttműködve biztosítsa az ombudsman EPSO-ra vonatkozó ajánlásainak teljes körű és időben történő végrehajtását, és állítsa helyre az EPSO kiválasztási eljárásainak méltányosságába, hozzáférhetőségébe és megbízhatóságába vetett bizalmat, és számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak az elért eredményekről;

xiv. továbbra is tárjon fel minden lehetőséget a személyzet különböző kategóriáiban tapasztalható jelentős földrajzi és nemi egyenlőtlenségek korrekciójára;

xv. fogadjon el mérhető közérthető nyelvi szabványokat valamennyi nyilvános közleményére vonatkozóan, és dolgozzon ki cselekvési tervet annak érdekében, hogy javítsa kiadványainak – többek között sajtóközleményeknek, programdokumentumoknak, éves jelentéseknek és éves tevékenységi jelentéseknek – hozzáférhetőségét a polgárok számára az Unió valamennyi hivatalos nyelvén, és számoljon be annak végrehajtásáról a mentesítésért felelős hatóságnak;

xvi. legyen összeköttetésben a közös betegségbiztosítási rendszerrel (JSIS) annak biztosítása érdekében, hogy az a betegségek szélesebb körét fedezze, beleértve a további autoimmun betegségeket is, valamint hogy a vizsgálatok és kezelések szélesebb körét térítse meg;

xvii. értékelje és szükség esetén függessze fel az Európai Unió és tagállamai, valamint a Katari Állam közötti 2021. évi légiközlekedési megállapodást;

xviii. kövesse nyomon az ombudsman megállapításait, és sürgősen vizsgálja meg a Kereskedelmi Főigazgatóság személyzete és a dohányipar képviselői közötti információcserét, és megállapításairól számoljon be a mentesítésért felelős hatóságnak;

II. FEJEZET – Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz

A Számvevőszék észrevételei

250. megjegyzi, hogy a Számvevőszék 2022-ben és 2023-ban hasonló következtetéseket követően immár harmadik egymást követő évben adott ki korlátozott véleményt a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz kiadásainak jogszerűségéről és szabályszerűségéről; megjegyzi, hogy 2024-ben a Számvevőszék 395 mérföldkövet és célt vett fel a mintába 28 vissza nem térítendő támogatás kifizetéséből, amelyek a 2024-ben kifizetett 59,9 milliárd EUR-ból 53,5 milliárd EUR-t tettek ki, és bár a Számvevőszék a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz sajátos kiadási modellje miatt nem ad meg hibaarányt, úgy becsüli, hogy megállapításainak minimális pénzügyi hatása meghaladja a lényegességi küszöböt; aggodalommal veszi tudomásul a mennyiségi megállapítások általános pénzügyi hatásának növekvő tendenciáját; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Számvevőszék következtetése szerint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében 2024-ben teljesített 28 vissza nem térítendő támogatás kifizetéséből hatot érintettek számszerűsített megállapítások, és hogy e kifizetések közül ötöt lényeges hibák jellemeztek; megjegyzi, hogy a Számvevőszék véleménye szerint e kérdéseken kívül a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz 2024. évi beszámolóban elfogadott kiadásai minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek;

251. aggodalommal állapítja meg, hogy a Számvevőszék öt kifizetés esetében hat mérföldkövet azonosított, amelyeket nem teljesítettek kielégítően; megjegyzi, hogy ezekben az esetekben a hiányzó elemek több mint minimális elfogadható eltérést jelentettek, és hogy a Bizottság ennek ellenére teljesítette a megfelelő kifizetéseket; megjegyzi továbbá, hogy a hat eset közül egyben a Bizottság az előzetes értékelése során a tagállam által biztosított adatokra és ellenőrzésekre támaszkodott, úgy, hogy a megbízhatóság értékelése érdekében nem végzett további vizsgálatot;

252. megjegyzi továbbá, hogy a Számvevőszék további 12 hiányosságot tárt fel a Bizottság értékelésében, amelyek – bár nem befolyásolták az érintett mérföldkő vagy cél kielégítő teljesítését – feltárták, hogy a Bizottság nem végzett elegendő ellenőrzést a tagállamok által szolgáltatott adatok és ellenőrzések megbízhatóságának értékeléséhez;

253. megjegyzi, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében a Bizottság által a tagállamok részére teljesített kifizetések az elfogadott mérföldkövek és célok kielégítő teljesítésétől függnek, nem pedig annak ellenőrzésétől, hogy az egyes kiadások megfelelnek-e az uniós és nemzeti szabályoknak, ami megnehezíti az alkalmazandó jogi követelményeknek való megfelelés értékelését; megjegyzi azt is, hogy a Helyreállítási és

Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendelet nem határoz meg kritériumokat a „kielégítő” kifejezés értelmezésére a mérföldkövek és célok teljesítésével kapcsolatban, és hogy a minőségi kritériumok esetében ez az értékelés több megítéléstől függ, ami különböző lehetséges értelmezésekhez vezet arra vonatkozóan, hogy a mérföldköveket vagy célokat kielégítően teljesítették-e; továbbá megjegyzi, hogy a homályosan meghatározott mérföldkövek vagy célok azonosított esetei azt eredményezik, hogy a teljesítésük értékelésére szolgáló kritériumok továbbra sem egyértelműek;

254. megjegyzi, hogy a Számvevőszék négy olyan, túl általánosan meghatározott mérföldkövet talált, illetve célértéket is, amelyeket előzetes értékelésében a Bizottság is azonosított és dokumentált; megjegyzi, hogy amikor a mérföldköveket és célokat homályosan határozzák meg, a teljesítésük értékelésére szolgáló kritériumok elkerülhetetlenül homályossá válnak, ami aláássa az értékelési folyamat megalapozottságát és egyértelműségét; megjegyzi, hogy a Bizottság elismeri, hogy egyes esetekben a tanácsi végrehajtási határozatokban meghatározott mérföldköveket és célokat egyértelműbben is meg lehetett volna fogalmazni;

255. emlékeztet arra, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz Lengyelországra vonatkozó szupermérföldkövei konkrét reformokat írtak elő az igazságszolgáltatás területén, beleértve először is a Legfelsőbb Bíróság fegyelmi tanácsának felszámolását és a Legfelsőbb Bíróság független tanácsával való felváltását, másodszor pedig azt, hogy a fegyelmi tanács ítéletei által érintett valamennyi bírónak joga volt ahhoz, hogy ügyét egyértelmű határidőn belül az új tanács vizsgálja felül; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a lengyel elnök továbbra sem hajlandó törvénybe foglalni a jogállamisággal kapcsolatban a lengyel kormány által 2025-ben javasolt és a lengyel parlament által elfogadott reformokat, amelyek célja a helyreállítási és rezilienciaépítési terv igazságügyi mérföldköveinek teljesítésére vonatkozó európai bizottsági ajánlások végrehajtása; hangsúlyozza, hogy az igazságszolgáltatás függetlenségével kapcsolatos mérföldkövek elérése az uniós joggal és ezen belül a Bíróság ítélkezési gyakorlatával összhangban elengedhetetlen a jogbiztonság biztosításához és az uniós költségvetés védelméhez;

256. megjegyzi, hogy a Számvevőszék megállapította, hogy két kifizetésben egy mérföldkőhöz és három célhoz kapcsolódó projektek a támogathatósági időszak előtt kezdődtek; megjegyzi, hogy a rendelet előírja, hogy csak a 2020. február 1-jén vagy azt követően kezdődő intézkedések finanszírozhatók az RRF keretében, de nem határozza meg további kritériumokkal, hogy mi minősül egy intézkedés „megkezdésének”; megjegyzi, hogy a Bizottság 2021 januárjában kiadott iránymutatása szerint valamely intézkedés „megkezdése” az intézkedés helyszíni végrehajtásának megindulását jelenti, amikor költségek merülnek fel; elismeri, hogy a Számvevőszék úgy véli, hogy az intézkedés kezdete az első jogi kötelezettségvállalás (pl. szerződés, megrendelés vagy finanszírozási

határozat) időpontja, amely az intézkedéshez kapcsolódó első tevékenység kezdetét jelenti; a Bizottság ugyanakkor az intézkedés kezdetének a helyszíni végrehajtás megkezdését tekinti, amikor költségek merülnek fel; elismeri, hogy eltérő értelmezések léteznek arra vonatkozóan, hogy mi minősül a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében hozott intézkedés „kezdetének”;

257. megjegyzi, hogy a fennálló uniós hitelfelvétel 2024-ben több mint 30%-kal nőtt, ami azt tükrözi, hogy a Bizottság kiterjesztette a tőkepiacokat az olyan nagyszabású programok finanszírozására, mint a SURE és az NGEU; megjegyzi, hogy 2027-re a teljes fennálló hitelfelvétel meghaladhatja a 900 milliárd EUR-t, ami majdnem tízszerese az NGEU elindítása előtt 2020-ban rögzített szintnek; megjegyzi, hogy 2022 decembere óta a Bizottság diverzifikált finanszírozási stratégiát alkalmazott a tőkepiacokon történő forrásbevonás standard módszereként, és hogy 2024 végén a fennálló uniós hitelfelvétel névértéke 601,3 milliárd EUR volt, szemben a 2023. évi 458,5 milliárd EUR-val; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az adósságszint emelkedése és a kamatköltségek ehhez kapcsolódó növekedése hosszú távú következményekkel fog járni az Unió költségvetési stabilitására nézve, ami nagyobb pénzügyi terhet eredményezhet, és csökkentheti az Unió azon képességét, hogy reagáljon a jövőbeli kihívásokra vagy beruházzon a kulcsfontosságú stratégiai prioritásokba;

258. aggodalommal állapítja meg, hogy az NGEU által finanszírozott vissza nem térítendő támogatások éves kifizetései 2024-ben 55,9 milliárd EUR-t tettek ki, és a Bizottság által 2023 júniusában várt szintnek (96,0 milliárd EUR) csak mintegy felét érték el, ami a kifizetési kérelmek benyújtásának és feldolgozásának tartós késedelmét tükrözi; megjegyzi azonban, hogy az év vége felé fokozódott a lendület, és 2024 decemberében 15 tagállam nyújtott be összesen 58,5 milliárd EUR összegű kifizetési kérelmet;

259. megjegyzi, hogy 2024 végéig a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében teljesített kifizetések 197,5 milliárd EUR-t tettek ki a 358,9 milliárd EUR összegű lekötött vissza nem térítendő támogatásból, így 2026 végéig 161,4 milliárd EUR-t még ki kell fizetni; megjegyzi, hogy a fennmaradó kifizetéseknek ez a jelentős volumene, amely az eszköz utolsó két évére összpontosul, növeli a végrehajtás szűk keresztmetszeteinek és a további késedelmeknek a kockázatát, különösen a strukturális kapacitási korlátokkal küzdő tagállamokban; hangsúlyozza, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó fennmaradó vissza nem térítendő támogatások időben történő felhasználása a reformok és beruházások minőségétől és érettségétől, a nemzeti irányítási rendszerek stabilitásától, az igazgatási kapacitás és a technikai támogatás rendelkezésre állásától, valamint attól függ, hogy a Bizottság képes-e rövid időn belül hatékonyan feldolgozni nagy mennyiségű kifizetési kérelmet;

260. megjegyzi a Számvevőszék azon megállapítását, hogy az RRF vissza nem térítendő támogatásainak végrehajtása a vártnál alacsonyabb volt, míg az NGEU kiegészítő forrásainak felhasználása 2024-ben felgyorsult; megjegyzi, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó vissza nem térítendő támogatások éves kifizetései 2024-ben 55,9 milliárd EUR-t tettek ki, amelyből 7,9 milliárd EUR-t a REPowerEU-ból, 48,0 milliárd EUR-t pedig az NGEU-ból származó vissza nem térítendő támogatásokból finanszíroztak, és hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből finanszírozott vissza nem térítendő támogatásokra vonatkozó éves kifizetések csak felét tették ki annak, amit a Bizottság 2023 júniusában várt (96 milliárd EUR); kiemeli azonban, hogy 2024 decemberében 15 tagállam összesen 58,5 milliárd EUR összegű kifizetési kérelmet nyújtott be; megjegyzi, hogy 2024 végéig a 358,9 milliárd EUR összegű kötelezettségvállalásból 197,5 milliárd EUR összegű kifizetésre került sor, az RRF-ből 2026 végéig összesen legfeljebb 161,4 milliárd EUR összegű vissza nem térítendő támogatás áll rendelkezésre kifizetés céljára;

261. aggodalommal jegyzi meg, hogy a Bizottság a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtásáról szóló, 2025. október 8-i jelentésében elismerte, hogy a végrehajtás üteme jelentősen eltér a tagállamok között, mivel csak hat tagállam részesült a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz teljes keretösszege több mint 65%-ának megfelelő kifizetésben, további négy tagállam pedig allokációja több mint 50%-át kapta; aggodalmát fejezi ki a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó vissza nem térítendő támogatások felhasználása terén eddig tapasztalható jelentős különbségek miatt; hangsúlyozza, hogy mivel a 2026. augusztusi határidőig kevesebb mint hat hónap van hátra, a reformok és beruházások tagállamok általi időben történő és hatékony végrehajtása egyre sürgetőbbé vált;

262. hangsúlyozza aggodalmát a Számvevőszéknek a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz modelljéből eredő kettős finanszírozásról szóló 22/2024. sz. különjelentésében foglalt megállapításai miatt; kiemeli, hogy a tagállamok nemzeti tervei tartalmazhatnak úgynevezett „nulla költségű intézkedéseket”, azaz olyan intézkedéseket, amelyek esetében a becslések szerint nem merülnek fel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből finanszírozandó költségek, és amelyek esetében nem végeznek kettős finanszírozásra vonatkozó ellenőrzéseket, mivel a Bizottság úgy véli, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásaiból nem részesülő intézkedések nem jelentenek ilyen kockázatot; megjegyzi, hogy a Számvevőszék a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz intézkedéseivel kapcsolatban kettős finanszírozás lehetséges eseteiről számolt be; emlékeztet arra, hogy a jelentésben szereplő, Horvátországgal kapcsolatos megállapítás egy ilyen költségmentes intézkedésre vonatkozik, és sem a Bizottság, sem a tagállam nem tartja úgy, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásait a kétszeresére növelték volna; hangsúlyozza, hogy a Számvevőszék

megállapítása máshogy értelmezi, hogy a tényleges kettős finanszírozás helyett mi minősül „finanszírozottnak”; hangsúlyozza azonban, hogy a „nulla költségű intézkedések” és a szisztematikus keresztellenőrzések hiánya strukturális vakfoltot hoz létre, amely megerősített nyomon követést és iránymutatást igényel; kéri a Bizottságot, hogy továbbra is kövesse nyomon a kettős finanszírozásra vonatkozó szabályok alkalmazását, és nyújtson iránymutatást a tagállamoknak, elismerve ugyanakkor a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendeletben létrehozott jogi és módszertani keretet;

263. emlékeztet arra, hogy a rendelet előírja, hogy a korábban teljesített mérföldkövekhez és célokhoz kapcsolódó intézkedéseket és fellépéseket nem szabad visszafordítani, és hogy a tagállamoknak a kifizetési kérelmeiket kísérő vezetői nyilatkozatokban meg kell erősíteniük a visszafordítás elmaradását; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz jogi kerete nem teszi lehetővé a Bizottság számára, hogy 2026. december 31. után hatékonyan kezelje a visszafordításokat;

264. hangsúlyozza, hogy a finanszírozási megállapodás 12. cikkének (1) bekezdésével és a hitelmegállapodás 21. cikkének (1) bekezdésével összhangban a Bizottság „vizsgálatokat, felülvizsgálatokat, ellenőrzéseket és auditokat végezhet a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtása tekintetében a kifizetési kérelemben szereplő mérföldkövek és célok kielégítő teljesítésével kapcsolatos információk és indokolás tekintetében”, és hogy ezek az vizsgálatok, felülvizsgálatok, ellenőrzések és auditok a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz lejártát követő időszakra is elvégezhetők, és segíthetnek azonosítani azokat az eseteket, amikor a tagállam által benyújtott kifizetési kérelem alapjául szolgáló információk helytelenek voltak;

265. megjegyzi, hogy az európai szemeszter keretében évente nyomon követik a középtávú költségvetési-strukturális tervekben meghatározott intézkedések végrehajtását, és a tagállamok eredményjelentéseket nyújtanak be a Bizottságnak; megjegyzi, hogy a középtávú költségvetési-strukturális tervekre és az éves eredményjelentésekre vonatkozó tájékoztatási követelményekről szóló, a tagállamoknak szóló iránymutatással[19] összhangban a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz élettartama alatt ezeknek a jelentéseknek tartalmazniuk kell a helyreállítási és rezilienciaépítési terv középtávú költségvetési-strukturális tervekben foglalt bármely reformjának és beruházásának végrehajtása terén elért előrehaladásra vonatkozó információkat; hangsúlyozza, hogy ezek a jelentések elengedhetetlenek az átláthatóság, az elszámoltathatóság és az uniós források hatékony felhasználásának biztosításához, és annak ellenőrzésére kéri a Bizottságot, hogy a tagállamok a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz

19 C/2024/3975. sz. iránymutatás, 2024. június 21.

célkitűzéseivel összhangban teljes körű, időszerű és pontos információkat szolgáltatnak-e;

266. megjegyzi, hogy 2021 óta a Bizottság 20, mérföldkövekre és célokra vonatkozó végleges ellenőrzési jelentést adott ki, amelyek 15 tagállamnak szóló 591 ajánlást tartalmaznak; különös aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a kritikus és nagyon fontos megállapításokhoz kapcsolódó 136 ajánlás többsége (64%) esetében az ellenőrzési jelentésben meghatározott végrehajtási határidő már lejárt; megjegyzi, hogy a Bizottság elismeri, hogy a kritikus és nagyon fontos megállapításokhoz kapcsolódó összes ajánlás 22%-át egyes tagállamok végrehajtási késedelmei teszik ki; megjegyzi továbbá, hogy a Bizottság elfogadta a Számvevőszéknek a tagállamok általi késedelmes végrehajtás okainak megvizsgálására irányuló ajánlását, és folyamatban van az összes függőben lévő ajánlás állapotának felülvizsgálata; elvárja, hogy sürgősen kezeljék a Bizottság utólagos ellenőrzésekből származó ajánlásainak végrehajtása terén tapasztalható késedelmeket;

267. emlékeztet arra, hogy a Bizottság további ellenőrzési mérföldköveket vezetett be azt követően, hogy feltárta a tagállami ellenőrzési rendszerek hiányosságait; megjegyzi a Számvevőszék azon észrevételét, hogy habár a Bizottság fokozta a közbeszerzésekkel és az állami támogatásokkal kapcsolatos ellenőrzéseit, a tagállami kontrollrendszerek továbbra sem biztosítják elég hatékonyan a megfelelést; megjegyzi, hogy a Számvevőszék 22 egyedi közbeszerzési eljárásban tárt fel az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére nézve kockázatot jelentő hiányosságokat, többek között az összeférhetetlenség megelőzésére/felderítésére irányuló ellenőrzések hiányát; hiányosságot a sürgősségi eljárás alkalmazásának indokolásában; valamint azt a hiányosságot, hogy a közbeszerzési értékre és a projekt időtartamára vonatkozó becslések eltérései miatt jelentős eltérések voltak az ajánlattételi dokumentáció és a ténylegesen aláírt szerződések között; megjegyzi, hogy a Bizottság épp felülvizsgálja a tagállamoknak szóló iránymutatását a kapcsolódó nemzeti szintű ellenőrzések javítása céljából; hangsúlyozza, hogy bár a közbeszerzési és állami támogatási szabályoknak való megfelelés általában nincs hatással a Bizottság által a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből a tagállamoknak teljesített kifizetések szabályszerűségére, e szabályok döntő jelentőséggel bírnak a teljes mértékben működőképes belső piac biztosítása szempontjából; ezért úgy véli, hogy a finanszírozásnak meg kell felelnie az alkalmazandó belső piaci szabályoknak; elismeri, hogy a költségvetésért, a csalás elleni küzdelemért és a közigazgatásért felelős biztos a Költségvetési Ellenőrző Bizottságban 2025. december 8-án tartott meghallgatásán elismerte, hogy az egyik olyan hiányosság, amely nem fordulhat elő ismét, abban rejlik, hogy a közbeszerzési és állami támogatási szabályok nem szerepelnek a kifizetés feltételei között, továbbá elismerte a Bizottság azon kötelezettségvállalását, hogy a következő többéves pénzügyi keretben történő finanszírozás tekintetében orvosolja ezt;

268. megjegyzi, hogy a Számvevőszék öt tagállam esetében hiányosságokat tárt fel vezetői nyilatkozataiban, amelyek célja, hogy bizonyosságot nyújtsanak arról, hogy a kifizetési kérelmekkel együtt benyújtott információk teljesek, pontosak és megbízhatóak; megjegyzi a Számvevőszék azon megállapítását, hogy az öt tagállam – köztük Csehország, Spanyolország, Franciaország, Horvátország és Szlovákia – a kifizetési kérelem benyújtásakor nem tudott elegendő bizonyítékról egyes mérföldkövek és célok kielégítő teljesítésére vonatkozóan, de egyikük sem fogalmazott meg fenntartást vezetői nyilatkozatában, kiemelve, hogy a kifizetési kérelem benyújtásakor egy mérföldkő/cél csak részben teljesült;

269. aggodalmát fejezi ki a Számvevőszék 21/2025. sz., „A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz által az üzleti környezet javításához nyújtott támogatás” című különjelentésének megállapításai miatt; kiemeli, hogy a nemzeti tervekben meghatározott reformok hatóköre, jellege és ambíciója eltérő, és nem mindig eredményeznek strukturális változásokat az üzleti környezetben; csalódottságának ad hangot amiatt is, hogy a mérföldkövek és célértékek általában a jogi „eredmények” mérésére korlátozódnak, főként a jogszabályok elfogadására, nem pedig azok eredményeire, és ezért a fizetési feltételek a jogszabályok elfogadását követően teljesültek, nem pedig akkor, amikor a jogszabályok már kifejtették hatásukat; megjegyzi, hogy számos reformot már a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz előtt előirányoztak, de a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz pénzügyi támogatása segített biztosítani, hogy a reformokat akkor hajtsák végre;

Ellenőrzés és kontroll

270. tudomásul veszi a Számvevőszék azon észrevételét, hogy a tagállam által nem korrigált súlyos szabálytalanságok tekintetében a Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóság főigazgatója fenntartással minősítette annak bizonyosságát az egyik tagállamban, nevezetesen Csehországban azonosított magas kockázatot követően két olyan egyedi összeférhetetlenségi eset miatt, amelyek esetében ebben a szakaszban nem áll rendelkezésre információ a Csehország által hozott további korrekciós intézkedésekről, és amelyekkel kapcsolatban a Bizottság még nem indított korrekciós intézkedéseket; megjegyzi, hogy ez a fenntartás a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz két kifizetését érinti, és hogy a Bizottság 22 kifizetést közepes kockázatúként, hat kifizetést pedig alacsony kockázatúként értékelt a súlyos szabálytalanságokra vonatkozóan; aggodalommal veszi tudomásul a Számvevőszék azon véleményét, hogy mivel a kockázatértékelési kritériumok nagyjából összhangban vannak például a közbeszerzés és az állami támogatások területén az ellenőrzésekre használt kritériumokkal, előfordulhat, hogy az átfogó értékelés nem veszi teljes mértékben figyelembe a mögöttes kockázat szintjét;

271. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Számvevőszék jelentése szerint a

Bizottság rendelkezésére álló, a felderített csalásokkal kapcsolatos információk korlátozottak és hangsúlyozza, hogy az uniós pénzügyi érdekek védelmének biztosítása érdekében javítani kell az információáramlást, különösen fokozott óvintézkedések révén; hangsúlyozza, hogy 2024 végén az Európai Ügyészség 311, a NGEU-val kapcsolatos aktív ügyet kezelt, és hogy ezek közül négy kivételével mindegyik a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt érintette, ami a kiadásokkal kapcsolatos csalásokat érintő összes aktív vizsgálat mintegy 17%-át teszi ki; megjegyzi, hogy az Unió pénzügyi érdekeltségeit érintő kár becsült összege 2,8 milliárd EUR, amely az uniós kiadásokkal kapcsolatos összes csalásból eredő teljes becsült kár 30%-át teszi ki (2023-ban ez az arány 25% volt); kiemeli azonban, hogy az Európai Ügyészség csupán hivatalosan 75 ügyről értesítette a Bizottságot a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel kapcsolatban, és e bejelentett ügyek 80%-a egyetlen tagállamban, Olaszországban hozott intézkedéshez kapcsolódott; tudomásul veszi továbbá az Európai Ügyészség azon megállapítását, hogy továbbra is a nemzeti bűnüldöző hatóságok jelentik a bejelentések fő forrását, és az új nyomozások 90%-a az ő információik alapján indult; a Számvevőszék „A csalás elleni küzdelem és az RRF” című 06/2026. sz. különjelentése alapján megjegyzi továbbá, hogy a tagállamok a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz 2021. évi kezdetétől 2024 végéig 51 csalásgyanús esetről számoltak be a Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóságnak; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek, köztük a Bizottság jelentései az Európai Ügyészség 2025-ben indított új vizsgálatainak kevesebb mint 1%-át teszik ki, ami további aggályokat vet fel azzal kapcsolatban, hogy a Bizottság képes-e felügyelni a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt; aggodalmát fejezi ki amiatt is, hogy mivel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtása még félútnál sem tart, az Európai Ügyészség arra számít, hogy az ügyek száma tovább fog növekedni; hangsúlyozza, hogy az Európai Ügyészség által bemutatott adatok megerősítik, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközben fennáll a csalás kockázata; hangsúlyozza, hogy ez a helyzet rávilágít arra, hogy Unió-szerte tovább kell erősíteni a nemzeti felderítési és jelentéstételi kapacitásokat, az Európai Ügyészséggel és a Bizottsággal való együttműködést, valamint a csalás elleni rendszerek általános hatékonyságát és következetességét; hangsúlyozza, hogy az uniós pénzeszközöknek és az adófizetők pénzének védelméhez uniós és nemzeti szinten egyaránt szilárd, összehangolt és elegendő erőforrással rendelkező csalás elleni keretre van szükség;

272. üdvözli a Bulgária által elvégzett reformokat és a 2025-ben elért haladást, amelynek során az ország a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből számára elkülönített teljes finanszírozás mintegy 31%-át kapta meg két, 1,91 milliárd EUR összegű részletben; elismeri a közbeszerzés és az igazságszolgáltatás átláthatósága terén végrehajtott kulcsfontosságú reformokat; megjegyzi, hogy 2025. november 3-án a Bizottság végrehajtási

határozatot fogadott el a Bulgáriának nyújtott vissza nem térítendő támogatás második részlete folyósításának részleges felfüggesztéséről, mivel az egyik, a korrupcióellenes reformhoz kapcsolódó ellenőrzési mérföldkő nem tekinthető kielégítően elértnek; elismeri a bolgár kormány által a Korrupcióellenes Bizottság politikailag független kinevezésének biztosítását célzó reformok bevezetése érdekében tett erőfeszítéseket; megjegyzi, hogy a Bizottság végrehajtási határozata tudomásul veszi továbbá, hogy a nemzetgyűlés megőrzi a Korrupcióellenes Bizottság vezetőségének kinevezése és megbízása terén játszott meghatározó szerepét; megjegyzi, hogy Bulgáriának hat hónapja van a jogszabályi keret felülvizsgálatára, hogy elérje az előírt küszöbértéket; hangsúlyozza, hogy a felfüggesztést csak akkor szabad megszüntetni, ha Bulgária megtette a mérföldkő kielégítő teljesítésének biztosításához szükséges intézkedéseket;

273. tudomásul veszi a Számvevőszék által egyes nemzeti ellenőrző hatóságok hatókört, minőséget, a dokumentációt és a jelentéstételt érintő hiányosságaival kapcsolatban tett ismételt megállapításokat; hangsúlyozza, hogy a minőség és a következetesség biztosítása érdekében egyértelmű felelősségi keretre van szükség; kitart amellett, hogy a tagállami ellenőrző szerveknek nemzetközileg elfogadott ellenőrzési standardoknak kell megfelelniük; figyelmeztet arra, hogy ennek elmulasztása aláássa munkájuk megbízhatóságát, és kockázatot jelent az egységes ellenőrzési modellre nézve;

274. sajnálatát fejezi ki a Számvevőszék által a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz esetében megfigyelt hiányos ellenőrzési nyomvonalak miatt, amelyek aláássák a nyomonkövethetőséget, valamint korlátozzák a Parlament és a Számvevőszék ellenőrzési képességét; hangsúlyozza, hogy a Számvevőszék számára hozzáférhetővé kell tenni a Bizottság és a tagállamok közötti adatgyűjtéshez, -cseréhez és -ellenőrzéshez használt valamennyi bizottsági adatbázist és információs rendszert; hangsúlyozza, hogy a Számvevőszéknek közvetlen és azonnali hozzáféréssel kell rendelkeznie a rendszerben rögzített eredeti adatokhoz, anélkül, hogy a nemzeti hatóságok vagy a Bizottság szolgálatai előzetesen módosítanák, összesítenék vagy szerkesztenék azokat; hangsúlyozza, hogy ez a hozzáférés elengedhetetlen az ellenőrzések függetlenségének, megbízhatóságának és eredményességének biztosításához, valamint az átláthatóság és az elszámoltathatóság fenntartásához az uniós költségvetés végrehajtása során;

275. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és más teljesítményalapú eszközök inkább a rendszerellenőrzésekre összpontosítanak, semmint a ténylegesen felmerült kiadások ellenőrzésére; figyelmeztet arra, hogy ezek a rendszerellenőrzések nem feltétlenül tárnak fel olyan mögöttes problémákat, amelyek továbbgyűrűzhetnek és súlyosan alááshatják az uniós költségvetés hatékony és eredményes pénzgazdálkodását és az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét; kéri a Bizottságot, hogy

hozzon határozott korrekciós intézkedéseket, erősítse meg az ellenőrzési és akkreditációs eljárásokat, és biztosítsa, hogy hasonló rendszerszintű hiányosságok ne fordulhassanak újra elő, tiszteletben tartva ugyanakkor az arányosság elvét a jelentéstételi és dokumentációs kötelezettségek tekintetében;

276. úgy véli, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz a demokratikus elszámoltathatóság alkotmányos próbáját jelenti, tekintettel méretére, gyorsaságára és kivételes teljesítési modelljére; emlékeztet arra, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt jelentős közös európai hitelfelvételből finanszírozzák, ezért az európai adófizetőkkel szemben a legmagasabb szintű pénzügyi felelősségvállalásra, átláthatóságra és ár-érték arányra van szükség; hangsúlyozza, hogy a Parlament mentesítésért felelős hatóságként betöltött szerepének csak akkor van értelme, ha az átláthatósági, nyomonkövethetőségi, objektív szabálykövetési és ellenőrzési normákat valamennyi tagállamban szigorúan és következetesen alkalmazzák, és ha a mérföldkövek és célok értékelését teljesen objektív és nem átpolitizált módon végzik, biztosítva a tagállamokkal szembeni egyenlő bánásmódot; úgy véli, hogy a demokratikus elszámoltathatóság garantálása érdekében a teljesítményalapú eszközök felé történő elmozdulást parlamenti ellenőrzésnek kell kísérnie; ellenez minden olyan javaslatot, amely felborítaná az intézményi egyensúlyt és aláásná a Parlament mentesítésért felelős hatóságként betöltött szerepét;

Átláthatóság

277. megjegyzi, hogy 2024-ben a Számvevőszék öt tagállam nemzeti rendszereit értékelte annak értékelése érdekében, hogy azok képesek voltak-e nyomon követni a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásait a nemzeti költségvetéstől a végső kedvezményezettekig terjedően és azon túl, valamint adatokat szolgáltatni a végső kedvezményezetteknél felmerült kiadásokról; megjegyzi a Számvevőszék azon észrevételét, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásainak nyomonkövethetősége nem szisztematikus a tagállamokban, és hogy két tagállamban a működő rendszerek nem biztosították a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásainak végső kedvezményezettjeinél felmerült kiadásokra vonatkozó adatok szisztematikus gyűjtését; sajnálatosnak tartja a Számvevőszék azon megállapítását, hogy a 100 legnagyobb végső kedvezményezett közzététele[20] során a tagállamok által követendő módszertanra vonatkozó bizottsági iránymutatás ellenére a közzétett információk típusa jelentős eltéréseket mutat; komoly aggodalmának ad hangot amiatt, hogy az átláthatóság és a nyomonkövethetőség terén tapasztalható ilyen hiányosságok alááshatják a közbizalmat és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési

---

20 COM(2024)0474 5. melléklet, A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtásáról szóló, az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak címzett bizottsági jelentés melléklete, 2024.10.10.

Eszköz kiadásainak hatékony demokratikus ellenőrzését; megjegyzi továbbá, hogy két tagállam számolt be elkülönített (azaz a költségvetésben szereplő) vagy kifizetett összegekről, de egyes esetekben csak a közreműködő szervezetek szintjére vonatkozóan, és egyes esetekben nemzeti finanszírozással kombinálva, és hogy egy tagállam csak a Bizottságnak kifizetésre benyújtott mérföldköveket és célokat tartalmazó intézkedésekkel kapcsolatos adatokat jelentett be, amelyek nem tükrözték teljes mértékben a folyamatban lévő intézkedések végrehajtását;

278. emlékeztet arra, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló (EU) 2021/241 rendelet 22. cikke (2) bekezdése d) pontjának ii. alpontja arra kötelezi a tagállamokat, hogy ellenőrzés és kontroll céljából összehasonlítható információkat gyűjtsenek a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz forrásainak felhasználásáról, többek között a végső kedvezményezettek, a vállalkozók és az alvállalkozók, valamint a tényleges tulajdonosok nevéről; emlékeztet továbbá arra, hogy a rendelet ugyan nem kötelezi a tagállamokat sem arra, hogy gyűjtsék és közzétegyék a végső kedvezményezetteknél a mérföldkövek vagy célok elérése során felmerült kiadásokra vonatkozó információkat, sem pedig arra, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközhöz kapcsolódó kifizetési kérelmeikkel együtt rendelkezésre bocsássák ezeket az információkat, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében azonban közzé kell tenniük a legmagasabb összegű finanszírozásban részesülő 100 „végső kedvezményezettre” vonatkozó ilyen információkat; megjegyzi, hogy a Bizottság helyreállítási és rezilienciaépítési tervekre vonatkozó iránymutatásában ismertetett álláspontja szerint a végső kedvezményezett „a forrásokban részesülő utolsó olyan szervezet, amely nem vállalkozó vagy alvállalkozó”; mély aggodalmát fejezi ki a „végső kedvezményezett” fogalmának ezen értelmezése miatt, és megismétli azon véleményét, hogy ez ellentmond a hatályos jogszabályoknak; hangsúlyozza, hogy elvárja a Bizottságtól, hogy kikényszerítse a meglévő jogszabályoknak való megfelelést, és minden rendelkezésére álló eszközzel gondoskodjon arról, hogy a tagállamok rendelkezésre bocsássák a végső kedvezményezettek teljes és érdemi jegyzékét, amely nem tartalmazhatja a csupán közvetítőként eljáró szervezeteket, például a minisztériumokat, illetve az irányító hatóságokat; hangsúlyozza, hogy az átláthatóság biztosítása érdekében a Parlamentnek a megfelelés kikényszerítése céljából fontolóra kell vennie minden rendelkezésre álló intézkedést, valamint meg kell akadályoznia, hogy más pénzügyi rendeletek átláthatósági rendelkezéseit is hasonlóan értelmezzék; úgy véli, hogy a végső kedvezményezettek érdemi közzététele biztosításának tartós elmulasztása komolyan megkérdőjelezi a Parlament azon képességét, hogy tájékoztatáson alapuló mentesítést adjon, emlékeztet arra, hogy a Parlament a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel kapcsolatos korábbi mentesítési állásfoglalásaiban többször is komoly aggályokat fogalmazott meg, többek között a végső kedvezményezettek átláthatóságával kapcsolatban; úgy véli, hogy a Bizottságnak kötelezettségszegési eljárást kell indítania, és

indokolatlan késedelem nélkül fel kell lépnie annak érdekében, hogy teljes mértékben gyakorolja a Szerződések őreként a tagállamokkal szemben fennálló hatásköreit annak biztosítása érdekében, hogy a polgárok és az érdekelt felek teljes mértékben hozzáférjenek ezekhez az információkhoz; amennyiben ezt elmulasztja, a Parlament saját hatáskörén belül minden megfelelő intézkedést mérlegelni fog a megfelelés biztosítása érdekében, beleértve a jogi lépéseket is; hangsúlyozza, hogy a végső kedvezményezettekre vonatkozó teljes körű és megbízható információk valamennyi tagállamban elengedhetetlenek a pénzeszközök hűtlen kezelésének megelőzéséhez, a csalások felderítéséhez és az elszámoltathatóság egyenlő normáinak biztosításához;

279. emlékezteti a Bizottságot, hogy szigorúan be kell tartani a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendelet betűjét és szellemét, és hogy az iránymutatások vagy egyéb belső dokumentumok elfogadásának teljes mértékben összhangban kell lennie a társjogalkotók közötti tárgyalások eredményeivel; úgy véli, hogy nem ez volt a helyzet akkor, amikor a Bizottság elfogadta a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekre vonatkozó iránymutatásában szereplő „végső kedvezményezett” fogalmának értelmezésére vonatkozó rendelkezéseket;

280. kiemeli továbbá, hogy 2025. február 4-én a Költségvetési Ellenőrző Bizottság tagjai az EUMSZ 319. cikke szerinti mentesítés céljából kérték, hogy a Bizottság minden tagállam számára bocsássa rendelkezésre a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében finanszírozásban részesülő 100 legnagyobb természetes személy vagy szervezet listáját, beleértve a vállalkozókat és az alvállalkozókat is; elfogadhatatlannak tartja, hogy csak hat tagállam osztotta meg a kért adatokat a Bizottság szolgálataival, és egy tagállam kifejezte azon szándékát, hogy a jövőben meg kívánja osztani a listát, míg három másik tagállam jelezte, hogy nem nyújtja be az adatokat, azt állítva, hogy a kérelem nem volt összhangban a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendelet szerinti jelentéstételi követelményekkel, míg a fennmaradó 17 tagállam nem reagált a Bizottság kérésére;

281. kiemeli, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz döntő mértékben hozzájárul a Covid19-világjárványt követő súlyos gazdasági visszaesés és társadalmi válság megelőzéséhez, és erőteljes válságreagálási eszközként szolgál;

Ajánlások

282. felhívja a Bizottságot, hogy tegyen eleget a Számvevőszék 2024. évi éves jelentésében foglalt ajánlásoknak annak biztosítása érdekében, hogy a Bizottság:

    i. végezzen megfelelő tételes tesztelést annak biztosítása érdekében, hogy az elsősorban ellenőrzési vagy végrehajtási

jelentésekkel alátámasztott mérföldkövek és célok értékelésekor megbízhatóak legyenek azok az információk, amelyek alátámasztják, hogy a tagállamok megfelelnek a tanácsi végrehajtási határozatok követelményeinek, ahelyett, hogy a tagállami adatokra és ellenőrzésekre támaszkodna;

ii. elemezze a kritikus vagy nagyon fontos megállapításokhoz kapcsolódó ajánlások tagállamok általi késedelmes végrehajtásának okait, és mérlegelje átalányjellegű csökkentések alkalmazását;

283. kéri továbbá a Bizottságot, hogy:

i. szorosan kövesse nyomon a mérföldkövek és célok folyamatos teljesítését, különösen az ellenőrzéssel, a nyomon követéssel és a kontrollal kapcsolatosakat, és biztosítsa a különböző mérföldkövek és célok végrehajtásának megfelelő nyomon követését a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz lejártát követő különböző időpontokban, a finanszírozási és hitelmegállapodások és az európai szemeszter keretében biztosított lehetőségekkel;

ii. szorosan működjön együtt a tagállamokkal annak biztosítása érdekében, hogy a mérföldköveket és célokat – különösen a strukturális jellegű vagy az országspecifikus ajánlásokhoz kapcsolódó mérföldköveket és célokat – teljes mértékben és gondosan végrehajtsák;

iii. vezessen be szigorúbb ellenőrzési mechanizmusokat a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében hozzáadott értéket nem képviselő, már meglévő projektek bevonásának megakadályozása érdekében;

iv. biztosítsa a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz mérföldköveinek való teljes körű megfelelést, és csak akkor folyósítson finanszírozást, ha a mérföldkövek továbbra is teljesülnek;

v. hozzon létre további késedelem nélkül egy kötelező erejű intézményközi megállapodást, amely biztosítja a Számvevőszék teljes körű, szisztematikus és valós idejű hozzáférését valamennyi releváns adatbázishoz, beleértve az Arachne és a FENIX adatbázist is;

vi. következetesen és pontosan alkalmazza a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendelet „végső kedvezményezettekre” vonatkozó rendelkezéseit a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekre vonatkozó iránymutatás felülvizsgálata révén, kommunikáljon a tagállamokkal a „végső kedvezményezettek” fogalommeghatározásának helyes alkalmazásáról – biztosítva, hogy a tagállamok gyűjtsenek és szolgáltassanak információkat a forrásokban részesülő utolsó

szervezetekről, a közvetítőként eljáró szervezetek, például minisztériumok vagy irányító hatóságok kizárásával –, ezt az információt bocsássa a mentesítésért felelős hatóság rendelkezésére a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz utolsó kifizetési határidejéig, és szükség esetén indítson kötelezettségszegési eljárást;

vii. gondoskodjon a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel kapcsolatos fokozottabb átláthatóságról a bizottsági értékelések, nemzeti jelentések, ellenőrzések és visszafizettetési intézkedések hozzáférhető és ellenőrizhető formátumban és időben történő közzététele révén, lehetővé téve a Parlament, a Számvevőszék és a polgárok általi megfelelő ellenőrzést; támogassa a hozzáférés többszintű megközelítését – ideértve a Számvevőszék teljes körű, valós idejű hozzáférését, a Parlament tájékoztatáshoz való jogának korlátozás nélküli biztosítását, valamint az EUB ítéleteivel összhangban biztosított átlátható nyilvános hozzáférést –, biztosítva ugyanakkor az általános adatvédelmi rendeletnek és az uniós adatvédelmi szabályoknak való megfelelést; hangsúlyozza, hogy a közzétett adatoknak a projekt tényleges végrehajtását és eredményeit kell tükrözniük;

viii. biztosítson következetes teljesítményinformációkat a 2027 utáni többéves pénzügyi keretben egyértelműen meghatározott szakpolitikai területek egységes készletének, valamint a kihívások, célkitűzések, intézkedések, finanszírozás és teljesítménymutatók egy vagy több szakpolitikai területtel való összekapcsolására szolgáló következetes módszertannak a létrehozásával, többek között a harmonizált jelentéstételi keretek és a mérhető, összehasonlítható mutatók valamennyi tagállamban való alkalmazása révén, lehetővé téve az eredmények, a hatékonyság és az uniós finanszírozás értékének egyértelmű értékelését;

ix. szigorúan alkalmazza a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközről szóló rendelet rendelkezéseit, beleértve a kifizetések felfüggesztésére vagy az összegek visszafizettetésére vonatkozó rendelkezéseket is, különösen akkor, ha az Unió pénzügyi érdekeinek védelme nem biztosított;

x. írjon elő interoperábilis, automatizált keresztellenőrzéseket a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz, a kohéziós és a közvetlen irányítási eszközök között, és évente tegyen jelentést a mentesítésért felelős hatóságnak a feltárt kettős finanszírozási esetekről;

xi. szorosan működjön együtt a tagállamokkal, különösen a strukturális kapacitási korlátokkal szembesülő tagállamokkal, célzott technikai segítséget, iránymutatást és igazgatási támogatást nyújtva számukra annak érdekében, hogy valamennyi tagállamban biztosítsa a Helyreállítási és

Rezilienciaépítési Eszköz beruházásainak és reformjainak teljes körű és hatékony végrehajtását;

xii. az Unió pénzügyi érdekeinek és az adófizetők pénzének védelme érdekében erősítse meg a nyomonkövetési mechanizmusokat, és biztosítsa, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében finanszírozott reformok és beruházások működőképesek maradjanak, és a kifizetési időszakon túl is tartós hatást érjenek el;

xiii. a 2026 utáni eszközökre és a rendeletek felülvizsgálatára vonatkozóan tegyen javaslatot a tagállamok azon kötelezettségére, hogy a csalás és szabálytalanságok gyanúját az OLAF/EPPO normáival és szükségleteivel összhangban lévő harmonizált taxonómia alkalmazásával jelentsék be;

xiv. végezzen makrogazdasági értékelést azzal a céllal, hogy értékelje a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközön keresztül a tagállamoknak nyújtott uniós támogatás eredményességét és hatékonyságát, beleértve azt is, hogy a támogatás milyen mértékben volt időszerű és arányos az eszköz tervezett célkitűzéseivel, különösen a Covid19-válságból való kilábalással, és ossza meg azt a mentesítésért felelős hatósággal;

xv. szorgalmazza mesterséges intelligencián alapuló prediktív elemzési eszközök, valamint olyan gépi tanulási képességek bevezetését, amelyek lehetővé tennék az ellenőrök számára, hogy valós idejű kockázatértékeléseket végezzenek és hatékonyabban azonosítsák az anomáliákat.